Cumartesi
14
SONKÂNUN
1939
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
İmtiyaz sahibi 1144
Başmuharrir 1371
Yazı işleri 1062-1063
Matbaa müdürü 1061
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

BUGÜN :
7 inci ve sekizinci sayfalarda
Çocuk ilâvesi

Fransız Büyük Elçisi Cümhurreisimize dün itimatnamesini takdim etti

Büyük Elçiye askerî merasim yapılırken

Foto a.a.

Fransa'nın Ankara Büyük Elçisi B. Massigli dün saat 16 de Reisicümhur tarafından kabul edilerek itimatnamesini takdim etmiştir. Kabulde Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu da hazır bulunmuştur.

Büyük elçinin muvasalat ve avdetinde askerî merasim yapılmış ve bando fransız millî marşını çalmıştır. (a.a.)

Başvekilimiz Celâl Bayar Sümerbank'ta

Başvekil B. Celâl Bayar, dün öğleden sonra saat 16 da Sümerbank'a giderek banka binasını ve yerli mallar pazarını gezmiştir. Başvekilimiz bundan başka banka umum müdürü B. Nurullâh Sümer'den bankanın faaliyeti hakkında izahat almıştır.

Motör fabrikası tetkikleri

Yeni endüstri programına dahil olan motör fabrikasının Karabük'te kurulacağına ve fabrikanın, demir ve çelik fabrikaları tesisatını yapmakta olan Brasert firmasına 10 milyon liraya ihale edileceğine dair bazı İstanbul gazetelerinde çıkan haberler için Sümerbank umum müdürlüğünden malûmat istedik.

Sümerbank umum müdürlüğü, tesisi düşünülmekte olan motör fabrikasına ait tetkiklerin yapılması vazifesi Sümerbanka verilmiş olmakla beraber bu tetkiklerin, henüz ilk safhasında bulunduğu ve bu itibarla ihalesinin mevzuu bahis olmıyacağı, bilhassa fabrikanın tesis maliyeti hakkında şimdiden herhangi bir rakam ifadesine de imkân olmadığı cevabını vermiştir.

ROMA MÜLAKATININ NETİCESİ

Ingiliz başvekili Romadan eliboş dönüyor! Musolini eliboş kalıyor!

Italya yalnız bütün kuvetiyle sulhü korumağa çalışacağını temin etti

İtalyan başvekili taleplerini Çemberleyn'e kabul ettiremedi

Dün çok kısa bir tebliğ neşredildi

Çemberleyn Papayı ziyaret etti

Londra, 13 a.a. — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Roma ile sıkı temaslarda bulunan ingiliz siyasî müşahitleri ingiliz ve italyan devlet adamları arasında yapılan noktai nazar teatisinin yeni bir teklife veya aralarında bir anlaşmıya müncer olmadığını bildirmektedirler.

Siyasî mahfiller, Musolini'nin dün Japonya ve Almanya sefirleriyle görüşerek kendilerine Çemberleyn ile yaptığı mülâkat hakkında malûmat vermesini italyan başvekilinin Roma - Berlin - Tokyo müsellesinin mevcudiyetini yeniden teyit etmek ihtiyacını duyduğuna atfetmektedirler.

Musolini taleplerini kabul ettiremedi

Bu mahfillerin kanaatine göre bu hareket tarzı Musolini'nin italyan taleplerini ingiliz nazırlarına kabul ettiremediğine bir delil teşkil etmektedir.

Siyasî mahfiller, henüz doğrudan doğruya Romadan haber alamadıklarını beyan ederek her türlü tefsirde bulunmaktan içtinap etmektedirler.

İyi haber alan mahfiller, Musolini'-

(Sou 6 ıncı sayfada)

Anlaşıldığına göre Çemberleyn - Musolini görüşmesine, İngiliz - Fransız dostluğu bir tayf gibi hâkim olmuştur.

Bir sulh eserinin yıldönümü

F. R. ATAY

Türkiye cümhuriyeti ile Afgan, İran ve Irak devletleri arasındaki "ademi tecavüz ve müşavere muahedesi" Büyük Millet Meclisi tarafından geçen sene bugün tasdik edilmiştir. Trakya sınırlarından Basra körfezine ve Hind hududlarına kadar, kırk beş milyonluk halk yığınlarının birbirleri ile iyi geçinmek ve beynelmilel barış ve emniyet dâvasına sadık kalmak hususundaki ahitlerini temsil eden bu misak, Balkanlar tesanüdü ile birlikte harpsonrası devrinin, *yaşamakta olan*, pek nâdir sulh eserlerinden birini teşkil eder. Asıl muvaffakiyet sırrı, Kemalist Türkiye'nin, Avrupalı ve Asyalı komşuları ile eski saltanat ihtilâflarını tasfiye etmiş olduğuna cümleyi inandırmış olmasındadır. Balkan antantı ve Sadâbat paktına giren memleketlerin, beynelmilel menfaat tezadlarına sahne ve mevzu olmasından mütemadiyen ıstırap çekmiş oldukları keyfiyetini de buna ilâve etmek lâzım gelir. Millî hüriyetlerini ve toprak bütünlüklerini korumak, millî kudretlerini yalnız maddî manevî inkişaflarına hasretmek, her türlü harp tehlikesini kendi bölgelerinde *zeminsiz* bırakarak, cihan barışı dâvasına hizmet etmek nüfusları seksen milyona yakın devletlerimizin değişmez şiarı olmuştur. Herkese bir akılsağlığı örneği vermiş olduğumuza kâniiz. Unutmamak iycap eden nokta, böyle bir ahitleşmeye imkân vermek için, aslâ teskin kabul etmez zannolunan, tarihîleşen ve millîleşen husûmetlerin izale edilmiş olmasıdır. Yunanlılarla Türklerin, kendi aralarında, dostluktan ileri bir rabıta tesis

(Sonu 3. üncü sayfada)

Ruzvelt millî müdafaa için 552 milyon dolar krdi verilmesini istedi

Gönderdiği mesajda diyor ki :

Hazırlanmamız için lâzım olan sulh devresinin uzun olacağını garanti edemeyiz

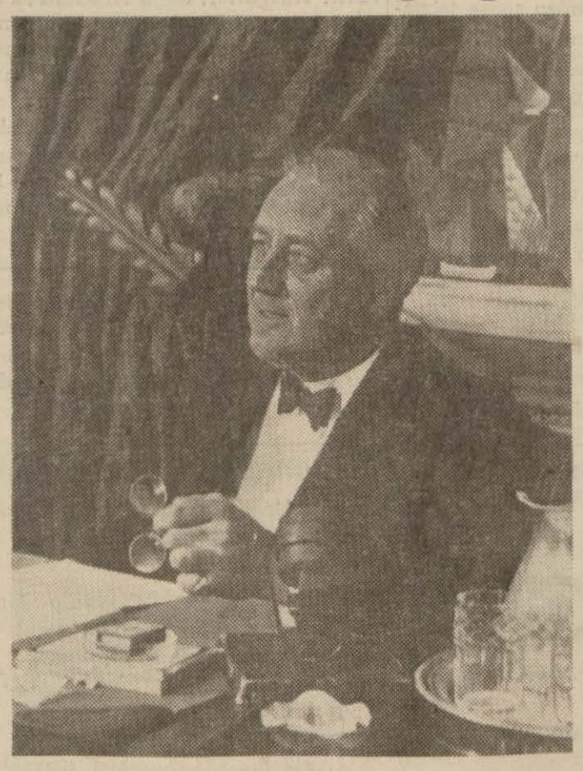

Amerika Cümhurreisi B. Ruzvelt

Vaşington, 13 a.a. — Ruzvelt millî müdafaaya müteallik olarak kongreye göndermiş olduğu mesajda millî müdafaanın islâhı için derhal 552 milyon dolar kredi açılmasını tavsiye etmiştir. Bunun 210 milyonu 1940 senesinde kullanılacaktır. Kredinin yekûnu şu suretle tevzi edilecektir :

450 milyon, orduya, 65 milyon donanmaya, 10 milyon sivil pilotların antremanına, 27 milyon Panama mıntakasında sulh zamanındaki askerî garnizonların takviyesine tahsis olunacaktır.

Orduya ait krediden 300 milyonu, takriben 3.000 i yeni tayyare inşasına tahsis edilecek ve seri halinde yapılacak imalât, ihtimal bu miktarı aşmıya bile medar olacaktır.

Tayyare inşaatını hızlandırmak için

B. Ruzvelt, askerî tayyare fabrikalarını yeniden açmak ve hali hazırda tatbik edilmekte olan imalât programındaki teehhürü telâfi eylemek için 50 milyon doların derhal sarfı tavsiyesinde bulunmaktadır. Yeni tayyarelere asıl Amerika ile, Alaska, Havai, Portorico ve Panama kanalının müdafalarını takviye edecektir. Orduya tefrik edilmiş olan tahsisat, tayyare ve tank dafii toplarla hafif toplar ve gaz maskeleri satın alınmasına

(Sonu 3 üncü sayfada)

Asılsız haberler

Roma'da çıkan Tribuna gazetesinin Londra muhabiri, Daily Herald'da münteşir bir Şam mektubuna atfen Suriye Başvekili Cemil Mardam'ın Paris'ten avdette vaki beyanatından bahsetmektedir. Mumaileyhin bu meyanda "eylül buhranı esnasında Ankara hükümeti harp olursa bitaraf kalmak için Halep ve Cezire mıntakalarının Türkiye mandasına bırakılmasını istemiştir.„ dediği kaydolunuyor.

Anadolu Ajansı, katîyen aslı ve esası olmıyan bu neşriyatı tekzibe mezundur. (a.a.)

Yeni ziraat müsteşarı

B. Celâl Aybar

Başvekâlet istatistik umum müdürü B. Celâl Aybar'ın Ziraat Vekâleti müsteşarlığına tayini yüksek tasdika iktiran etmiştir.

İstanbul'da bulunmakta olan B. Ce-

(Sou 6 ıncı sayfada)

Katalonyadaki frankist çenberi gittikçe sıkışıyor

Franko kıtaları Falset ve Mont Blanch şehirlerini işğal ettiler

Burgos, 13 a.a. — Frankistler dün Katalonya'nın bütün mıntakalarında ilerlemeğe devam etmişlerdir. Şimalde mühim bir mevki olan Mont - Cisa Frankistlerin eline geçmiştir. Merkezde Mont Blanch'ın şimali şarkisinde Guardia de Deprals ve Forces kasabaları işgal edilmiştir.

Morala Nueva mıntakasındaki ileri hareket bilhassa mühimdir.

Urgee kanalı mıntakasında Periksana ile Laguardia ve Barbara kasabalarının ve Falset Marsa kasabasının işgal edildiği bildirilmektedir.

Estramadur mıntakasında düşman her tarafta mağlûp olmuş ve frankistler bütün mevzilerini ıslâh etmişlerdir.

Franko kuvetleri bugün Tortosa ile Ebre nehrinin mansabında sol sahili de zaptetmişlerdir.

1400 esir

Salamanka, 13 a.a. — Umumî karar-

(Sonu 3 üncü sayfada)

Macaristan antikomintern pakta girdi!

Budapeşte, 13 a.a. — Hariciye Nazırı B. Csaky, hükümet partisinin içtimaında Macaristan'ın yakında antikomintern pakta iltihak edeceğini bildirmiştir.

Bundan başka B. Csaky, Berlin'e

(Sonu 6 ıncı sayfada)

Katalonya'daki Frankist sınırını gösterir harta

İnsan ve kültür :

552 milyon

Amerika Reisicümhuru, kongreye verdiği son mesajında, *amerikan millî müdafaasının ıslâhı için* 552 milyon dolarlık bir kredi istiyor. Bu muazzam para millî müdafaayı meydana getirmek için değil (bu, esasen normal bütçe tarafından yerine getirilmektedir) de, millî müdafaa vasıtalarını bazı bakımlardan ıslâh için istenmektedir.

Meselâ 20 milyon dolarla, senede 20.000 genç pilot yetiştirmenin esbabı temin edilecektir. 44 milyon ile mevcut deniz bazları takviye edilecek yahut yenileri yaratılacaktır. Bir büyük rakam olmak üzere de 300 milyon dolar, tayyare inşaatına yatırılacaktır.

Bilhassa bu son rakam üzerinde duracak olursak, hatırlamağa mecbur kalırız ki, Birleşik Amerika Devletlerinin normal müdafaa bütçesi fasıllarında, hava silâhları hele deniz hava silâhları için esasen büyük miktarlar tahsis edilmiş bulunuyordu. Bu seferki milyonlar, daha ziyade, imalâtı arttırmağa mahsustur. Yani tayyareyi yapmaktan ziyade tayyareyi yapacak fabrikaların randımanlarını arttırmağa sarfolunacaktır.

Zaten Roosevelt'in bu münasebetle yaptığı tahlile dikkat edilecek olursa, görülür ki, Amerika, massif ve mevcut rökorları kırıcı bir silâhlanmadan ziyade, herhangi bir tehlike baş gösterir göstermez, şaşırtıcı bir süratle ve şaşırtıcı rakamlar dahilinde silâhların her çeşidini yapacak bir endüstri hazırlığına ehemiyet vermektedir. Bir ikinci hazırlık esası olmak üzere de, silâhları kolay kullanacak efradı ve efrat kategorilerini yetiştirmektedir.

Roosevelt'in bu noktayı izah eden sözlerini aşağıya dercediyoruz: "Amerikan ordusunu, sulh zamanında, harp zamanında kullanılacak silâhlarla teçhiz etmeğe kalkışmak, ekonomik bakımdan günah olur. Fakat bu, bu orduyu, icap eden anda kullanılmağa salih silâhlarla bugünden teçhiz etmemek ve amerikan milletine, harp vukuunda, massif silâh imâl etmek imkânını bugünden vermemek demek değildir. Zira, bu takdirde, çok vahim bir hata işlenmiş olur."

Bu sözlerden anlaşılıyor ki, zengin ve kudretli Amerika'nın, munzam - silâhlanma'dan anladığı şey, tehlikeyi en büyük ölçüsünde dahi olsa karşılamıya ve yenmeye elverecek bir hazırlığı, gerek malzeme gerek insan bakımından, bugünden temin eylemektir. Malzeme bakımından, öyle bir hazırlık yapılacak ki, amerikan sanayii, birden, bütün malzemeyi, en üstün ölçüsünde ortaya dökecek. İnsan bakımından, gene öyle bir hazırlık yapılacak ki, milli müdafaa kadroları, en büyük ölçü üzerinden, hazır ve talimli bulundurulacak.

Burhan BELGE

Ekim ve mahsuller için

1939 yılı hava şartları bakımından çok müsait

Devlet Meteoroloji işleri umum müdürlüğünden aldığımız malûmata göre, 1938 birincikânun ayı bol yağışlı ve suhunet bakımından geçen senelere nisbetle daha mutedil ve müsait geçmiştir.

Bundan istifade ederek kışlık zeriat geniş mikyasta yapılmıştır. Ve umumiyetle ekimin arkası alınmıştır.

Ekim bakımından, kış mevsimine giriş umumî surette müsait şartlar dahilinde vuku bulmuştur. Yerine göre kışlıklar, iyice kökleşmiş ve kara aşlanmış olarak uygunsuz hava şartlarına kolaylıkla mukavemet edebilecek duruma varmış bulunmaktadırlar.

Müsait havalarda zeytin yetişen bölgelerde zeytin toplanmasına devam edilmiş ve zeytin toplama işleri ilerlemiştir.

Diğer mahsuller

Tütün fidelikleri hazırlanmış zeytin ve bağlarda timar ve hafriyat işleri yapılmıştır.

Akdeniz kıyılariyle Ege'nin cenup havalisinde portakalların hasadına devam edilmiştir.

Pamuk yetişen bölgelerde pamuk yerlerinin ihzarına başlanmıştır.

Doğu bölgesinden gayri yurdun her tarafında bağ çubuğu ve ağaç dikimine devam edilmiştir.

Doğu Anadolu'da bu ay içindeki yağışlar kar şeklinde vukua geldiğinden bu bölgede ziraat işleri tamamen durgundur.

1939 yılına, ekim ve mahsulün hava şartları bakımından çok müsait vaziyette girmiş bulunuyoruz. Önümüzdeki kış ayları içinde de gene normal ve müsait hava şartları tahakkuk ettiği takdirde yurt için bereketli bir mahsul yılı bekliyebiliriz. (a.a.)

Nafıa Hususî Kalem müdürü

Nafıa Vekâleti hususî kalem müdürü B. Ubeyd Çerçel 55 lira maaşla nafıa müfettişliğine tayin olunmuştur.

Acı bir ölüm

Bir müddettenberi İskenderun'daki serbest liman yerini tetkik etmekte bulunan heyet arasında Hatayda çalışmakta olan İktısat Vekâleti deniz müsteşarlığı liman şirketleri müdürü B. Asaf Bora'nın dün akşam şehrimizde vefat ettiğini teessürle haber aldık.

B. Asaf Bora İskenderun'da yediği bir balıkla zehirlenmiş ve tedavi edilmek üzere Ankara'ya gelmişti. Fakat yapılan tedaviye rağmen hayata gözlerini yummuştur.

Çok haluk ve nezih bir zat olan İktısat Vekâletinin bu değerli memurunun ölümü hakikî bir ziyadır. Ailesine ve arkadaşlarına başsağları dileriz.

Merhumun cenazesi bugün öğle namazını müteakip Hacıbayram'dan kaldırılacak ve Cebeci mezarlığına defnedilecektir.

Birinci umumî müfettişlik emniyet müşavirliği

Açık bulunan birinci umumî müfettişlik emniyet müşavirliğine yarbaylıktan müstâfâ Yakup Karagül tayin edilmiştir.

Yakalanan kaçakçılar

Geçen bir hafta içinde gümrük muhafaza teşkilâtı, elli dört kaçakçı, bin dörtyüz doksan sekiz kilo gümrük kaçağı, dört yüz bir gram uyuşturucu madde, iki tüfek, yüz yetmiş altı türk lirası, otuz dört kesim hayvanı ile yedi kaçakçı hayvanı ele geçirmiştir.

(a.a.)

Atatürk'ün Psijik enerjisi

Prof. Dr. Fahri Ecevit

İkinci konferansını bugün saat 13.30 da Polis Enstitüsünde verecektir.

Birleşik Amerika ile ticaretimiz

Amerikan otomobilleri daha ucuza satılabilecek

Son defa imzalanan Türkiye - Amerika ticaret anlaşması bu ayın on beşinde meriyete girecektir. Yalnız anlaşma icabatından olarak her iki taraf için bir aylık bir hazırlık mühleti kabul edilmiştir. Bunun için karşılıklı ithalât ve ihracat 15 şubatta başlıyacaktır. Yeni anlaşma ile her iki taraf da bazı mallar için gümrük tarifelerinde mühim miktarda tenzilât yapmış - lardır. Bu münasebetle birçok mallar daha ucuza satılabilecektir. Bu arada Amerika'dan gelen otomobiller bugüne kadar olan fiyatlarından altı, yedi yüz lira kadar daha ucuza satılabilecektir.

Buna mukabil Amerika hükümeti de tütün, incir, üzüm, iç fındık ve diğer birçok mahsullerimizin gümrük resmini yüzde elliden daha fazla indirmiştir. Bu mahsullerimiz de Amerika'da bugünkünden daha çok ucuza satılacağı için istihlâkin de artacağı tabiidir.

Mühendisler arasında tayin ve terfiler

Yükseü mühendis mektebinin 938 senesi mezunlarından BB. Osman Boğatu Aydın su işleri dördüncü şube 14 üncü kısım mühendisliğine; Nihat Meriçelli dördüncü şube 16 ncı kısım mühendisliğine; Mehmet Kemalettin Ersun Samsun su işleri 8 inci şube 41 inci kısım mühendisliğine, Kemalettin Güneş Seyhan su işleri altıncı şube 31 inci kısım mühendisliğine; Mehmet Reşat Gürkan, İçel su işleri on birinci şube 33 üncü kısım mühendisliğine; Mehmet Tevfik Güven on birinci şube 34 üncü kısım mühendisliğine; Fahir İnce Edirne Meriç su işleri mühendisliğine; Ali Fazıl Odabaşıoğlu sular umum müdürlüğü fen heyeti mühendisliğine; Talat Kocabay, Hüseyin Bilgiç; Mehmet Necip Güner gene sular umum müdürlüğü merkez fen heyeti mühendisliğine; Hasan Kocabalkan ve Ahmet Necati Süngor Diyarbakır - Cezre hattı inşaat başmüdürlüğü mühendisliğine; Talât Arol Bursa vilâyet şoseler mühendisliğine; Osman Nuri Ongan Balıkesir vilâyet şoseler mühendisliğine; Ahmet Zeki İnce Afyon vilâyet şoseler mühendisliğine 150 şer lira ücretle tayin edilmişlerdir.

Terfi edenler:

Demiryollar inşaat reisliği fen heyeti mühendisi BB. Mihri'nin maaşı 350; Aydın hattı tevsiat işleri kontrol heyetinde mühendis Karl Fidler'in maaşı 325; Sıvas - Erzurum hattı inşaat başmüdürlüğü mühendislerinden Tites, Matisner ve Raif Arpat'ın maaşları üçer yüz liraya çıkarılmıştır.

Kars vilâyeti şose ikinci sınıf mühendisi BB. Arif Pelit; İzmir yapı işleri ikinci sınıf mühendisi Nüzhet Aydar'ın maaşları 55; Çanakkale şose mühendisi Tevfik İleri, Manisa mühendisi Şükrü Arman, şoseler merkez heyeti mühendisi Namık Ünal; Ordu fen heyeti mühendisi Hâdi Birkan; Erzincan mühendisi Suphi Tunç ve Salâhattin Neciboğlu, Ankara yapı işleri mühendisi Şekip Akalın'ın maaşları kırk liradan 45 liraya; Ankara şose mühendisi Ekrem Remzi Güner'in maaşı 35 liradan 40 liraya çıkarılmıştır.

Tapu müdürleri arasında

Açık bulunan Urfa tapu müdürlüğüne Siirt tapu müdürü Fethi Atmaca terfian, Tokat tapu müdürü Sezai Sezer Erzincan tapu müdürlüğüne ve Erzincan tapu müdürü Behram Oğuz Tokat tapu müdürlüğüne naklen tayin olunmuşlardır.

Müthiş bir cinayet

Bir adam kaynanasını karısını mahkemede öldürdü kendisi de öldü

İstanbul, 13 (Telefonla) — Bugün Fatih sulh mahkemesinin kalem odasında üç kişinin ölümiyle neticelenen bir cinayet işlenmiştir. Hâdisenin tafsilâtı şudur:

Fatih sulh mahkemesi kaleminde memur 32 yaşlarında Şevket'in bir sene evel karısı ölmüş ve Şevket Vildan isminde dul bir kadınla evlenmiştir. Vildan'ın annesi ve eski kocasından 10 yaşında bir kızı Şevketin de eski karısından bir yaşında bir oğlu vardır.

Evlendikten iki ay sonra Şevket'in kayın validesiyle arası açılmıştır. Vildan'ın annesi Nazife iki gencin arasını açmak için yeni yeni vesileler çıkararak hayatlarını tahammül edilmez bir şekle sokmuştur.

Şevket karısına bir kaç kere "başka bir ev tutalım, çıkalım buradan,, demiş fakat Nazife buna da razı olmamıştır. Bunun üzerine Şevket'in Vildan ile de arası iyiden iyiye açılmış ve araya dargınlık girmiştir. Uzun müddet karı koca biribirlerine dargın yaşamışlardır.

Nihayet Nazife bu hale bir son vermiş olmak için kızını kandırmış ve kendisine kocasından boşanmak için bir istida yazdırmıştır. İstida Fatih sulh mahkemesine verilmiş, boşanma dâvası da geçen hafta başlamıştır.

Bugün de sulh mahkemesinde dâvanın ikinci duruşması yapılacaktı.

Akim kalan bir barıştırma teşebbüsü

Şevket'in Neriman adlı bir kalem arkadaşı vardır. Daktilo Neriman Şevket'e, kayın validesi ve karısiyle barışması için kendisinin bir teşebbüs yapmak fikrinde olduğunu söylemiş, Şevket de bunu kabul etmiştir. Biraz sonra ana kız mahkemeye gelmişlerdir.

Neriman, Vildan'a Şevket'le barışması için teklifte bulunmuş, Vildan da bu teklife muvafakat etmek niyetinde olduğunu ihsas etmiştir. Fakat bu sırada Nazife tekrar ortaya atılmış ve iki gencin barışmasına mani olmuştur.

Neriman teşebbüsünü tekrarlamak ve ısrar etmek istemiştir. Fakat Nazi-

Bunun üzerine Şevket derhal masasının üstünde duran çantasını kavramış ve içinden çıkardığı tabancasını ilk önce kayın validesi Nazifeye çevirmiş ve:

— Biz yaşıyacağız, senin ölmen lâzım.. diye bir el ateş etmiştir. Kurşun Nazife'nin kafasına isabet etmiş, derhal öldürmüştür.

Şevket bundan sonra tabancayı Vildan'a çevirmiş, iki el ateşle onu da cansız yere sermiştir. Kalemde bulunanların uğradıkları şaşkınlıktan istifade eden Şevket bundan sonra tabancasını masanın üstüne atarak kaçmak teşebbüsünde bulunmuş, fakat bu hengâmede tabanca da yere düşerek ateş almıştır. Çıkan kurşun kendisine isabet etmiş ve öldürmüştür.

Şevket'in masasının üstünde Ankara'da bulunan babasına yazılmış bir mektup bulunmuştur. Mektupta katil şöyle demektedir:

"— Bu mektubu aldığınız zaman ben tevkifanede bulunacağım. Namus ve şerefimi temizlemek için başka çare bulamadım. Çünkü kayın validem çok sevdiğim karımı elimden aldı, başkalarının kucağına attı. Beni affediniz. Ellerinizden öperim,,

Adliye tahkikatını bitirmiş, ölülerin gömülmesine izin vermiştir.

Askerî fabrikalar tekaü sandığı

Projesinin ilk müzakeresi dün kamutay'da yapıldı

Kamutay dün B. Refet Canıtez (Bursa) nın reisliğinde toplanmıştır. Ruznamenin ilk maddesi olan Devlet Şûrası reis ve âzalıkları intihap mazbatası, Adliye Encümeni namına mazbata muharriri B. Salâh Yargı'nın namzed âzalar hakkında bazı kanunî şartların tetkikine lüzum görmesini ifade etmesi dolayısiyle encümene iade edilmiştir.

B. Tahsin San (Aydın) ın Arzuhal encümeninin 15. 6. 938 tarihli haftalık karar cetvelindeki 1633 sayılı kararın ve Emin Draman (Yozgat) ın 30. 11. 938 tarihli haftalık karar cetvelindeki 519 sayılı kararın umumî heyette müzakeresi hakkındaki takrirlerine dair Arzuhal Encümeni mazbataları okunarak kabul edilmiştir.

Bundan sonra birinci müzakeresi yapılacak maddeler arasında bulunan Askerî Fabrikalar Tekaüt ve muavenet sandığı hakkındaki kanun lâyihasının müzakeresine başlanmıştır.

Muvakkat olan A sınıfından, daimî olan B kısmına geçecek olanlar için fabrika müdürlerinin inhası ve Millî Müdafaa vekilinin tasvibine lüzum gösteren madde görüşülürken söz alan Millî Müdafaa encümeni mazbata muharriri B. Şükrü Koçak (Erzurum) dedi ki:

"— Askerî fabrikalar da Millî Müdafaa vekâletine merbuttur, ayrı bütçe ile idare edilir, hava ve deniz müsteşarlıkları da Millî Müdafaa vekâletine merbutturlar, ayrı bütçelerle idare olunurlar. Bu müsteşarlar ikmal bakımından ve sair hususatta doğrudan doğruya fabrikalariyle kendi kıtalariyle meşguldürler. Binaenaleyh gerek hava, gerek deniz fabrikasındaki işçilerin A sınıfından B sınıfına geçmesi için salâhiyettar makamların inhası üzerine deniz veya hava müsteşarlığının tasvibinin tespit edilmesini rica edeceğim. Eğer Bütçe encümeni kabul buyurursa, takrire lüzum yok, Millî Müdafaa vekilinin yerine hava veya deniz müsteşarlığının denir."

Bütçe encümeni namına B. Sırrı Day (Trabzon) şu cevabı verdi:

"— Müsteşar esasen vekil namına vazife ifaya salâhiyetlidir. Bu itibarla zaten filen tatbik muamelesini vekil namına müsteşar yapacaktır. Fabrikalar umum müdürlüğü bilfiil fahaiz bir makam olduğu için onları da vekâlete kadar arzetmiye lüzum yoktur. Yani filen maddeyi olduğu gibi kabul etmek lâzımdır."

Dün elli küsür madde olan kanun projesinin encümene giden bir maddesi müstesna olarak diğerlerinin ilk görüşmesi yapılmıştır. Bu kanunla, harp endüstrimizin temeli olan kadronun istikballeri daha emin ve bugünkü ihtiyaçları karşılıyacak esaslara göre sağlanmış bulunmaktadır.

Kamutay'ın dün ilk müzakeresini yaptığı maddeler arasında Türkiye - Almanya ticaret mukavelenamesine müzeyyel itilâfın tasdikine dair kanun projesiyle; gene Türkiye ile Almanya arasındaki mübadeleler ve tediyelerle alâkalı 30 ağustos 1938 de imzalanmış olan anlaşmanın tasdikine dair proje vardır.

Arttırma ve eksiltme kanununda değişiklik

Dünkü toplantıda ilk müzakeresi yapılan arttırma, eksiltme ve ihale kanununa ek olan proje, kredili satın almalar için yeni hükümler koymaktadır. Yeni madde şudur :

"— 28-4-938 tarih ve 3525 sayılı kanunla tasdik edilen kredi anlaşma mukavelesi mucibince mübayaası icap eden eşya ve levazım, 2490 sayılı arttırma ve eksiltme ve ihale kanunu hükümlerinin tatbiki kabil olmıyan hallerde ait olduğu vekâletlerin teklifi üzerine Maliye vekâletinin mütaleası alınarak icra vekilleri heyetince tesbit edilecek esaslara göre mübayaa edilir.,,

Dün, idare heyetinin Cümhurreisliği dairesi teşkilâtı hakkındaki 2810 ve 3011 sayılı kanunların bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun projesiyle askerî memurlar hakkındaki 1455 sayılı kanunun 5 inci maddesiyle zeylinin değiştirilmesine ve bu kanuna muvakkat iki madde eklenmesine dair olan 3128 sayılı kanunun muvakkat birinci maddesinde yazılı memur ve askere mensupları tâbirinin tefsiri hakkındaki büdce encümeni mazbatası da vardı.

Kamutay, pazartesi günü toplanacaktır.

Toprak mahsulleri ofisinde

Ankara'da teşkilât ikmal edildi

Toprak mahsulleri ofisinin Ankarada bulunan umum müdürlük teşkilâtı da ikmal edilmiş ve ofis her yerde faaliyete geçmiştir.

Yugoslavlarla yapılan afyon müzakereleri dolayısiyle İstanbul'da bulunan umum müdür Hamza Osman Erkan müzakerelerin bitmesi dolayısiyle Ankara'ya gelmiş ve umum müdürlük işleriyle Ankara'da meşgul olmağa başlamıştır.

Cenubî Amerika'ya ihracat başladı

Geçen aydan itibaren cenubî Amerika memleketleriyle Türkiye arasında doğrudan doğruya ticarî münasebetler başlamıştır. İlk olarak Arjantin ve Brezilya'ya sevkedilen rafine, zeytinyağı, beziryağı ve buna benzer diğer yağlı maddeler ihraç edilmiştir. Mallarımız cenubî Amerika'da beğenilmektedir. Bize yeni açılan bu pazarın ihracatımız için çok faydalı neticeler vereceği ümit edilmektedir.

En çok kar Bolu'da var

[illegible] şehrimizde hava kapalı, sisli ve sakin geçmiştir. Günün en yüksek ısısı sıfırın üstünde 2 dereceye kadar yükselmiştir. Yurtta hava Trakya ile Ege bölgelerinde mevzî yağışlı, Kocaeli'de kapalı, orta Anadolu'da sisli, cenubî Anadolu ile Karadeniz kıyılarında bulutlu, diğer bölgelerde açık geçmiştir. 24 saat içindeki yağışların karemetreye bıraktıkları su miktarı Bodrum'da 1 kilogramdır. Karla örtülü bulunan doğu ve orta Anadolu bölgelerinde karın toprak üstündeki kalınlığı Sivas'ta 1, Kars'ta 2, Erzurum'da 5, Van'da 12, Bolu'da 14 santimetredir. Rüzgârlar, doğu Anadolu'da şimalden, orta Anadolu ile Karadeniz kıyılarında şarktan, diğer bölgelerde cenuptan en çok saniyede 5 metre hızla esmiştir. En düşük ısılar, sıfırın altında olmak üzere Kayseri'de 12, Bolu'da 14, Erzurum'da 18, Kars'ta 21 derecedir. En yüksek ısılar da, İzmir'de 15, Çanakkale ve Adana'da 16, Bodrum'da 17, Antalya'da 18 derecedir.

Hindistan gülyağı alacak

Öğrendiğimeze göre Hindistan, alâkalı dairelerimize müracaat ederek bizden gülyağı satın almak istediğini bildirmiştir. Bundan başka Almanya da bol miktarda kuru kaysı istemektedir.

ŞAİR AKİF VE HASİSLER

Yonkulaur

Şair Âkif'in otuz senelik dostu Eşref Edip, iki yıl çalışarak yazdığı "Mehmet Âkif,, isimli eserinden bir tanesini de bana gönderdi. Kitap, muharririnin fikir, mütalea, tahlil ve hatıralarından başka tam 70 muharririn Âkif hakkında yazdığı yazılardan değerli iktibasları da ihtiva etmektedir. Kaybedilen büyüklerin hayatını sıcağı sıcağına tespit etmemek yüzünden şimdiye kadar birçok şeyler kaybetmişizdir. Onun için, bu iki yıl içinde Âkif hakkında, Âkif'i en yakından tanıyan bir zatın böyle bir kitap hazırlamasını bir örnek - hareket telâkki edebiliriz.

Âkif'in psikoloji, estetik, ideoloji ve saire bakımlarından tahlilini aynı zamanda yapmak, aynı muharririn elinden gelmiyeceği için Eşref Edip, rahmetli dostunun bu türlü tahlillerini daha salâhiyetli kalem sahiplerine yaptırmış ve bu eserleri ana kitaba eklemiştir.

Kuvetli bir şair olan Âkif, aynı zamanda zarif konuşan nüktedan bir adamdı. Bu kitap, şairin o türlü esprilerinden bir çoğunu da toplamış bulunuyor.

Bunlardan bir tanesini şuracığa kopya ediverelim:

Hasisleri sevmezdi. Hasislere çok kızardı. Hasis kimselerle katiyen görüşmezdi. Hasisler hakkında söz açıldı mı, hemen fıkralar nakledердi. Hasislere dair bir takım fıkraları vardı.

Baytar Şefik bey anlatıyor: Meşrutiyetten evel Âkif bey Ziraat nezaretinde memur. Müfettiş Abdullah bey isminde hasisliği ile meşhur bir zat da Âkif beyin âmiri. Abdullah bey Çengelköyü'nde İcadiye'de oturuyor. Orada birçok arazisi var. Âkif bey de her gün İcadiye'ye yayan çıkıp iniyor.

Bir gün Abdulah beyle görüşürken bir beygir almak istediğinden bahseder. Abdulah bey:

— Benim beygiri sana satayım, der.

Pazarlık ederler. Üstad beygiri alıp eve götürür; arpa verir, hayvan arpayı yemez.

Üstad gülerek bunu anlattıktan sonra:

— Ne dersin Şefik, dedi, hayvan arpayı tanımadı!

Mehmet Şevket beyin babası Hacı Besim efendi meşhur hasislerden. Vakti, hali yerinde. O zamanın on, on beş bin liralık adamı.

Hacı Besim efendi hastadır. Üstad ziyaretine gider.

Yerde bir şilte. Yorganı başına çekmiş. Başı ucunda bir tas imaret çorbası. Üstüne bir de fodla kapamış. Hacı Besim bitik bir halde. Gözleri çukura batmış, betbeniz sararmış. Konuşuyorlar:

— Hacı efendi sizi pek zayıf görüyorum. Bir tavuk kestirseniz de bir çorba yapılsa...

— Âkif bey, sen ne diyorsun? Dünyanın bin türlü hali var! Para sarfetmeğe gelmez.

— Besim efendi dünyanın bin türlü halinden birisi, sizin başınıza gelmiş. Daha ne bekliyorsunuz?

T. İ.

B. Ruzvelt ve hüriyet

Amerika Cümhurreisi Ruzvelt geçenlerde hakikî "hüriyet,, ten bahseden beliğ bir nutuk söylediği anda, Nevyork limanının methalindeki "Dünyayı aydınlatan hüriyet,, âbidesinin tamiri de bitmiş bulunuyordu.

Hakikaten, bir ordu denecek kadar çok mimar, mühendis, ressam, usta ve işçi, aylardanberi Hüriyet âbidesini temizlemek parlatmak için uğraşıp duruyorlardı.

Bu hâdise hakkında bir fransız gazetesi diyor ki:

"— Ruzvelt o güzel nutku ile, o gün hakikaten hüriyeti yıkamış, parlatmıştır. Nevyork'un önünde yükselen "hüriyet,, o günden sonra daha fazla şaşaa ile parlamıya başladı.,,

DIŞ POLİTİKA

Fransız - İtalyan ihtilâfı karşısında Almanya

İngiltere - İtalya devlet adamları arasındaki Roma görüşmeleri nihayetlendi. Çemberleyn ve Halifaks bugün Roma'dan ayrılacaklardır. İngiltere hükümetinin, Fransız - İtalyan ihtilâfı karşısındaki vaziyeti bu dört günlük görüşmeden sonra dahi iyice tavazzuh etmiş değildir. Musolini'nin, ingiliz devlet adamlarını, italyan dâvasiyle alâkadar etmeğe çalıştığı, fakat Çemberleyn'in, kaçamaklı cevaplar vererek buna yanaşmadığı bildirilmektedir. Belki bu haberler doğrudur. Belki de Çemberleyn bu mesele ile alâkadar olmayı Musolini'ye vâdetmiştir de Fransa'nın malûm olan noktai nazarı karşısında buna karışılacağı inkâr edilmektedir.

Fakat bu meselede daha ehemiyetli olan nokta, İtalyan - Fransız ihtilâfına karşı Almanya'nın alacağı vaziyettir. Filhakika şimdi de Göring'in Roma'ya geleceği bildiriliyor. Göring ziyareti, hattâ Çemberleyn ziyaretinden daha ehemiyetli olacaktır. İtalyan gazeteleri, Almanya'nın, Fransa'ya karşı İtalya'ya yardım vâdettiğini yazıyorlar. Bu, doğru olabilir. Fakat ne raddeye kadar yardım? İtalya bu dâvayı harbe kadar sürüklerse, Almanya İtalya'ya silâh kuvetiyle de yardım etmeğe hazır mıdır?

Diğer taraftan, fransız gazeteleri, Almanya'nın, İtalyan - Fransız ihtilâfında bitaraf kalacağını yazmaktadırlar. İngiliz gazetelerine göre de harp yalnız Fransa ile İtalya arasına münhasır kaldıkça Almanya karışmıyacak. Fakat Fransa'ya üçüncü bir devlet yardım ederse, o zaman Almanya da İtalya'ya yardım edecektir.

Demek ki Almanya'nın vaziyeti hakkında üç rivayet vardır:

1 — Bir İtalyan - Fransız harbinde mutlak olarak yardım vâdi.

2 — Bir İtalyan - Fransız harbinde mutlak olarak bitaraflık vâdi.

3 — Bir İtalyan - Fransız harbinde Fransa'nın yardımcısı olarak üçüncü bir devlet iştirâk ederse, o zaman Almanya'nın da İtalya'ya yardımı.

Eğer Almanya'nın siyaseti bu dediklerimizden çıkamaz. Esasen vazıh siyasî vaziyetlerde daima harp çıkmaz. Çünkü eğer İtalya, bu dâvada Almanya'nın silâhlı yardımını temin etmişse, Fransa da İngiltere'nin yardımını temin etmek mecburiyetinde kalacağından ingiliz devlet adamları, Münih'te olduğu gibi, harbin önüne geçmek için bir defa da görüşmeği teklif ederek İtalya'yı tatmin etmeğe çalışacaklardır. Yani İngiltere, sulhçuluk rolünü, Fransa'nın dâveti üzerine değil, bir hak olarak ileri sürecektir. Ve netice İtalya'nın siyasî zafer kazanması demek olacaktır. Diğer taraftan eğer Almanya bitaraf kalmayı vâdetmişse, İngiltere'nin yardımından müstağni kalacak olan Fransa, meseleyi İtalya ile yalnız başına halletmekte ısrar edecek yani siyasî zafer Fransa tarafına teveccüh etmiş olacaktır. Fakat sulh için tehlikeli olan vaziyet, Almanya'nın takip edeceği hareket hattını tasrih etmemesi ve İtalya'ya yardım ümidi verirken, Fransa'yı da bitaraflığı hakkında ümide düşürmesidir. Alman siyaseti hakkında çıkan tenakuzlu yazılar, bu sonuncu şıkkın doğru olduğuna delâlet etmektedir. Filhakika Almanya için bugünkü şartlar altında sarih bir vaziyet almakta fayda yok, belki de zarar vardır. Almanya, İtalya'nın yardımından istifade etmiştir.

Fransa'ya karşı yardımda bulunamıyacağını katî olarak söyleyip de İtalya'yı gücendirmekte Almanya için bir fayda yoktur. Diğer taraftan Almanya Münih'ten sonra Fransa ile münasebetlerine yeni bir istikamet vermiş bulunuyor.

Eğer fransız siyaseti bu istikamet üzerinde yürümekte devam edecek olursa, yarınki Fransa, hattâ dünkü İtalya'dan ziyade Almanya'nın işine yarıyabilir. Ve denilebilir ki Almanya'yı, İtalya'nın aktif veya pasif yardımından da müstağni kılar. O halde Almanya için bugün takip edilecek en iyi siyaset her iki tarafı da idare etmekten ibarettir.

Galiba Almanya'nın da yapmıya çalıştığı budur. Eğer bu "idarei maslahat,, siyaseti, İtalya ile Fransa arasında bir harbin çıkmasına sebep olursa, bu da Almanya için zararlı olmaktan ziyade kâr temin eden bir vaziyet olabilir. İtalya, 1859 senesinden 1914 senesine kadar daima büyük devletler arasında çıkan muharebelerden istifade etmişti. 1859 senesinde Fransa'nın Avusturya'ya karşı yaptığı harpten istifade ederek, Lombardiya'yı aldı. 1866 senesinde Prusya'nın Avusturya'ya karşı yaptığı harpten istifade ederek Venedik'i aldı. 1870 senesindeki Fransız - Prusya muharebesinden istifade ederek Roma'yı işgal etti. Büyük harpte de Almanya'ya karşı sadakatsizliğin mükâfatı olarak Tiryeste ve Tirol'ü almıştır. Gariptir ki şimdi o zamanki hesabın bakiyesini, Almanya'nın yardımına dayanarak temin etmeğe çalışmaktadır. Filhakika eğer Fransız - Alman siyasî rekabeti eskisi gibi devam ederse, bu, mümkün olacaktır. Fakat bu münasebetler, Münih'ten sonra iddia edilen çığıra girmişse, İtalya, bir asırdanberi kendisine politika manevrası yapmak imkânını veren vaziyetten mahrum kalmış olacaktır.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

Yunanistan'ın kambiyo ve para vaziyeti düzgün

Atina, 13 a.a. — Yunanistan bankası umumî heyetinin toplantısında, banka guvernörü B. Tsuderos 1938 bilânçosu münasebetiyle memleketin kambiyo ve para bakımından vaziyetini izah etmiştir.

Guvernör, 1936 danberi kambiyo vaziyetindeki değişikliğin 1936 ağustosundan evel pasif olan vaziyetini aktife çevirdiğini kaydetmiştir.

Altın ve yabancı döviz mevcudu

Altın ve yabancı döviz ihtiyatı mevcudu yeniden 172.365 ingiliz lirası kıymetinde artarak madenî mevcudu 31 kânunuevel 1936 danberi 767.000 sterlinge iblâğ etmiştir.

Tedavüldeki para, 1938 eylûlündeki beynelmilel anormal vaziyetten mütevellit muamelelerin artmasına ve Yunanistan'da buğday ve zeytinyağı rekoltelerinin iyi olmasına rağmen yalnız yüzde beş nisbetinde artmıştır. Bu hafif artma, ne enflâmasyondan ne de devlet ihtiyacı için yapılmış emisyonlardan mütevellit değildir.

Hazinenin vaziyeti, bankaya müracaat etmesine lüzum göstermemiştir. Altın mevcutla tedavüldeki para nisbeti yüzde 49,22 dir.

Balkan antantı Merkez Bankaları müdürleri içtimaı

Belgrad, 13 a.a. — Balkan Antantı memleketlerinin merkez bankaları guvernörleri 17 ve 18 ikincikânun tarihlerinde burada toplanarak maliyeye ait bazı fennî meselelerle malî siyaset sahasında daha sıkı bir teşriki mesai işini tetkik edecekerdir.

B. Kemal Zaim Sunel Gitti

Belgrad'da 17 ve 18 ikincikânunda yapılacak üçüncü Balkan antantı merkez bankası güvernörlerinin toplantısında bulunmak üzere Merkez bankası umum müdürü B. Kemal Zaim Sunel, Bankanın malî müşaviri Namık Zeki Aral ile birlikte dün akşam Anka-

Anavatan filosu ilkbaharda ziyaretler yapacak

Londra, 13 a.a. — Amirallık dairesi, anavatan filosunun Atlas Okyanosu ile garbî Akdeniz limanlarına ilkbaharda yapacağı ziyarete ait programın ilk kısmını neşretmiştir.

Bu cevelâna Royal Oak zırhlısı ile beş kruvazör, 20 kadar torpido muhribi, 5 denizaltı, bir atölye gemisi ve 10 kadar muavin gemi iştirak edecektir. Bu muavin gemiler arasında Courageous adındaki mektep tayyare gemisi bulunmaktadır.

Bu gemilerin çoğu, İngiltere liman larından 17 ikincikânunda hareket edecekler ve 23. 1 ile 26. 1 arasında Cebelüttarık'ta bulunacaklardır. Bu cüzütamlardan bazıları cevelân esnasında fransız limanlarını ziyaret edeceklerdir.

Cevelânın ikinci kısmı henüz malûm değildir.

Âsi general Sedillo ve maiyeti öldürüldü

Meksiko, 13 a.a. — Asi general Sedillo'nun 11 ikincikânun günü sabahleyin maiyeti ile kaçmakta iken pusuya düşürülerek öldürüldüğü San Luis de Potosi'den teyid edilmektedir. Müsademe sabahleyin saat 9 dan akşam 17 ye kadar devam etmiş ve gün batması ile neticelenmiştir. Ölüler arasında general Sedillo'nun cesedine tesadüf edilmiştir. Cesedin San Luis'te halka teşhir edileceği zannedilmektedir.

Katalonya'daki frankist çenberi

(Başı 1 inci sayfada)

gâhın tebliği: Katalonya cephesinde Collfret, Fores, la Barceloneta ve Darmoş köylerini işgal ettik. 1400 esir aldık. Mebzul malzeme ele geçirdik.

Hükümetçiler dayanabilecekler mi?

Saragos, 13 a.a. — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Falset'te dün Mont - Blanch gibi sükût etmiştir. Düşman şimdiki halde Frankistlerin kuvetli hücumlarına uzun müddet mukavemet edecek halde değildir. Şehir Fas kolordusunun geniş bir çevirme hareketi neticesinde zaptedilmiştir. Cümhuriyetçiler Falest'in şarkında kâin Sierra Argentera'ya doğru çekilmişlerdir.

Katalonya'da ölen italyanlar

Roma, 13 a.a. — Resmen bildirildiğine göre Katalonya cephesinde 23. 12. 1938 tarihinde başlıyan muharebede şimdiye kadar 27 italyan zabiti ve 217 italyan askeri ölmüştür. İtalyanlardan yaralananların miktarı 141 subay ve 1160 neferdir.

Hükümetçilerin tebliği

Barselon, 13 a.a. — Müdafaa bakanlığının tebliği: Estramadur cephesindeki muvaffakiyetli ileri hareketimize devam ederek, Penarroya'nın cenubunda ve Balmez'in doğu cenubunda Sierra Los Santos'u zaptetik. Monterrio'da müteaddit düşman hücumlarını püskürttük.

Katalonya cephesinde, düşman kuvetleri Agramunt bölgesindeki mevzilerini hafifçe ıslâh etmişlerdir. Süngü hücumundan sonra, üç tepe ve Donçel köyünü istirdat ettik.

Geçen gece Monblanch'ı işgal eden düşman kuvetleri taarruzlarına devam etmişlerdir. Falset bölgesinde şiddetli muharebeler cereyan etmektedir.

Diğer cephelerde kayda değer hâdise olmamıştır.

Falset etrafındaki muharebe

Barselon, 13 a.a. — Burada bir yandan Mont - Blanch'ın sükutu bildirilmekle beraber bir yandan da bir mukabil taarruz neticesinde Barbara'nın istirdat edildiği haber verilmekte-dir. Frankist piyadesi ... na kadar ilerlemişlerdir. Cümhuriyetçiler burada bu şehrin etrafını müdafaa etmektedirler.

Şimal mıntakasında cümhuriyetçiler Doncel'i istirdat etmişlerdir.

Bombardımanlar

Frankist tayyareleri dün öğleden sonra nöbetleşe Reus ve Tarragona'yı bombardıman etmişlerdir. Ölenlerin sayısı belli değildir.

Hükümet kararı mucibince, 60 yaşından yukarı siyasî mefkuflar serbest bırakılmıştır.

Frankocular her tarafta hücuma geçtiler

Barselon, 13 a.a. — Bütün Katalonya cephelerinde, frankist kuvetler küllî kuvetle hücum etmektedir. Cümhuriyetçiler, şiddetli bir mukavemet göstermektedir. Artes de Segrenin cenubunda ve Agramunt mıntakasında frankistler gayretlerini fazlalaştırmıştır. Villa Grasa - Tarreğa yolu üzerinde Delpuig önünde başlıyan harp devam etmektedir. Cümhuriyetçiler yola hakim dağları ellerinde bulundurmakta ve bütün kuvetleri ile müdafaa eylemektedir.

Fransa büyük elçisi, bu sabah B. Negrin ile uzun bir görüşmede bulunmuştur. Bu görüşmede umumî vaziyet mevzuu bahsedilmiştir.

Hollanda'da

Alman diplomatlarına yapılan tecavüz etrafındaki tahkikat

Lahey, 13 a.a. — Lahey ve Amsterdam'daki alman diplomatlarının ikametgâhlarına atılan silâhlara dair alman kaynaklarından gelen haberler hakkında Allgemeen Nederlandsh matbuat bürosu, aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Amsterdam'daki alman başkonsolosluğu kançıları, oturduğu binanın cephesinde bir pençerenin kurşunla delinmiş olduğunu bildirmiştir. Salı günü aynı şey elçilik kâtibinin odasında da görülmüştür. Kurşunların küçük çapta bir silâhtan çıktığı anlaşılmaktadır. Lahey'de küçük bir kurşun bulunmuştur. Kurşun odaya yukarıdan girmiştir ve ancak pek zayıf bir kuvette olabilir.

Vaka binada kimse yok iken gece cereyan etmiştir. Amsterdam'daki vaka da keza binada kimse yok iken öğle vakti vuku bulmuştur.

Polis tahkikata başlamış ve elçilikle konsolosaneleri hususî bir muhafaza altına almıştır.

Cenup kutbunda yeni bir saha keşfedildi

Nevyork, 13 a.a. — Amerikalı kutup kâşiflerinden Linkoln Ellsvorth, cenup kutbundaki üssülharekesinden göndermiş olduğu bir mesajda, "kürremize şimdiye kadar insan gözünün asla görmemiş olduğu 80.000 mil murabbaında bir saha" nın inzimam etmiş olduğunu bildirmektedir.

Sovyet - japon hududunda hâdiseler oldu

Tokyo, 13 a.a. — Hariciye Nezareti Sovyet maslahatgüzarına bir nota vererek geçen ay ve bu ay Sakalin'de Sovyet tayyareleri tarafından japon hududunun iki defa ihlâl edilmiş olduğunu beyan ederek protesto eylemiştir.

DÜŞÜNÜŞLER

Silâh yarışı

Havadisi belki okumuşsunuzdur: bir ingiliz mühendisi süratini sekiz saniye içinde 10 milden 40 mile çıkaracak kudrette, iki torpil ve üç topla mücehhez yeni bir torpidobot icat etmiş. Teşkil ettiği mini mini hedefi bu kadar hızla dolaştıran bir vasıtanın deniz harplerinde ne kadar tehlikeli bir silâh olabileceğini bir düşünün. Fakat, bu, binlercesi arasından ancak bir misaldir. Hemen her gün bize ileri endüstri memleketlerinden, daha mükemmel, daha tesirli yeni bir silâhtan bahseden haberler yağıyor. Lâboratuvarlar, milyarlar, zekâ ve bilgi bu uğura seferberdir.

Silâh, hiç bir devirde, zamanımızdaki kadar bir malî yıkım vasıtası olmamıştır. Rekabet bu sahada o kadar baş döndürücü bir hız almıştır ki, hiç bir devletin bu yolda hiç bir fedakârlığı esirgemesine imkân kalmamıştır.

Medeniyetin yarattığı ve öğündüğü fen, insanı öldürecek vasıtaları tekemmül ettirmekte baş döndürücü bir kabiliyet gösteriyor. Kabul etmek lâzımdır: hiç bir sahada fen bu derece şaşılacak bir terakki kaydetmemiştir.

Önsaf zırhlıları büyüye büyüye kırk beş bin tona kadar çıktı. Böyle bir zırhlının maliyeti, tarihin meşhur harplerinden bir çoğunun maliyetinden fazladır. Fakat yalnız hacim değil, tekâmül de servetler yutuyor. Küçücük bir hava dafi topu, bir dinleme cihazı, eski zamanlarda bir piyade fırkasının silâhlanma masrafına mal oluyor. Evelce çok daha ucuza mal olan harp vasıtalarından bir kaç tanesini elde etmek için uzun düşüncelere dalan hükümetler şimdi bunların bir kaç misli pahalılarını binlerle imalden çekinmiyorlar. Meğer insanlık ne kadar zenginmiş!

Bütün devletler, birer miras yedi gibi, ellerine geçeni silâha veriyorlar. Hakları da yok değil, çünkü uzak yakın bir komşunun silâhlanma rakamları bir çok hükümet adamlarının uykularına kâbus tesiri yapmaktan geri kalmıyor.

Bu gidişin sonu ne olacak? Tabiî bir cereyana kapılmışlar gibi hâdiselerin peşinde sürüklenenler içinde kendi kendisine bu suali sormıyan var mıdır acaba?

Fakat tam bir katiyetle cevap vermek iddiasında olanlar yalnız kâhinlerdir.

Yaşar NABİ

Ruzveltin mesajı

(Başı 1 inci sayfada)

da yarayacaktır.

32 milyonluk tecrübe siparişi

Harp malzemesine ait hususî parçaların imali için hususî sanayi müesseselerine tecrübe mahiyetinde yapılacak siparişler yekûnu 32 milyon dolara baliğ olacaktır. 8 milyon dolar, Havay ve Panama istihkâmlarının takviyesinde kullanılacak ve bu para aynı zamanda Panama mıntakasında stratejik yollar ihdasına medar olacaktır.

Bahriye nezaretine tahsis edilmiş olan 65 milyon, şu suretle tevzi edilmektedir:

Yeni deniz üsleri

Amiral Hepburn'un vasayası mucibince yeni deniz üsleri ihdası için mevcut üslerin takviyesine 44 milyon, yeni deniz tayyareleri imali için 21 milyon.

Sivil pilotlara tahsisi derpiş edilmiş olan 10 milyon senede 20 bin genç pilottedarikine sarfedilecektir. Nihayet Panama mıntakası garnizonlarının arttırılmasına tahsis edilmiş olan 20 milyon dolar, yeni kışlalar inşasına ve kıtaat ile istihkâmların ve tayyarelere karşı müdafaada bulunacak efradın miktarını arttırmaya yarıyacaktırtır.

Mütemadiyen değişen dünya şartlar...

B. Ruzvelt, mesajının başlangıcında şöyle demektedir :

" Dünyanın mütemadiyen değişmekte olan şartları, bizi hürriyetlerimizin himayesi için zarurî olan tedbirleri derhal ittihaz etmiye icbar eylemektedir. Her hangi bir şekilde isterik bir harekette bulunmak, ihtiyata muvafık düşmez. Mamafih cihanda hüküm sürmekte olan heyecan ve helecanı tetkikten geçirmek ve millî müdafaamızın âcil ihtiyaçları hakkında mutabık kalmak için hep bir araya gelebiliriz. Beynelmilel ihtilâflarda bilhassa son beş sene içinde vukua gelmiş olan mühim değişikliğe ehemiyetle işaret etmemiz icap eder „

Hazırlanmak için vakit az

B. Ruzvelt, büyük harpte Amerika ordusunun Fransa'da 1918 sonlarına kadar münhasıran Fransa ve İngiltere batarya ve tayyarelerini kullanmış olduğunu hatırlattıktan sonra netice olarak demiştir ki :

"Birleşik Amerika, o tarihlerde askerî harekâta hazırlanmış değildi. Hattâ, bugün de pek o kadar hazırlanmış bir halde değildir. Bu sebepten dolayı hazırlanmamız için lâzım olan uzun bir sulh devresinin mevcudiyetini garanti edemeyiz.„

Amerikan tayyare fabrikalarının vaziyeti

Vaşington, 13 a.a. — Âyan ve mebusan meclisleri Ruzvelt'in millî müdafaa hakkındaki mesajını dikkatle, fakat büyük bir sükût içinde dinlemişlerdir. Askerî encümenlerin âzası bu mesajdan mülhem projeler hazırlıyacaklardır. Encümenler kongreye raporlarını tevdi etmeden evel tetkik edeceklerdir.

Siyasî mahfiller, Ruzvelt'in hava silâhları taleplerinin Vaşington'un muhtelif askerî ve siyasî mahfilleri tarafından yapılan tahminlerin üstünde olduğunu beyan etmektedirler. Bir çok amerikan tayyare fabrikalarının vaziyeti 1938 senesi bidayetinde eksperlerin tahmin ettiği süratte tayyare inşa edilmesine müsait değildir.

Tayyare inşaatını hemen artırmak imkânsız

Ruzvelt'in tayyare fabrikalarının bir an evel inkişafı için 50 milyon dolar talep etmesi manidar addedilmektedir. Çünkü inşaat programının bazı kısımları henüz tatbik edilmemiştir. 1937 malî yılı zarfında amerikan fabrikaları ordu ve donanma için 858 tayyare inşa etmişlerdir. 1939 senesi programında 1150 tayyarenin inşası derpiş edilmektedir. Amerikan endüstrilerinin gayretine rağmen teslihat matlûp miktarda yapılmaktadır. Bu şerait altında amerikan eksperleri, fabrikalar büyük seriler halinde inşaat yapamadıkları müddetçe, tahakkuku imkânı olmıyan bir programı teklif etmenin imkânsız olduğunu beyan etmektedirler. Ağır bambardıman tayyareleri inşa eden fabrikalar bilhassa bu teehhürden mesul tutulmaktadır.

Avcı tayyareleriyle hafif bombardıman tayyareleri inşa eden fabrikalar ise siparişleri vaktinden evel hazırlamaktadırlar.

Alman basınının hücümları

Berlin, 13 a.a. — B. Ruzvelt'in Amerika teslihatı hakkındaki mesajı alman matbuatının şiddetli hücumu ile karşılanmıştır. Gazeteler, B. Ruzvelt'in totaliter devletler tarafından Amerika kıtasına bir taarruz ihtimali hakkındaki fikirlerini "masal" diye tavsif ediyorlar.

Bir sulh eserinin yıldönümü

(Başı 1 inci sayfada)

edeceklerine inanmak, 15 sene evel âdeta gülünçtü. Eski Osmanlı ve İran saltanatları, milletlerimizin başından çekilip gidinciye kadar, iki memleketin hududları bile tespit edilmiş değildi.

Fakat bu dayanışma, bu sevişme ve bu bağlaşmalar, münasebetlerimizi bulandırabilecek meselelerden eser bırakmamakla mümkün olmuştur. Hatay dâvamızda ısrar ederken, millî haklarımızı çiğnemek için, bize tecavüz iftirası kondurmak istiyenler işte bu inceliği anlamakta gecikmişlerdir. Eğer Balkan antantı ve Sadâbat paktı memleketleri arasında böyle yaralar kanamakta devam etmiş olsaydı, şüphesiz ne birini ne diğerini tahakkuk ettirmek ihtimali kalırdı. Sönmez ve unutulmaz bir millî hak iddiası, muahedelerin ve dostlukların devam ve istikrarını meneden bir âmil olarak, hükmünü yürütür, gider.

Tesanüt ve ahitlerimize her zamandan daha sıkı bir sadakatle bağlı kalalım. Her geçen gün, bu eserlere vücut vermiş olanların büyük isabetlerini yeniden teyit ediyor.

F. R. ATAY

NOT — Dünkü fıkranın son kısmını şu şekilde okumak lâzımdır :

Harp için hazırlanmıyan ve mütemadiyen sulh bağıran milletlerden, millî müdafaa tasarrufları ile şâirane hülyalarının fidyesini istemektedirler. Bize öyle geliyor ki Roma mülâkatını dahi, her tarafta, yeni silâh siparişleri takip edecektir. — FATAY

Çekoslovakya'ya 26 milyon borç ve 4 milyon " hediye„

Londra, 13 a.a. — Çekoslovakya'ya ikraz yapılması hakkında Münih anlaşmasından sonra kararlaşan ingiliz - fransız - çek müzakerelerine dün öğleden sonra burada devam edilmişse de henüz üç taraflı bir toplantı yapılmasına imkân hasıl olmamıştır. Alâkadar mahfillerden alınan malûmata göre, bazı teferruat henüz aydınlanmıya muhtaç olduğundan müzakerelere gelecek hafta başlangıcından evel devam edilemiyecektir.

Borç ve "hediye„

İstikrazın yekûnu henüz katî olarak tayin edilmiş olmamakla beraber, muhtemel olarak evelce derpiş edilen 30 milyon rakamını geçmiyecektir. Bu para şu suretle ayrılacaktır:

26 milyonu borç ve dört milyonu da "hediye„ unvanı ile.

Bunun on milyonu İngiltere bankası tarafından Münih anlaşmasından sonra avans olarak verilmişti. Şimdi halledilecek esaslı mesele, istikrazın faizi ve garanti meselesidir.

Filipin ve Kanada Japonya'ya silâh göndermiyecekler

Hongkong, 13 a.a. — Buraya gelen haberlere göre, Filipin ve Kanada hükümetleri Japonya'ya tebligatta bulunarak, bu aydan itibaren Japonya'ya her türlü silâh ve mühimmat sevkiyatının yasak edildiğini bildirmişlerdir. Bu emir, mezkûr hükümetler tarafından kendi silâh fabrikalarına da tebliğ olunmuştur.

Ankara Halkevinde halk konseri

Ankara Halkevinin ar komitesine bağlı (yaylı sazlar) müzik kolu dün gece hazırladığı ilk programını muvaffakiyetle tatbik etmiştir.

Yaylı sazlar heyeti müzisyen Nuri Cemil'in idaresinde çalışarak, programına koyduğu değerli halk türküleri ve yanık Anadolu havalariyle dinleyicilerin üzerinde derin bir alâka uyandırmıştır.

Halkevi yaylı sazlar kolu bundan sonra daha zengin programlarla mesaisine ve konserlerine devam edecektir.

İlk mektep talebesi için sıhat cüzdanları yapılacak

Öğrendiğimize göre Maarif Vekâleti ilk mektep çocukları için sıhat cüzdanları ihdas etmeğe karar vermiştir. Buna nazaran ilk mektep talebeleri umumî ve sıhî bir muayeneden geçirildikten sonra sıhî vaziyetleri cüzdanlarına yazılacak ve hasta olanlar da tedavi altına alınacaktır.

Köylerimiz

Bugün nasıldır? Dün nasıldı? Yarın nasıl olmalıdır?

H. Reşit Tankut

VIII

İnönü, Cumhurreisi, Millî Şef olarak milletin başına geçer geçmez önce köylü ile meşgul olmak lâzım geldiğini işaret buyurdu. Ve azim elini köy meselesinin tam üzerine koydu. Kastamonu, İnebolu ve Çankırı'da köylüyü huzuruna alınca veya onu iş başında görünce ilk sual olarak; ne kazandığını, kazancının ne kadarını yiyip, ne kadarını tasarruf edebildiğini sordu. Yine köylü için çalışan şehir esnafından, meselâ bir kat köylü elbisesini neden daha ucuza mal edemediklerini öğrenmek istedi.

Bu sualler bize Millî Şef'in karnı tok, sırtı pek ve gönlü ferah köylü vatandaş istediğini ve bir zamanlar demiryolu için açtığı savaşın aynı zamanda köylüye varmak, köyü kalkındırmak maksadını da gütmüş olduğunu anlatıyor.

Yine Millî Şefin halk içindeki bu seyahatinden küçük ve basit el hünerlerine ve çok mütevazi köylü emeklerine büyük bir dikkat ayırdığını görüyoruz. Gerçek, küçük işler - bulundukları seviyelerde bile olsa - özen ve kayrı gördükleri zaman umulmadık neticeler verirler; ve hacimlenmiş küçük başarıların millî kazanç sütunundaki hasılası çok masraf yemiş büyük işlerle ekseriya başbaşa gelir. Meselâ, deri sepilemek (dabağat) sanatı memleketin büyük kervanlar devrinden kalma esaslı bir işidir. Hayvan cinsi bozulup, derileri paçavra haline gelince bu sanat ta ona muvazi olarak kötüleştikçe kötüleşti. Fakat ilkel ihtiyaçları olsun karşılamak zarureti tamamiyle ölmesine meydan vermedi. Bol suyu ve mazısı bulunan bazı kasabalarda dabaklığın hâlâ yaşadığını ve vakit vakit âdeta canlanır gibi olduğunu görüyoruz. Alâkalı bir dikkat ve hiç bir büdçeye yük olmıyacak kadar az para yardımı bu gibi küçük sanatlara uğurlu hızlar temin edebilir. Büyük Millî Şef'in seyahatinde görüp işaret ettiği hareket noktaları arasında işte bunlar da vardı.

Evet bu küçük sanatlar ne kadar genişlerse genişlesin büyük endüstrileri yolundan çıkaracak bir azgınlığa asla ermiyeceklerdir. Hattâ aksine olarak onlara daha geniş pazar, daha çok müşteri temininde faydalı bile olurlar.

Daha mektep sıralarında iken bize öğretmişlerdi. Büyük teşebbüsler her zaman küçüklerini boğmaz ve küçük işler, büyük işlerin inkişafına daima engel değildir. İstanbul'da Şirketi Hayriye işe başladığı zaman Boğaziçi kayıkçıları açlık korkusuna düşerek feryada başlamışlar, fakat iki seneye kalmamış Boğaziçi kayıkçıları - Şirketi Hayriyeye rağmen - üç misli artmış

Dabaklıkta olduğu gibi dokumacılıkta da öyledir. Köylü, elbisesini evinde beslediği koyunun yününden eğirip dokuyabildiği gün bir şehir ve bayram kıyafeti ihtiyacını duyar. Fabrikayı doyuracak asıl ihtiyaç işte budur. Yoksa köylü baldırı çıplak yaşamağa alıştığı müddetçe iş ve tâtil kıyafetlerinin ne demek olduğunu asla öğrenmiyecek ve fabrika ürünlerine bakmıyacaktır bile.

Köylü kadın, çıkrığını ve tezgâhını hayadından söküp atınca köy evleri çıplak kalmağa başladı. Ve hele kirmen ve iğini bırakalı bütün bütüne üryanlaştı. Bu işler köylü kadının elinde iken köylü, ayağı çoraplı, bacağı poturlu, sırtı abalı ve beli kuşaklı idi. Bütün bu giyim kuşam köy evlerinde eğirilir, dokunur, biçilir ve dikilirdi. Fakat bu yerli bezenme, fabrika mallarını açıkta bırakmazdı. Harman sonu - güz eksiği - düzülürken çocuklara sünnetlik, gençlere düğünlük ve herkese bayramlık alınır ve gündelik elbisenin yanında bir de tâtil ve şehir kıyafeti olmak üzere - gerilik - bulundurulurdu. İlkel malzeme için para sarfedilmediğinden fabrika ürünlerinin tedariki kolay oluyordu.

Burada psikolojik bir noktaya da işaret zarureti vardır.

Karnı tok, sırtı pek olmıyanların gönlü kördür. Onlar, ne bulunduklarını hâlin acılığını hakkiyle duyabilir, ne muhitinin parlaklığına nufuz edebilir. Hayatları bu şekilde devam edince bilmiyerek ve istemiyerek insiyakî bir gayretle sefaletin içine gömüldükçe gömülürler. Bu bakımdan yama yama üstüne gördüğümüz her köylünün parasız ve karnı sırtına yapışmış her açın ekmeksiz olduğunu sanmak doğru olmaz. Şehirlerde hımbıl dediklerimizin ruhî hâli gibi. Bunların içinde tıpkı iflâhsız tiryakiler de olduğu gibi bu vaziyetten silkinip yakayı kurtaranlar pek azdır. Onların ise ruhî istırabı dayanılmaz derecede olduğu için derhal köylerini bırakarak şehirlere iltica ederler. Binaenaleyh kuvet kullanan her türk vatandaşı büyük işlerin yanı başında köylünün çorabı ve çarığı için de o nisbette bir emek ve dikkat ayırmağa mecburdur.

Köylüyü köyüne ısındırmak için köy hayatını sevilir bir dereceye getirmek ilk ve baş işlerdendir. Bence bütün bu kurtarıcı teşebbüsler önce:

1 — Türk köylerinin yurt coğrafyasına göre yerlerini.

2 — Türk köylerinin kuruluş şekillerini.

3 — Köy evlerinin yapılma tarzını.

4 — Yerine göre köy istihsal tipini.

5 — Devlet işi olarak köycülük çalışması plânını.

Tespit eylemekle başlamalıdır.

İzmir'de pazarlık yapanlar

İzmir, (Hususî — Belediye memurları vasıtasiyle çarşıda yaptırılan sıkı bir kontrolda bazı mağaza ve dükkân sahip ve memurlarının pazarlıksız satış kanununa aykırı hareketi ettikleri görülmüş, 60 mağaza ve dükkân sahibi cezalandırılmıştır.

Üçüncü defa cezalandırılan iki kişinin dükkânlarının kapatılacağı haber alınmıştır.

Yere tüküren 75 kişi birer lira cezaya çarptırılmış, bu cezayı veremiyecek vaziyette olan iki kişinin de hapsen tecziyesi cihetine gidilmiştir.

Havadis için yangın çıkaran bir deli

Bir Nevyork gazetesi yeni yıl münasebetiyle yep yeni bir müsabaka tertip etmişti: Gazete, bir hafta zarfında kim en eteresan bir hâvadis verirse, ona 20 lira para vercekki.

Bakın müsabakayı kazanmak için ne yapmışlar:

İşsiz dolaşanlardan Jozef isminde birisi, gazetenin tertip ettiği müsabakayı ve vadettiği 20 lirayı okuyunca:

— Parayı kazandım!

Diye yerinden zıplamış. Oturduğu evin alt katına inerek merdivenin altında kurumuş noel ağaçlarını üst üste yığmış, kibrit çakarak ağaçları tutuşturmuş. Sonra koşarak en yakın kahveye girmi, soluk soluğa gazetenin müdürünü telefonda bulmuş:

— Müdür bey demiş, falan tarihli gazetenizde ilân ettiğiz müsabakaya iştirâk ettim. şu dakikada falan sokaktaki apartman alevler içinde yanmaktadır. Derhal fotoğrafçınızı gönderin.

Yangını ben çıkardım. Bundan enteresan havadis olur mu?

Diye bütün yaptıklarını anlatmış ve kendisinin kim olduğunu o anda hangi kahvede bulunduğunu da ilâve etmiş.

Hakikaten yangın merdiveni sarmış, yukarı katlarda oturan 200 insanı dehşet almış, bereket versin bütün amerikan evlerinde, hususiyle yüksek apartmanlarda haricî merdivenler vardır. Bu kadar insan dış merdivenlere dökülmüş.

Fakat hepsi kaçmağa vakit bulamamış, alevler her tarafı süratle kuşatmış içeride kalan dört kişi kömür haline gelmiş.

Hâdisenin en feci tarafı, doğurmak üzere olan bir genç kadının da yavrusu ile beraber yanmasıdır. Genç kadının içeride kaldığını farkeden ailesi feryatlariyle yangın yerini büsbütün facia sahnesi haline getirmiştir. Kadın bütün gayretlere rağmen kurtulamamıştır. Kadının aile efradından bazıları, itfaiyeye bırakmadan onu kurtarmak istemişlerse de dumandan nefes alamamışlardır.

Jozef derhal sıkı bir sorguya çekilmiş ve hapse atılmıştır.

Ankara Borsası

13 II. Kânun 1939 fiyatları

ÇEKLER

Londra	5.91	5.91
Nevyork	126.535	126.535
Paris	3.3325	3.3325
Milâno	6.66	6.66
Cenevre	28.595	28.595
Amsterdam	68.8075	68.8075
Berlin	50.7725	50.7725
Brüksel	21.375	21.375
Atina	1.0775	1.0775
Sofya	1.555	1.555
Prag	4.3375	4.3375
Madrid	5.91	5.91
Varşova	23.9475	23.9475
Budapeşte	25.02	25.02
Bükreş	0.9025	0.9025
Belgrad	2.8425	2.8425
Yokohama	34.5025	34.5025
Stokholm	30.4275	30.4275
Moskova	23.87	23.87

ESHAM VE TAHVİLAT

1933 Türk Borcu I.	19.30 (Peşin)	19.325
1933 İkramiyeli Ergani	19.675	19.75
Sivas — Erzurum Hattı İs. I.	19.—	19.—
Sivas — Erzurum Hattı İs. III.	19.15	19.15
Sivas — Erzurum Hattı İs. V.	19.225	19.225

Yenişehir

ULUS Sineması

Pek yakında göstereceği filmlerin isimlerini sayın müşterilerine takdim eder

— TÜRKÇE FİLMLER —

Zambak — Aşk ve zevk filmi
Şam İsyanı — Casus Miralay Lavrens'in sergüzeştleri
Denizaltı D- I. — İskajerak harbının iç yüzü
Yeniçeri Hasan — Topkapı saraylarında padişah eğlenceleri
Cemile Hurmalar Altında — Lübnan'da çevrilen şarkılı film
Keşif Alayı — Kırım harbinin büyük filmi

— İSTAT İLÂHLARI —

200.000 metre filmden elli sesli makine ile çekilen bu film 1936 olimpiyadlarından itibaren tam iki buçuk sene çalışılarak çıkarılmış ve bütün dünya sinemaları altı aydanberi durmadan göstermişlerdir.

— SALON FİLMLERİ —

Şafağa Dönüş — Danielle Darrieux
Düşes Petrovna — Charles Boyer, Claudette Colbert
Altın Harbı — Tamamen renkli
Yeni İnsanlar — Harry Baur
Kral Aşkı — Fernand Gravey, Joan Blondell
Berri Çavuş — Hans Albert
Sokak Kadınları — Dita Parlo, Albert Prejan
Habil ve Kabil — Clark Gable, Marion Davis
Uzak Yol — Emil Yanings
Dünya Değişiyor — Paul Muni, Margaret Lindsay
Yaşamak Zevktir — İrenne Dunne, Douglas Fairbank J.
Mahşerden Sonra — Emil Yanings
Damgalı Kadınlar — Bette Davis, Rossaly Lang
Kadril — Gaby Morlay, Sacha Guitry
Emil Zola'nın hayatı — Paul Muni
Çılgın Bakire — Victor Francen
Kadınlar Hapishanesi — Viviane Romance, Francis Carco
Yolcular — Mari Glori
Sisler Arasında — Gean Gabin, Michel Morgan
Asya'da kopan fırtına — Conrad Weidt, Hayakova
Aşktan daha kuvetli — Lida Barova, Mathias Wieman
Vatan Kurtaran Arslan — Tekmil renkli milyonluk film
Kaplan Kıraliçe — Kathrin Hepburn, Gary Grat
Dün Geceki Kadın — Willy Fritsch, Marika Rok

— ŞARKILI VE DANSLI FİLMLER —

Aşk Şarkısı — Nino Martini
Paris Işıkları — Tino Rossi, Conchita Montenegro
Hasret — Zarah Leander
Kapriçyu — Lilian Harvey
Carefree — Fred Astaire, Ginger Rogers
Yedi Tokat — Lilian Harvey, Willy Fritsch
938 Altın Arıyan Kızlar — Amerika'nın milyonlar
Sevda Kampı — Ginger Rogers, Douglas Fairbanks I.
Aşka Tapan Kadın — Zarah Leander, Willy Birgel
Son Model — Zarah Leander, Willy Birgel

— HAREKETLİ FİLMLER —

Son Döğüş — Robinson
Kara Alay — Kudretleri yok eden ölüm ordusu
Gangsterler Cellâdı — Louis Haynvard
Dinamit Adam — James Gagnay
Görünmiyen Haydutlar — Bruce Cabot, Chester Morris
Ölüm Harbı — Gangster ve polis harbı
Şanghay Yanıyor — Boris Karlof
Gzap Adası — Humphry Bocart, Margaret Lindsay
Ateş çemberi — PAT O'brien
Dehşet Gecesi — Bella Lugsi
Adalet Uğrunda — Bick Jones
Yer Altı Hâkimi — Gene Autry
Kızıl Derililer — Rişar Bartelmess

RENKLİ MİKİ — Sinemaların neşesi
METRO JOURNAL — En son dünya haberleri
DANS — Dünya dans ve müzikleri

RADYO

TÜRKİYE RADYO DİFÜZYON POSTALARI

Türkiye Radyosu — Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

	1639 m.	183 Kcs./120 K*
T. A. P.	31.70 m.	9465 Kcs./ 20 K*
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs./ 20 K*

(TÜRKİYE SAATİYLE)

Ankara

CUMARTESİ: 14.1.1939

13.30 Müzik (müzik hol parçaları).
14.00 Saat; ajans haberleri ve meteor - kara.
14.10 Türk müziği (Pl).
15 - 15.30 Müzik (operetler - Pl).
17.30 Müzik (dans saati - Pl)
18.00 Konuşma (dış politika hâdiseleri)
18.15 Müzik (dans saati devam).
18.30 Saat, ajans haberleri; meteoroloji ziraat borsası (fiyat).
18.40 Türk müziği. İncesaz Nihavend fa - lı - Tahsin Karakuş, Hakkı Derm Eşref Kadri, H. Tokay, B. Üfler.
19.40 Nedim gecesi: Temsil, şiir, mü Ekrem Reşit, Ruşen Ferit, Me Cemil. (Türk müziği küme okuy cuları, radyofonik temsil kolu işti edecektir.)
21.00 Saat, esham, tahvilât, kombiyo - kut borsası (fiyat).
21.15 Müzik (oda müziği): Piyano: Ce Reşit - Keman: Necip Aşkın - Vi lonsel: Edip Sezen. 2 inci tertip bemol majör (Mozart) Allegro L ghetto Allegretto.
21.45 Konuşma (haftalık posta kutusu).
22.00 Müzik (küçük orkestra). 1 - Odm da aşk (Cl. Schmalstich). 2 - Kü don ve Psişe - 5 kısımlık aşk hik yesi (Cl. Sch.). 1 - Yaklaşma - Aşk valsi - 3 - Başbaşa - 4 - Gezi 5 - Kavgacılık ve barışma. 3 - Bar le - folka (H. Munkel). 4 - Vene hatırası - serenad - (H. Munkel). Die Hydropathen - vals (J. Gun op. 149 6 - Aşk haberi - balet müz (L. Siede) op. 68 Weninger ter. Esmeralda - baletinden ağır vals (Drigo) Pol K. ter. 8 - Ninni (Gret.) ve ispanyol dansları.
23.00 Müzik (eğlenceli plâk).
23.45 - 24 Son ajans haberleri ve yarın program.

Avrupa

OPERA VE OPERETLEA: 12 Viyana - 19 Berlin — 20.10 Breslav, Viyana - 21 Roma.
ORKESTRA KONSERLERİ VE SEN FONİK KONSERLER: 19.45 Droy viç — 21.30 Strazburg — 22 Brüks — 22.15 Lüksemburg — 23.30 Pos Parizyen.
ODA MUSİKİSİ: 23.30 Post Parizyen.
ODA MUSİKİSİ: 18.10 Münih — 19 Viya na — 22.30 Doyçlandzender.
SOLO KONSERLERİ: 14 Stokholm.
NEFESLİ SAZLAR (Marş v. s.): 10.3 Hamburg, Münih — 16 Münih — 18.30 Frankfurt.
HAFİF MÜZİK: 6.30 Berlin, Breslav, Ko lonya — 8.3 Alman istasyonları — 1 Königsberg — 14 Laypzig — 14.1 Kolonya, Viyana — 14.15 Berli Frankfurt — 14.25 Prag — 15 Stut gart — 15.20 Hamburg — 15.3 Frankfurt — 16 Viyana — 18 Berli — 19 Alman istasyonları — 19.3 Frankfurt — 20.10 Stutgart — 22.40 Kö nigsberg — 24 Kolonya, Münih, Stut gart.
HALK MUSİKİSİ: 11.30 Stutgart — 1 Stutgart — 20.30 Monte Ceneri.
DANS MÜZİĞİ: 18.15 Laypzig — 22 Bu dapeşte, London - Recyonal — 22.1 Beromünster — 22.15 Belgrat —22.2 Münih — 22.30 Kolonya, Laypzig Stutgart — 23.35 Prag — 23 Stok holm — 23.10 Brüksel — 23.15 Var şova — 23.45 Tuluz, Pirene — 23.3 London - Recyonal — 24 Droytvi Lüksemburg, Roma, Strazburg.

Çocuk narin ve nazik bir fidan gibidir. Bakılırsa gürbüzleşir. Yoksul yavrularıda hatırla ! Eskimiş elbise, ayakkabı, çamaşırlarını Çocuk Esirgeme Kurumuna ver !

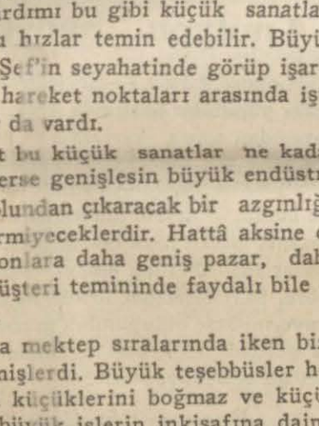

BALIK TUTAN KEDİ SOKAĞI

Yazan. Yolan Földeş *Çeviren. Nasuhi Baydar*

— 58 —

Bu akşam fazla gecikmiyor. Muhakkak ki karısı henüz ayakta ve onu beklemektedir. Ve bundan başka, yarın sabah erkenden iş aramağa koyulmak istemektedir. Paris'in işçi kıtlığı çektiği güzel günler artık geçmiştir. Fakat vaziyet Almanya ve İngiltere'de hüküm süren işsizlikle kıyaslanmaktan uzaktır. Bay Brül böyle yazmış ve bay Liif de bu suretle teyit etmekte bulunmuştur. İhtisas ve tecrübe sahibi bir işçi daima iş bulabilir.

Barabaş evine dönünce Borişka boynuna sarılıyor:

— Guyula, Guyula. senin eksikliğini nasıl hissettim, bilsen!

Onlar artık genç değildirler. Barabaş ihtiyarlamış, omuzları kamburlaşmış, Borişka'nın yüzü buruşmuştur, kara saçları arasında bir çok beyaz teller vardır. Fakat, bu akşam tıpkı Mezotur'un o güzel günlerinde olduğu gibi sevişiyorlar.

— Beni çok düşündün mü, Borişka?

— Sabahtan akşama kadar, ve gece rüyalarımda, Guyula.

Biribirine sarılmış, duruyorlar. Hiç birinin ötekinden ayrılmağa niyeti yoktur. Bu vaziyette kendilerini daha iyi hissediyorlar. Ayrılık yirmi dört yıllık itiyattan doğma kayıtsızlığı da, bıkkınlığı da yıkmıştır. Hiç de muvaffak olmuş değillerdir, hayatları daima endişeler ve şüphelerle dolu geçmiştir; Fakat beşi de şimdi bir aradadırlar ve mukadder çocuklarına daha güler yüzlü görünmektedir. Barabaş karısını kolları arasında sıkıyor. O bu yıpranmış vücudu hararetli bir ispanyol kızının, yahut cazip yüzlü şuh bir fransız kadınki ile değiştirmek istemiyecektir.

Muhakkak ki o, bazan sokakta, bunlardan biri geçerken gözleri parlıyarak başını çevirip bakmıştır. O da herkes gibi erkektir. Fakat burada evindedir ve bundan başka bir şey de istememektedir. Sedirde uyuyan Yani'yi, babası boyunda ve ondan hemen hemen daha geniş omuzlu olan Yani'yi uyandırmamak için ayaklarının ucuna basa basa yemek odasından geçiyorlar. Şiltenin yere düşmemesi maksadiyle sedirin ayak ucuna bir iskemle yerleştirilmiştir; yoksa Yani'nin ayakları dışarıda kalabilir.

Bayan Barabaş fısıldıyor:

— Mühendis olacak.

Ve karı koca, mesut ve samimî, biribirine gülümyor.

XVII

Ertesi sabah Anna mağazaya gidiyor. Herkes onu güzel karşılıyor, ve bizzat bayan Lüsiyen de elini sıkıyor.

— Neden bu kadar geç geldiniz? Sizi daha önce göreceğimi umuyordum. Tabiîdir ki arada birini almağa mecbur olduk. İyi bir işçi ise de çetin bir tabiati var. Her ne ise, icabına bakarız. Bütün bunlara rağmen siz bildiklerinizi göstermek fırsatını henüz bulamadınız. Nazariye yetmez. Şimdilik madmazel Nikol'le birlikte çalışacak ve eski kazandığınız gündeliği alacaksınız.

Bayan Lüsiyen, Anna'nın burada, kanadı altında büyümüş ve on sekiz aydanberi de kendisini görmemiş olduğunu birdenbire keşfetmişcesine:

— Ve bundan başka, tabiîdir ki, madmazel An, safa geldiniz, diyor.

Bayan Andre'nin yerine geçmiş olan madmazel Nikol dediği dedik olan sinirli bir nevi hapisane gardiyanıdır. Bütün atelye, ve hususiyle bayan Andre'nin yumuşak idaresi altında kumandayı itiyat edinmiş olan madmazel Roz ondan nefret ediyor. Roz Anna'yı öperken kulağına fısıldıyor.

— Hiç korkmayınız, yakında bu berbat kadından kurtulmanın çaresini buluruz. Çok geçmez, onun yerine usta başı siz olursunuz.

Anna'nın istiyebileceği de bundan fazlası değilse de şimdilik madmazel Nikol'le ihtilâfa düşmemeği daha akıllıca bir hareket telâkki ediyor. Bayan Lüsiyen'in, makasından memnuniyetini izhar edeceği zaman bunun vakti gelmiş olacaktır. Boenos - Ayres'te Anna hiç takdir edilmiyordu. Fakat bu aynı şey değildi: orada "Paris modası" denilen şey müthiş surette göze batıcı ve acaip bir şeydi. Bayan Lüsiyen bu modayı görecek olsa sinir buhranları geçirirdi. Anna kendine güveniyor, ve sükûnetle, tevazula eski yerine tekrar geçiyor.

Şimdi ehemiyeti haiz olan cihet diğer işçiler arasında husumete sebebiyet vermemektedir. Değişiklikleri, bütün hareketleri Anna'nın usta başı olsa bile, gene onların arkadaşı olmakta devam edeceğini, bir patron değil, bir dost olacağını anlatıyor. Onun politikasının unsurlarını — kurnaz leh yahudisi Roz hariç — kimse sezmiyor. Roz onun ne demek istediğini anlamış olduğunu ifham maksadiyle bazan şöylece bir göz kırpıyor, ve meselâ Anna, madmazel Nikol'un konuşma tarzını iyma ederek:

— Büyük bir ticaretanede çalışan ciddî ve ihtisas sahibi işçilere böyle hitap edilmez. Tuhaf şey; insan mizacgirlikten bu derece gafil olabilir mi.. Dediği zamanlar.

Ötekiler tavsip, Roz tebessüm ediyor. Anna bulunduğu yerde kalmağa iyice karar vermiştir; hattâ bir zelzele artık onu mağazadan bir tarafa kımıldatamaz. Serseriler gibi şuradan buraya sürüklenmekten bıkmıştır. Anna yorgundur ve işi onu — vakıa pek fazla da değil — alâkalandıran tek şeydir. Fakat, şimdi kendisine iğrenç ve buz gibi soğuk görünen bir âlemde yeni bir hayata başlamağa hiç niyeti yoktur. Bunun içindir ki vaziyetini sağlamlaştırmak maksadiyle bu gibi kurnazlıklara baş vurmaktan çekinmemektedir. Cenup Amerika'sı, orada ettiği hizmetçilik ve lâhna kokan mutfak hafızasında henüz canlıdırlar. Anna, kendi kendisine: "Buradayım, burada kalacağım", demektedir. Bunun yalnız kendisine bağlı bir keyfiyet olmadığını henüz takdir edememektedir.

İlk gün, öğle zamanı, Anna mankenler salonuna giriyor. Piya Monika'ya müdahalesinden dolayı

(Sonu var)

Musiki Bahisleri:

Bu haftaki konser programı münasebetile

Anton Bruckner

Wagner'le en yüksek ifadesini bulan alman musikisi ondan sonra uzun ve ağır bir inhitat devresi geçirmiştir. İki harb arası (1870 - 1914) diye anılan bu devrede kuvetli şahsiyeti sayesinde sivrilebilen yalnız Brahms olmuştur. İşte Wagner ve Brahms'ın peşi sıra yürüyen alman musikişinasları başlıca iki grupa ayrılırlar. Bunlardan dramatik grupa mensup olanlar şunlardır: Humperdinck (1854 - 1912), Siegfried Wagner (1869-1930), Max von Schillings (1869. —), Hans Hüber (1852 - 1921), Eugen d'Albert (1864.—) ve Avusturyalı F. Schrecker (1878.—). Bu dramatik grupun yanı sıra iki de senfonist yer almışlardır ki onlar da Anton Bruckner (1824 - 1896) ile Güstav Mahler (1860 - 1911) dir.

Anton Bruckner şimalî Avusturya'da 4 eylül 1824 tarihinde Ansfelden kasabasında doğmuş ve ilk musiki tahsilini babasından görmüştü. Bruckner keman çaldı, piyano çaldı ve nihayet orgda karar kıldı ve orgda şöhret kazandı. Org esasen kiliselerde kullanılan bir saz olduğundan Bruckner tâ kırk yaşına kadar bilhassa kilise musikisiyle yâni dinî musiki ile meşgul oldu ve o üslubda ihtisas kesbetti. Nitekim 1845 de tertip edilen bir org müsabakasında o kadar nazarı dikkati celbetti ki Linz şehri katedraline organist tayin edildi. Bruckner ciddî olarak kompozisyon çalışmıya asıl bu tarihten sonra başladı ve zamanın meşhur hocalarından devamlı dersler aldı.

1863 yılı idi. Wagner'in Tannhauser operası temsil ediliyordu. Dram telâkkisinde ve orkestrasyonda âdeta ihtilâl yapmış olan Wagner'in bu meşhur eserinin temsiline o da bütün musiki meraklıları gibi şitap eylemişti. Fakat temsilden çıktığı vakit, o zamana kadar yalnız dinî musiki nağmeleriyle meşbu olan Bruckner, değişmiş, bambaşka bir adam olmuştu. Wagner'in musikisi onun ruhunda öyle inkılâp yapmış, müfekkiresinde o derece keskin değişiklikler vücude getirmişti ki eve döndüğü zaman dinî musiki çerçevesi haricindeki âleme atılarak dünya ile daha sıkı mürar vermişti. İşte bu tarihten itibaren de büyük korolar ve senfoniler bestelemek yegâne hedefini teşkil etmiş ve Etudes Symphoniques'lerini, iki büyük messe'ile birinci senfonisini bu hızla yazmıştı. Artık Bruckner yavaş yavaş yükselmiye ve tanınmıya başlamış ve 1868 tarihinde kendisine kontrpuan hocalığı etmiş olan Sechter öldüğü zaman onun yerine kıral Şapelin'in organisti olmuş ve Viyana konservatuvarında org, kontrpuan ve kompozisyon hocalığına tayin edilmişti. Şöhreti yavaş yavaş kendi memleketinin sınırlarını da aşmıya başlıyor ve kendisi ile eserlerini dinlemek için Fransa ile İngiltere'den davetler vaki oluyordu. Nitekim 1871 de Londra'da Albert Hall'de verdiği altı resital büyük muvaffakiyet kazanmış, gerek organist gerekse bestekâr olarak şöhretini tahkim etmişti.

Bruckner'in sanat hayatı belli başlı iki devreye ayrılır: Biri Wagner'in tesirinden evelki devre, diğeri ise Wagner'in tesiri altındaki devre. İlk devrede klisenin nüfuzu çok kuvetlidir. Ikinci devrede ise Wagner'in tesiri şüphe götürmiyecek derecede aşikârdır. Gerek Bruckner gerekse arkadaşı Güstav Mahler uzun senfoniler yazmış olmakla meşhurdurlar. Hele ikincisi öyle bitmez tükenmez senfoniler yazmıştır ki, bir tanesini sonuna kadar lâyıkiyle takip edebilmek için insanın cidden sabırlı ve tahammüllü olması gerektir.

Sadi KARSEL

İstanbulda iki deniz kazası oldu

İstanbul, 13 (Telefonla) — Bugün Topane önlerinde Denizbank'ın kılavuz romörköriyle Barzilây'ın Ayakapı romörkörü çarpışmışlardır. Ayakapı batmıştır. Tayfalar kurtarılmışlardır. Kaza sebebi tahkik olunmaktadır.

Gene bugün, Haydarpaşa gümrüğünden çıkarılan Zeytinburnu çimento fabrikasına ait 3000 bobin ve çimento sarmıya mahsus kâğıtlarla Haydarpaşa'dan denize açılan yelkenli denize açılınca su almıya başlamış, az zaman sonra batmış, tayfalar kurtarılmıştır. Kâğıtlar için bugünkü gümrük idaresine 36,000 lira gümrük resmi verilmiş bulunuyordu.

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

× **Zürih** — On beş gün Engadin'de tatil geçiren B. Stoyadinoviç Zürih'te kalarak yugoslav baş konsolosu tarafından öğleyin şerefine yapılan bir resepsiyonda hazır bulunmuş, öğleden sonra seyahatına devam etmiştir.

× **Nevyork** — Lima konferansında Amerika heyetine dahil bulunmuş olan müsteşar muavini B. Adolf Bayle istifasını vermiştir.

× **Vaşington** — B. Ruzvelt Amerika'nın Berlin büyük elçisi B. Vilson'u kabul etmiştir. Elçi hariciyede kalarak Almanya ile Amerika arasındaki diplomatik münasebetlerin seyrini buradan takip edecektir.

× **Kudüs** — "Camiai islâmiye,, ga - [illegible] fransız Suriye fevkalâde komiserliği Berut'ta bir harp limanı tesisi için plânlar hazırlamıya başlamıştır.

× **Oslo** — Maliye nazırı 939 - 940 bütçesini parlâmentoya tevdi eylemiştir. Mütevazin olan bü bütçe 635 milyon krona baliğ olmaktadır ki, geçen sene bütçesine nazran takriben yetmiş milyon kron fazladır.

× **Berlin** — Almanya'da "Südetler hariç,, bir kânunusani 1939 tarihindeki radyo abonelerinin sayısı 11 milyon 503 bine baliğ oluyordu. Bundan başka resim tediye etmiyen 788.650 ahize postası da vardır.

× **Vaşinton** — Senato adliye komisyonunun tâli komitesi B. Franfurterin temyiz mahkemesi âzalığına tayinini ittifakla tasvip eylemiştir.

× **Atina** — Veliaht Prens Pol, yanında refikası olduğu halde Almanyaya hareket etmiştir.

× **Londra** — Almanya'nın Londra büyük elçisi fon Dirksen, Almanya'ya hareket etmiştir. Bir iki gün sonra tekrar Londra'ya dönecektir.

1938 sonlarında İtalyan politikası bir değil, birkaç yoldan yürüyen bir politika şeklinde ortaya çıktı; bu politikanın beş muhtelif münasebet noktası vardır: Mihver, Londra, Japonya, İslâm âlemi, Budapeşte ve Belgrad'da vaziyetler...

Fakat bütün bunların arkasında bir dehşet halinde yükselmekte olan İtalyan - Fransız münasebetleri bulunmaktadır. Bu fasıl, İtalyan politikasının 1939 da en büyük vazife ve meşgalesini teşkil edecektir.

Italyan Politikasının inkişaf seyri nedir?

NOYE ZÜRHER SAYTUNG'TAN

İtalya'nın 1938 politikası, daha 1937 nin sonlarında, yani 11 ilk kânun 1937 de Milletler Cemiyetinden çekilmesiyle belli olmuştu. Epey güç verilmiş olan bu karar, Cenevre müessesesinin enternasyonal politikadaki liderliğinin sona erdiğini ifade etmekte olduğu gibi, aynı zamanda, İtalya için de tehlikeli bir vaziyet meydana getirmiştir. Çünkü, onun oradaki mevkii, kendisine bir çok görüşme imkânları verdiği halde, oradan uzaklaşmış olması, onun, Milletler Cemiyeti'nin açıktan açığa bir muarızı olduğuna delâlet etmekte ve Roma'nın Berlin'e tâbi bulunduğu intibaını vermektedir ki, bu hususu, İtalya'nın prestijine zararı dokunacak bir vaziyettir.

Martın başlangıcında, Avusturya'nın artık hükümranlık ve istiklâlini kaybetmek üzere olduğu belirmeğe başladığı ve Roma'nın Londra'ya karşı alacağı vaziyet vuzuhsuz bulunduğu günlerde, Musolini, Roma'da çok ehemiyetli olan iki ziyaret kabul etti.

Lehistan dış bakanı Bek, Baltık bölgesinden tâ Karadeniz'e kadar olan sahada, yani, alman politikasının Almanya için bir hareket sahası telâkki etmekte olduğu yerlerde bir İtalya - Lehistan mesai teşrikini Musolini ile görüşmek üzere, İtalya'ya gelmişti; bundan başka, imam Yahya'nın oğlu prens Hüseyin Seyfel İslâm'ı da kabul etmişti. Bu ziyaret, cenubî Arabistan'da italyan nüfuzunun gün geçtikçe artmakta olduğuna bir delildir.

İtalya - Britanya münasebetleri bakımından, arap prensinin ziyareti çok ehemiyetli neticeler doğurmuş olduğu intibaını verdiği halde, dış bakanı Bek'in ziyareti, mihver poli- [illegible] dı. Bu ziyaret ve görüşmeler yapılırken, 11 martta anşlus ortaya çıktı.

Paris, anşlusdan sonra hasıl olan krizde, Roma'nın Almanya aleyhinde askerî bir vaziyet alması ihtimalini düşündü. Halbuki, Musolini, bu anşlusu, önüne geçilmez bir mukadderat işi diye telâkki etti ve mihver arkadaşına sadakat gösterdi. Maamafih bunu bir dermansızlık yahut İtalya'nın Almanya'ya bir bağlılığı şeklinde görmek doğru değildir. Bundan dolayı, Musolini, İngiltere ile de tekrar iyi münasebet tesisine doğru yürüdü; 16 nisanda Roma'da, Fransa'ya aldırış edilmeden, İngiltere ile İtalya'ya Akdeniz ve Kızıldeniz'de mutlak bir müsavat vadeden ve 1937 son kânununda akdedilmiş olan Centilmen Agremanide kat kat aşan bir paskalye paktı yapıldı. Maamafih, yeni anlaşmanın meriliği, italyan gönüllülerinin İspanya'dan geri çekilmelerine bağlı bırakıldı.

Bunun üzerinden bir kaç hafta geçtikten sonra, Musolini'nin 1937 son baharında Almanya'ya yapmış olduğu ziyareti iade etmek maksadiyle Hitler İtalya'ya geldi. Alman devlet reisi, 3 mayısta Roma'ya gelerek bir hafta italyan topraklarında kaldı; Roma, Napoli, Floransa Hitler'e eşsiz ve son derece tantanalı bir kabul gösterdi. Hitler ile Musolini arasındaki görüşmeler, Çekoslovakya meselesinde tam bir anlaşma ile neticelendi; fakat, askerî bir ittifak yahut sömürgelere ait bir proje, İtalya ile Almanya arasında gerçekleştirilemedi.

O günlerde, mihver o kadar parlaktı ki, bir çok politikacıların gözleri, İtalya'nın diğer politik emellerini göremiyecek derecede kamaşmıştı.

Nitekim, iki italyan heyetinin Mançuko ve Japonya'ya gönderildiğini, yabancı memleketler hemen hemen göremediler; halbuki, bu heyetlerin gönderilmesindeki maksat, Avrupa ile Uzak Şark arasındaki münasebeti katî bir tesir yapacak şekle sokmaktı. Bu iki heyet, nisandan hazirana kadar Mançuko ve Japonya'da kalarak, gerek ekonomik gerekse politik anlaşmalar yaptılar. Roma'nın islâm politikası yanında İngiltere'ye karşı bir italyan zaferini ifade eden ve Avrupa kıtasındaki müstakbel politika inisiyatifini gösteren bu faaliyet esnasında, Musolini, daha yakında bulunan menfaatları da katiyen gözünden uzak tutmadı.

Haziranın sonlarına doğru, Ciyano ile Stoyadinoviç Venedik'te buluştu; bir ay sonra da İmredi ile Kanya Roma'ya geldi. Bu görüşmelerin mevzuu, Çekoslovakya buhraniyle İtalya'nın, arzu ettiği Budapeşte ile Belgrat arasında bir yakınlaşmanın meydana gelmesi keyfiyeti idi.

Ciyano'nun Yugoslavya başbakanı ile, Musolini'nin macar devlet adamlariyle yaptığı görüşmeler neticesinde, İtalya'nın cenup şarkî Avrupa'sındaki mevkii daha sağlam bir vaziyete girdi.

Çekoslovakya'daki hâdiseler, İtalya'da sükûnet ve kayıtsızlıkla karşılandı. Musolini, 18 eylülde Triyeste'de bir nutuk söyliyerek, Çekoslovakya meselesinde kayıtsız ve şartsız olarak Almanya ile birlikte yürüdüğünü ilân ettikten sonra, macar ve leh reviziyonculuğunun en büyük taraftarlarından biri olduğuna işaret etti.

1938 sonlarında, İtalya politikası, bir değil, bir kaç yoldan yürüyen bir politika şeklinde ortaya çıktı; bu politikanın beş muhtelif münasebet noktası vardır: mihver, Londra, Japonya, İslâm âlemi ve Budapeşte ile Belgrad'da vaziyetler.

Fakat, bütün bunların arkasında bir dehşet halinde yükselmekte olan italyan - fransız münasebetleri bulunmaktadır. Bu fasıl ,italyan politikasının 1939 da en büyük vazife ve meşgalesini teşkil edecektir.

Karaya oturan vapurlar birer birer kurtarılıyor

İstanbul, 13 (Telefonla) — Ereğli önünde karaya oturan vapurlardan Zonguldak vapuru da bugün limana gelmiştir. Geminin iki yarası vardır. Ereğli'de karaya oturmuş vaziyette daha beş vapur bulunmaktadır.

Dün bir yangın oldu

Dün gece şehrimizde bir yangın olmuştur. Doğanbey mahallesinde Araer sokağında 17 numaralı evde üst kattaki odada mangal devrilmiş, yanındaki lâmba ateş almıştır .Oda tutuşmuş, itfaiye derhal yetişerek, büyük ve tehlikeli bir hal almak istidadında olan yangını 25 dakikada söndürmüştür.

B. Lûtfi Kırdar üniversitede

İstanbul, 13 (Telefonla) — Vali ve belediye reisi B. Lûtfi Kırdar bugün Üniversite rektörünü ziyaret ederek kendisinden şehir işleriyle alâkadar üniversite meseleleri hakkında izahat almış, bilâhare Tıp fakültesi hastanelerinde tetkikler yapmıştır.

İstanbul'da et fiatları

İstanbul, 13 (Telefonla) — Celeple ve ziraat kurumu belediyeye müracaat ederek narha tabi bulunan Karaman, Dağlıç ve sığır etleri fiyatlarının yükseltilmesini istemişlerdir. Belediyenin hayvan borsasında yaptığı tetkiklerde bu nevi etlerin fiyatlarındaki yükseklik tespit edilmiştir. Belediyenin bu hususta yarın fiyatı yükseltmek için bir karar vermesi muhtemeldir.

Şehrin bazı semtlerindeki kasapların narha tâbi hayvanları satmak istemedikleri hakkındaki şikâyetler de tetkik edilmektedir.

Halkevinde bugün konferans var

Bugün öğleden sonra saat 15 de Halkevinde mühim bir konferans verilecektir.

Mevzuu (Harp ekonomisi) olan bu konferansı, Yüksek Ziraat Enstitüsü iktısat şubesi şefi Dr. Şeref Nuri verecektir. Bu değerli konferansa kartsız olarak herkes gelebilecektir.

---

1 Gün İçin

BABALAR, DÜŞÜNENLER VE HERKES

Bu ayın dokuzunda Trabzon'dan yazılıp postaya verilmiş bir mektubu dün okudum. Bu mektup bir spor kulübü reisinin imzasını taşımaktadır. *Son karar*'ı çok yerinde bulan bu zat, mektubunun bir yerinde, spor, spor diye izam edilen şeyin futbol iptilâsından ibaret olduğunu kaydettikten sonra şöyle diyor: "Bir an, bütün İstanbul kulüplerinin tam mânasiyle sporcu olduklarını kabul edecek kadar safderunluk göstersek bile bu, umuma müteallik bir dâvayı halle kâfi bir sebep midir? Kocaman Anadolu gençliği dâvasını ne edeceğiz? Ben yürümeği ve yüzmeyi severim. Trabzon da bu sporlara çok müsaittir. Fakat, kulübüme mensup olup zaman zaman bana refakat etmek nezaketini gösteren gençlerden maada Trabzon'un ne yollarında, ne de her tarafı birer plâj olan deniz kıyılarında bir tek sporcu gence tesadüf ettiğimi hatırlıyamıyorum. Bu acı vaziyeti memleketin diğer taraflarına teşmil etmenin haksız olmıyacağı kanaatindeyim. Son kararla, karada ve denizde spor yapmak imkânlarından mahrum edilen bu sporcu gençler midir? Mektep disiplini altında çocuklarımıza sporun ne olduğunu öğretebilirsek belki istikbalde memleket, terbiyeli bir insanın kulaklarını inciten sözleri sporculuğun şanından sayan spor türedilerinden de kurtulur. Biz kulübümüzün menfaatlerini her şeyin üstünde değil, memleketin ve gençliğin kazançlarını şahsî kaygılarımız üstünde görmek terbiyesini vermeğe ve almağa çalışmalıyız.,,

İstanbullu bazı arkadaşlar soruyorlar: "Şu ne olacak? Bu ne olacak?,, ve ilâve ediyorlar: "çocuk velilerinin ve efkârı umumiyenin sormakta oldukları bu sualler şimdilik cevapsızdır.,, Çocuk velileri? Hangi çocuk velileri? İyi ki bugünkü kulüplere girecek yaşta olmıyan üç çocuğun babası ve — acaip tesadüf — otuz senedir sporla alâkalı bir vatandaş sıfatiyle ona ben cevap vereyim: üniversiteyi ikmal etmeden çocuklarımın şehir kulüplerine girmeleri ihtimalini düşündükçe titriyorum; çünkü kaç arkadaşımın spor yapayım derken hayatlarını mahvetmiş olduklarını yakinen biliyorum. Efkârı umumiye? Hangi efkârı umumiye? Birkaç kulüp idarecisi, dersinden ziyade meşin topun hayaliyle zihni meşgul beş on mektepli, gürültüden zevk alan — yalnız zevk alan diyorum — üç beş gazeteci bir memleketin umumî düşüncesini temsil ettiklerini sanırlarsa o başka, fakat hakikî efkârı umumiye, yani çocuk babaları, gençliğin iyiliğini düşünen herkes ve mektubunun birkaç parçasını müsaadekârlığına güvenerek naklettiğim idareci gibi bizzat idealist kulüpçüler, ancak bundan sonra temiz ve faydalı spor yapılabileceğine kanaat getirmiş bulunuyorlar. Memleket dâvaları daracık zaviyelerden mütalea edilemez. — N. Baydar

---

Hayatın içyüzü

— 21 —

Yazan: Filips Openhaym

Blis, biraz da eğlenerek güldü.

— Evelâ beygirin takımlarını takayım, dedi, bu iş de bir şey değil. Son çalıştığım yerde efendim çok titiz bir adamdı.

Madam Mot:

— Oyle adamlar da hiç çekilmez hani! dedi ve elbisesinin gevşek duran düğmelerini bir defa daha düğmeliyerek :

— Beygirin takımlarını tak da, yüklerin yükletilmesinde sana yardım edeyim, diye ilâve etti.

Blis, kendisine verilen emirlere itaat ediyordu. Yarım saate varmadan bütün araba yüklenmişti.

Kadın, cebinden bir kese çıkararak içinden bir miktar para aldı ve bunları yeni talimatla birlikte Blis'e uzattı.

— Çok kalayım, deme, çabuk dön, diye de ilâve etti, çünkü daha ortalık kararmadan önce görülecek bir iki işimiz daha var.

Blis, büyük bir nezaketle şapkasını çıkardı.

Blis :

— Ben hemencecik geri gelirim madam dedi. Kadın, delikanlının arkasından ağzı açık kalmıştı.

Blis, kendisine verilen vazifeyi yerine getirmiş ve patatesleri Madam Mot'un dükkânı nevinden, fakat biraz daha küçük bir müesseseye bırakmıştı. Son çuval da boşaltılıp tartıldıktan sonra oradan bir başka dükkâna uğradı ki burada üstü başı fena kokan bir adam, bir çoklarını pek anlayamadığı bir dille konuşuyordu. Dönüşte dükkânda Madam Mot'u bir kaç komşusuna kocasının nasıl ortadan kaybolup gittiğini anlatır buldu. Blis girince onu şu sözlerle komşularına takdim etti :

— Şimdi bu delikanlıyı tuttum. Çünkü malûm ya, pazar yerine kendi kendime gidemez, beygiri süremezdim.

Ahbaplarından birisi :

— Tabiî, yapamazdın, dedi.

Madam Mot, kapı bitişik komşularından bir tanesinin mânalı mânalı göz kırptığının farkına varmıyarak sözüne devam etti :

— İş idarehanelerinden birisinin tavsiyesiyle geldi. Nazik konuşuyor, iyi anlayışlı. Fakat nede olsa, kendisini şimdilik tecrübe ediyorum.

Blis, kendisi hakkında ileri geri bir takım lâkırdılar edildiğini farkederek hemen avluya daldı. Madam, biraz sonra çırağını aradı ve dedi ki :

— Şimdi ben üstümü, başımı değiştirip karnımı doyurduktan sonra komşularla birlikte sinemaya gideceğim. Her akşam, işler bu kadar çabuk bitmez; fakat tek başına oturmak da zordur.

Kadın, burada biraz tereddütle sözünü tamamladı :

— Eğer istersen kalk, sen de gel.

Delikanlı :

— Eğer verdiğiniz emre göre yarın sabah tam saat dörtte Kovent Garden'e gideceksem, bu akşam, biraz erken den yatsam daha iyi olur. Sonra Sent Pankras'a kadar da bir uzanıp ev sahibim kadına artık odasını tutmıyacağımı haber vermeliyim.

— Öyle ise pekâlâ. Hafta içinde bir başka akşamı beraber geçiririz. Odan arkada. Eğer orada üşür, yahut rahatsız olursan, hiç düşünme, bizim tarafa geç. Bu akşam bütün söyliyeceklerim bunlar işte.

Kadın ertesi sabaha dair bir kaç emir daha verdikten sonra çekildi gitti.

Blis'de sokağa çıkarak ev sahibi Misis Hit'i buldu :

— İş buldum, dedi.

Kadının simasında hafif bir tebessüm belirdi ve sadece :

— Memnun oldum, diye cevap verdi.

— Çalıştığım yerde de yatacağım. Fakat gene bir haftalık kirayı vereceğim. Şimdi size sormıya geldim: Ötemi, berimi alıp götürsem de parayı cumartesi, yahut pazar günü getirsem olur mu ?

Misis Hit samimiyetle dedi ki :

— Bütün bir haftanın kirasını neden vereceksiniz. Böyle bir şeye neden lüzum var? Ben sizin bıraktığınız odaya beş dakikada kiracı bulurum. Yalnız siz gidiyorsunuz diye üzülüyorum yoksa...

Eşyanızı toplamakta size yardım edebilir miyim efendim ?

Blis, elini uzatarak :

— Eşyamdan ne olacak, dedi, beş dakikalık iş. Allahasmaladık Misis Hit, Siz bana çok dostluk ettiniz. Bunu unutmayacağım. Öyle sanıyorum ki çok sürmez, gene buraya gelirim.

— İstediğiniz zaman odanız size hazırdır.

Blis, ötesini berisini paket yapıp Poplar'a döndü. Ev de, dükkân da halâ karanlıklar içinde idi.

Kendi yatacağı söylenen yere çıktı ve bir mum yakarak etrafı gözden geçirdi. Ortada insana kaçmak hissini veren bir yatak vardı. Yıkanmak için hiç bir kap bulunmuyordu. Yer, kirli bir linolyom ile kaplı idi. Bu manzara Blis'i âdeta hasta etti. Tekrar sokağa çıktı. Bir saat kadar maksatsız, hedefsiz dolaştı, durdu. Bu akşam, bütün hüviyetini kaybetmiş olduğunu hissediyordu. Buralarda kendisine omuz sürterek geçen adamların çoğu haydutlar, ayak takımından kimselerdi.

Gayet iyi aydınlanmış, sıcak meyhanelerin kendisini cezbetmekte olduğunu gördü. Kol kola, kahkaha ata ata, sinemaların önünden geçip giden kızlar bile kendisine ufak bir macera arzusu veriyordu. Boyunlarına boyunduruk vurulmuş hayvanları andıran bir takım âcaip suratlı insanlar görüyor, ve bir kelime bile ingilizce duymuyordu. Aralarında konuşulan dil, yahudice, yahut rusça idi. Esrar ve cinayet kaynağını andıran yan sokaklardan çıkan bir takım kadınlar, kendisine söz atıyorlardı. Londra'nın şimdiye kadar görmemiş, tanımamış olduğu taraflarını görüyor, bundan dolayı kanında bir korku duygusu dolaşıyordu. Manzara o kadar sefil ve korkunçtu ki ona kendisinin ahır gibi odası bile bir sığınak gibi göründü. Nihayet oraya gitti ve çarşıdan satın aldığı yiyeceği yedi. O gece hiç bir şey kendisini tesliye edemiyordu. Hattâ günün birinde bu zaruretten kurtulacağını ve serbest hayata döneceğini düşünmek bile.

Geç kalmak korkusu ile çok erken uyanan Blis, ertesi sabah saat üç buçukta Londra'nın boşalmış sokaklarından arabasını sürerek Kovent Garden pazarına vardı. Daha karanlık kalkmamıştı. Şehrin ışıkları henüz, alçalmış bulutlara ışık fırlatıyordu.

Bu acaip arabanın üzerinde bu ala - ca karanlıkta Greyo Çurç Strit'de kasalarında kendi esham ve tahvilâtı bulunan borsacıların yazıhanelerinin önünden geçerken Blis, bu ihtiyarî sefalet hayatına atıldığındanberi ilk defa gülümsedi. Ondan sonra raflarında üzerlerinde kendi ismi yazılı bir çok defterler bulunan avukatın yazıhanesi önünden geçti. Artık içinde macera arzusu yoktu. Hayatın bu çetin tarafını benimsemişti .

Bir yerde hayvanı dizginlerinden bir yere bağlıyarak, caddenin öte tarafında bulunan salaş gibi bir dükkândan bir filcan kahve içti. Kahve sıcaktı ve vücudüne bir tazelik veriyordu. Bunu içerken sanki donmuş damarlarından yeni bir hayat geçiyormuş gibi oluyordu. Orada biraz durup etrafa kulak verdi. Uzakça bir yerden bir musiki sesi geliyordu.

Dükkâncı :

— Etrafta gene eğlenti var galiba, dedi, aman olsun olsun, böyle balo gecelerinde eğlentiden dönenler, benden bir kaç filcan kahve içerler.

Blis sordu :

— Bu gece bir kıyafet balosu mu vardı ?

Adam başını salladı.

Ondan sonra Blis, arabasının bulunduğu yere gitti. Orada bir kaç araba yüklerini boşaltmıya başlamışlardı.

(Sonu var)

Roma mülâkatının neticesi

(Başı 1 inci sayfada)

nin ispanyol meselesini hemen hiç münakaşa etmediğini söylemektedirler. Musolini askerî vaziyetin yakında halledileceğini ve italyan kıtalarının Franko'nun zaferinden sonra geri çağrılacağını söylemekle iktifa etmiştir.

Hitler'in Berlin'deki sözleri

Diğer cihetten salâhiyetli mahfiller, bir yandan Roma görüşmeleri yapılırken bir yandan da Hitler'in yılbaşı dolayısiyle Berlin'de sefirler heyetini kabul ederek sulhun muhafaza edileceğinden ümitvar olduğunu beyan ettiğini ehemiyetle kaydetmektedirler.

Aynı mahfiller Almanya'nın şimdiki veya ilerideki diplomatik teşebbüsünü takviye etmiyecek olan bir askerî harekette bulunmıyacağını söylemektedirler.

Hâlâ katî malûmat yok

Roma, 13 a.a. — İngiliz ve italyan nazırları arasında yapılan müzakereler hakkında bugün akşam üzerine kadar katî malûmat almak mümkün olamamıştır.

Roma'daki fransız mahfilleri, vakıa fransız tezinin zaferinden ve ingiliz nazırlarının Paris'ten geçerken içtikleri — dostluk çayından — bahsediyorlar. Ancak bütün bu iddiaların Fransa'ya müsait bir haleti ruhiye yaratmak için olduğuna şüphe edilemez. Hususiyle ki, bu düşünceler olsa olsa nihayet ingiliz nazırlarının hattı hareketine taallûk edebilir ve İtalya'nın meşru ve mutalebatı üzerinde hiç bir veçhile müessir olamaz.

Her ne de olsa ciddî mahafilde tebarüz ettirildiğine göre, müzakerelerin neticesi hakkında henüz katî bir hüküm vermeğe imkân yoktur.

Papa'yı ziyaret

Roma, 13 a.a. — İngiltere hariciye nazırı Lord Halifaks, bu sabah saat 10 da İngiltere büyük elçiliğinde Amerika'nın Roma elçisini kabul ederek kendisiyle yarım saat kadar görüşmüştür. Bu mülâkatta İngiltere büyük elçisi de hazır bulunmuştur.

Öğleye doğru Çemberleyn ve Halifaks, Vatikan'a giderek Papa tarafından kabul edilmişler ve öğle yemeğini İngiltere'nin Papalık nezdindeki elçiliğinde yemişlerdir.

Kardinal Pacelli, Papa namına bu ziyareti İngiltere büyük elçiliğinde ingiliz nazırlarına iade etmiştir.

Roma, 13 a.a. — Operada verilen suvareden sonra, B. Ciano Ekselsiyor otelinde BB. Çemberleyn ve Halifaks şerefine 130 kişilik bir supe vermiştir.

Roma, 13 a.a. — Çemberleyn bugün Mısır ve Irak'ın Roma elçilerini kabul ederek kendileriyle uzun müddet görüşmüştür.

Roma, 13 a.a. — Hariciye nazırı Kont Ciano bu sabah Almanya'nın Roma büyük elçisini kabul ederek ingiliz nazırlariyle yapılan konuşmalar hakkında izahat vermiştir.

İngiliz gazetelerinin tefsirleri

Londra, 13 a.a. — Tayms gazetesinin Roma muhabiri yazıyor:

Derpiş edilen çerçeve dahilinde ingiliz - italyan müzakereleri, her iki hükümetin memnuniyetini mucip bir tarzda nihayetlenmiştir. Bu mülâkat - tan heyecanlı neticeler bekliyenler bittabi sukutu hayale uğramışlardır. Daha bidayette bu mülâkatın münhasıran malûmat alma mahiyetinde olacağı kararlaştırılmıştı. Her iki taraf Akdeniz meselelerine ait vaziyetlerini gayet açıkça bildirmiştir. Her iki taraf diğerinin noktai nazarını tamamiyle anlamıştır. Bu mülâkatın asıl ehemiyeti Musolini'nin bütün kuvetiyle umumî sulhu korumıya çalışacağına dair verdiği teminatta mündemiçtir. Avrupa'nın umumî vaziyeti hakkında yapılan tetkikin İspanya'ya ve İtalya'nın Fransa'dan olan isteklerine de teşmil edilmiş olduğuna şüphe edilemez.

Mülâkat umumî vaziyeti değiştirmedi

Deyli Telegraf, aynı mütaleada bulunmakta ve bu mülâkatın umumî vaziyeti değiştirmediği kanaatini izhar etmektedir.

Bu gazete, büyük devletlerin silâhlarını bir nisbet dairesinde azaltmaları hususunda ısrar eylemiş olduğunu haber veriyor.

Niyüz Kronikl gazetesi ise, Roma mülâkatlarının katiyen menfi bir netice verdiğini ve esasen böyle bir neticeye Londra'nın intizar ettiğini yazıyor.

İtalyan gazetelerine göre "umumî sulh adalete istinat etmeli!,,

Roma, 13 a.a. — Messagero gazetesi, italyan - ingiliz müzakerelerinden bahsederek diyor ki:

"Roma'da yapılmakta olan müzakerelerin umumî sulh yolunda yeni bir ileri adım teşkil etmesi hususunda ingilizler tarafından yapılan temenniye herkes iştirâk eder. Ancak bu sulh adalete istinat etmelidir. Binaenaleyh

Roma resmî tebliği

Görüşmeler açık fikir teatisi ile neticelendi

Roma, 13 a.a. — İtalyan - İngiliz görüşmeleri hakkında bu gece burada aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir :

Son günler zarfında Duçe ve B. Çemberleyn arasında iki memleket hariciye nazırları BB. Ciano ve Halifaks'ın iştirâkiyle, vukua gelen görüşmeler esnasında, hali hazırın en mühim meseleleri ve iki imparatorluk münasebetleri tetkik edilmiştir. Görüşmeler, büyük bir samimiyet içinde cereyan eylemiş ve geniş ve açık bir fikir teatisi ile neticelenmiştir. İki memleket arasında mevcut münasebetleri 16 nisan paktının dostluk zihniyeti dahilinde inkişaf ettirmek niyeti bir kere daha teyit olunmuştur. Bu paktta mevzuu bahis hususî anlaşmanın mümkün olduğu kadar çabuk bir surette aktedilmesi de kararlaştırılmıştır.

Görüşmeler esnasında, İtalya ve Büyük Britanya'nın müessir suretle sulhun idamesini istihdaf eyliyen ve iki hükümetin gayretlerini kendisi üzerinde cemetmiş ve cemetmekte bulunmuş olan politikaya devam azmi bir kere daha müşahede edilmiştir.

Cenevre mefhumlarına değil, hakikatlere istinat eylemelidir. Bu sulh kurucu bir eser olmalıdır."

Zecrî tedbirler devresi kapandı

Gazetta del Popolo da şoyle yazıyor:

"İngiliz nazırlarının Roma'ya yaptıkları ziyaretin hedefi meşum zecrî tedbirler devresinin bütün izlerini silmektir. Kehanette bulunmaksızın şimdiden söylenebilir ki, ingiliz - italyan münasebatı bu mülâkatlardan daha ziyade kuvetlenmiş olarak çıkacaktır. Öyle ki, ileride daha feyizli ve ahenkli bir teşriki mesai beklenebilir. Senelerdenberi mevcut muahedelerin tadili siyasetini takip eden İtalya, bütün meselelerin sulh yolu ile halline çalışmıştır. Tecrübe göstermiştir ki, sulh muahedelerinin haksızlığından ortaya çıkan ve umumî vaziyetteki değişikliker üzerine müstacel bir mahiyet alan bütün meseleleri harp yapmadan halletmek pekâlâ mümkündür."

Görüşmelerin havası

Londra, 13 a.a. — Havas muhabirinin bu akşam iyi haber alan salâhiyetli ingiliz mahafilinden topladığı malûmat şu suretle hulâsa edilebilir:

Roma'daki İngiliz - İtalyan görüşmeleri, iki hükümet noktai nazarları arasında karşılıklı bir anlayışı koloylaştırabilecek bir hava yaratmıştır.

İngiliz nazırlarının bu ana kadar İtalyan devlet adamlariyle şahsî temaslarda bulunmamış olduklarını tebarüz ettiren bu mahfiller, görüşmelerin hiç bir müsbet neticeye varmadığını ve umumî bir fikir teatisine inhisar ettiği hakkındaki gazete haberlerini teyit eder gözükmektedir.

Filhakika, hiç bir meseleye sureti hususiyede temas edilmemiştir. Nitekim, meselâ, Fransa'ya karşı olan İtalyan taleplerinin görüşülmesinde Cibuti'nin ismi bile geçmemiştir. Esasen Fransa hakkındaki İtalyan talepleri, İtalyan nazırları tarafından anlatılırken, İngiliz nazırları yalnız dinlemek ve bu meselelerin İtalya ve Fransa'yı alâkadar ettiğini İngilterenin ise karışmıya hakkı olmadığını bildirmekle iktifa eylemişlerdir.

İspanya meselesi hakkında da, birçok defa teyit edilmiş bulunan İngiliz noktai nazarı değişmemiş olduğu için ingiliz nazırları bu meselede de Franko'ya muhariplik hakkı verilmesi bahsindeki italyan beyanatını daha ziyade dinlemişlerdir.

Mülteciler meselesine de umumi surette temas edilmiş ve İtalyanlar yahudi meselesinin her şeyden evel alâkadar devletlerin bir dahilî meselesi olduğunu kaydetmişlerdir.

Netice olarak, ingiliz mahafili şu ciheti tebarüz ettirmektedir: Görüşmelerin neticesi, ziyaretten evel bir ruzname yapmaktan kaçınmak hakkındaki kararı haklı çıkarmıştır.

Lord Halifaks, yarın akşam Cenevre'ye geldiği zaman görüşmelerin neticesinden Bay Bonne'yi haberdar edecektir. Esasen Kont Ciano'ya son görüşmesini yaptıktan sonra bu neticelerin Roma'daki fransız büyük elçisine ve aynı zamanda Amerika Birleşik devletlerinin büyük elçisine anlatmıştır.

Musolini kayak sporu yapıyor

Roma, 13 a.a. — B. Çemberleyn ve Lord Halifaks öğleden sonra B. Staraco ile birlikte italyan madenî sergisini ziyaret etmişlerdir. Bilahara Roma valisi Prens Colona Kapitol sarayında ingiliz nazırları şerefine parlak bir kabul resmi tertip etmiştir.

B. Musolini, bütün günü Roma civarında Terminillo dağında kayak sporu yaparak geçirmiştir. İtalyan hükümet reisi, ancak akşam üzeri ingiliz büyük elçiliğinin ziyafetinde bulunmak üzere Roma'ya dönmüştür.

Dün akşamki ziyafette

Roma, 13 a.a. — İngiliz nazırlarının Roma'yı ziyaretinin üçüncü günü bu akşam İngiltere büyük elçiliğinde BB. Musolini ve Ciano şereflerine verilen bir ziyafetle neticelenmiştir. Ziyafeti parlak bir kabul resmi takip etmiş ve kabul resmine Kordiplomatik de iştirak eylemiştir.

Almanlara göre vaziyet

Berlin, 13 a.a. — Gazeteler, ingiliz italyan görüşmeleri hakkında çok temkinli yazmakta ve Roma muhabirlerinin telgrafları bazı, hayal sukûtlarına tercüman olur gibi bulunmaktadır.

Börsen Zeitung'a göre, görüşmeler neticesinde ingili zve italyan noktai nazarları arasında karşılıklı bir anlayış vücut bulmuş, fakat mesele Paris ile Roma arasında bir ingiliz tavassutu gibi pratik neticeler şimdilik elde edilememiştir.

Berliner Tageblatt'a göre, görüşmeler çok dostane bir zihniyetle yapılmış, fakat hususî talepler ileri sürülmemiştir.

Deutsche Allgemenie Zeitung'a göre, görüşmeler, evelce tahmin edildiğinden daha kısa olmuştur. Bundan çıkan mâna, görüşmelerin umumî bir çerçeve içinde cereyan ettiği ve yakın müsbet hal çarelerinin mevzuu bahis olmadığıdır. Görüşmeler, değişmemiş olarak kalan karşılıklı noktai nazarları

Macaristan antikomintern pakta girdi

(Başı 1 inci sayfada)

yapacağı ziyaret esnasında iki memleket arasında zuhur eden suitefehhümlerin izale edileceğini söylemiştir.

"Müselles" in elçileri hariciye nezaretinde

Budapeşte, 13 a.a. — Almanya, İtalya ve Japonya elçileri bugün macar hariciye nazırını ziyaret etmişlerdir. Macar hariciye nazırı Macaristan'ın antikominist pakta memleketinin girmiye hazır olduğunu resmen bildirmiştir.

* * *

Budapeşte, 13 a.a. — Macaristan, resmen antikomintern pakta iltihak etmiştir.

Elbistan'da çiçek hastalığıyle mücadele

Maraş, 13 a.a. — Elbistan ve havalisindeki çiçek hastalığını önlemek için Ankara'dan Elbistan'a gelen doktorlardan mürekkep bir heyete vilâyetimizde teftişte bulunan sıhiye müfettişi Nihat ile vilâyet sıhiye müdürü Ragıp da iltihak ederek Elbistan'a hareket olunmuştur.

Maraş merkezinde bütün sıhiye memurları okulları ve mahalleleri kol kol dolaşarak her insana çiçek aşısı tatbik etmektedirler. Şimdiye kadar Maraş vilâyeti dahilinde 2 bin kişiye çiçek aşısı yapılmıştır.

Almanya konserve istiyor

Geçen sene Almanya'ya sevkedilen konserve domateslerimiz çok beğenilmiş ve rağbet görmüştür. Bu sene gönderilen az miktarda diğer konserve sebzelerimiz de italyan konservelerinden daha iyi çıkmıştır. Şimdi birçok alman firmaları memleketimizden konserve istemektedirler. Bu sene Almanya'ya mühim miktarda ihracat yapılacaktır.

Üniversite rektörünün hukukçu talebeye ziyafeti

İstanbul, 13 (Telefonla) — Üniversite rektörü B. Cemil Bilsel bu akşam Hukuk fakültesi son sınıf talebesi şerefine bir çay ziyafeti vermiştir. Ziyafette dekan profesörler ve talebe bulunmuştur.

UKRANYA DÂVASI

Büyük harpten önce Almanya Ukranya'yı ele geçirmek istiyordu

İtilâf devletlerinin harbi kazanmaları bu plâna nihayet verdi

Noye Zürher Saytung'dan

III

İlk muhtariyet hükümetindeki beş âzadan üçünün "rus" olması ve bu memleketin eski adı olan "Karpat Rusyası" adını muhafaza etmesi işte bundan ileri gelmiştir. Fakat bundan sonra, almanların yaptıkları müdahale bu memleketin karakterini, hiç değilse harice karşı her gün başka bir şekle soktu. Hatta memleketin adı bile, muvakkaten "karpat ukraynası" na çevrildi; ukraynaca resmî dil ilân edildi. Bu gün kü hükümet sırf ukraynalılardan mürekkeptir. Almanların bu politika ile güttükleri gaye, sarihtir. Moskova ile Varşova işin nereye gittiğini çok iyi biliyor. Alman nüfuzunun kuvetli bulunduğu karpatlarda yarı otoman bir devlet kurmak suretiyle, Almanya, şarka doğru bir hareket noktası ve aynı zamanda gerek Lehistan gerekse Sovyetler Birliği için bir tehlike mahiyetini haiz olan bir Ukranya yavrusu meydana getirmiştir.

Sovyetler ukraynasına iki devlet göz dikmiştir: Bunun biri Lehistan diğeri de Almanya'dır. 1920 nin acı tecrübelerine rağmen, Mareşal Pilsudski ölünceye kadar "bir denizden öbür denize" yayılacak olan bir büyük Lehistan hülyası peşinde koşmuştu. Onun yerine geçenler de aynı rüyayı görmeğe devam ettiler; Bu rüya, Almanya bir karpat ukraynası meydana getirinceye kadar sürdü. Mareşal Pilsudski bir alhistan, Litvanya ve Ukranya'dan mürekkep bir devlet federasyonu kurmak projesinin gerçekleşmesine uğraştı. Petljura ile yaptığı ittifak bu gayeyi istihdaf ediyordu. Leh ordusunun hezimete uğraması, mareşali bu projeden vazgeçirmedi, sadece onu tahdit etti.

Mareşal artık Sovyetler Birliği'ndeki tekmil Ukranya topraklarını ele geçirmeği düşünmiyordu. Onun arzusu, Dinyeper'in garbinden itibaren Karadeniz'e kadar olan toprakları memleketine kayırmaktı. Mareşal, Ukranya'nın büyük bir kısmını bu suretle ele geçirdikten sonra, Sovyetlerin Lehistan için artık bir tehlike ifade edemiyecek derecede zayıf düşeceğini tahmin ediyordu. Hatta, Pilsudski'nin halefleri, Ukranya'yı sovyetlerden koparıp almak için, Almanya ile birlikte hareket etmeğe hazır idiler. Leh diplomasisinin bütün manevralarına rağmen, kurulmuş olan karpat ukraynası muhtariyeti, almanların bütün plânlarını meydana çıkarmak ve bu suretle Lehistanın üçüncü Rayhş ile birlikte hareket etmesini güçleştirmiştir. Fakat o tarihten beri sovyetlere karşı takip edilmekte olan yaklaşma politikası, belki de almanları düşünmeğe sevketmek maksadiyle yapılan mukabil bir manevradan ibaretir.

Nitekim, Hitler iş başına geçer geçmez, Varşova ile Moskova'nın bir yaklaşma hareketi görülmüştü. Fakat, lehliler Almanya ile anlaşınca, Sovyetlerle önceden yapılmış olan anlaşmalar bir anda değerini kaybediverdi.

Ancak, Ukranyayı Rusyadan ayırmak fikri pek de boş olmakla beraber, Hitler rejimi hüküm sürdüğü müddetçe, asıl Ukranyanın herhangi bir suretle Lehistan'a ilhakı hemen hemen imkânsızdır. İki millet arasında asırlarca sürmüş olan mücadele, aşılmasına imkân olmıyan derin bir uçurum meydana getirmiştir. Lehliler, uzun zamandanberi Lehistan'ın nüfuzu altında bulunan şarkî Galiçya'daki Ukranyalılarla bile geçinmemektedirler.

"Lehli geleceğine şeytan gelsin,, diyen Rusya ukranyalılarla hiç geçinebilirler mi?

Ukranya'yı sömürgeleştirip istismar etmek plânı, Rozenberg ile Hitler'in bir icadı değildir. Rusya'da ilk alman kolonileri, İkinci Katerina tarafından Volga kıyılarında Samara eyaletinde kurulmuştur; Ukranya'da da ilk alman kolonisi I inci Aleksandr'ın eseridir. Bu koloniler pek çabuk inkişaf etmiş olup, geçen asrın ortalarına doğru Ukranya'daki almanlık geniş ölçüde üremiş, Karadeniz kıyılarını boydan boya kaplamış, tâ Kafkasya'ya kadar yayılmıştır. Fakat, alman ekonomicileriyle politikacıları, asıl bu asrın başlangıcından itibaren, almanların "Drang nach Osten" (Şarka doğru yayılış) meselesiyle ve hususiyle Ukranya'daki almanlık ile çok ciddî surette meşgul olmağa başlamışlardır. Mamafih, Saray - Bosna'da öldürülmüş olan Avusturya veliahdı Franz Ferdinand da Ukranya'nın fethi meselesiyle meşgul olmuştur. Rusya'da III üncü Aleksandr ile II inci Nikola'nın milliyetçi olan hükümetleri, bu inkişafı büyük bir kaygı ve tasa içinde takip ve müşahade altına almışlar, kendi topraklarına almanların daha fazla yayılmalarının önüne geçmek maksadiyle Fransız ve Belçika sermayesinin bu yerlerdeki faaliyetlerini tercih etmişlerdir.

Bir alman hakimiyeti fikri ve Ukranya'nın istismarı meselesi asıl cihan harbinde bariz bir şekil almıştır. Ludendorf gibi ordu kumandanları, sırf zahire almak için Ukranya'ya gidildiğini temin etmekte olmalarına rağmen, aman ekonomi müteassisiariyle püblisistleri çok daha ilerisini hedef olarak göstermişlerdir. Bunlar, açıktan açığa, Ukranya'nın Rusya'dan ayrılmasını ve alman himayesinde müstakil bir Ukranya devleti kurulmasını ileri sürmüşlerdir. 1918 de merkezî Avrupa devletleri, müstakil bir devlet diye ilân edilmiş olan Ukranya'yı işgal ettiler. Fakat, Ukranya köylüsünün çok çetin bir mukavemeti ile karşılaştılar; tedip ve tecziye bakımından geniş ölçüde faaliyete koyulmuş olmalarına rağmen, işgal ettikleri bölgeler, büyük şehirlerin etrafında 20 yahut 30 kilometre kutrundaki daireleri geçmemişti. Ukranya'da almanların iskânı imkânı ve ihtimalleri etrafında mahallinde yapılan tetkikler, böyle bir düşüncenin tatbik kabiliyeti olmadığını almanlara göstermiştir.

Çünkü, Ukranya'nın en münbit ve zengin topraklarındaki nüfusun çok yüklü olduğu, toprağın az gelmesi yüzünden Ukranya'lı köylülerin bile göç etmekte oldukları görülmüştür. (1897 ve 1910 nüfus sayımında Kiyef ve Poltava vilâyetleri, nüfus kesafeti bakımından tekmil Rusya'da en başta bulunuyordu. Ukranya'da işlenmeğe elverişli toprakların yüzde 80 i sürülüp ekilmişti.)

Bundan dolayı, alman çiftçi ve köylüsünün getirilip iskân edilmesi düşüncesi yerine, Ukranya'nın maden ve cevher servetini Almanya lehine sömürmek plân ve projesi ortaya çıktı. Bundan başka, Ukranya, Almanya'nın zahire anbarı vaziyetinde göz önünde tutuldu; Ukranya ile Almanya arasında bir gümrük ittihadı yapılması ve bu suretle, alman pazarlarının, Ukranya zahire ve hayvanları için yegâne sürüm yerleri olması düşünüldü.

İtilâf devletlerinin harpten galip çıkmaları bu plânlara bir nihayet verdi. Lâkin, Rozenberg, Rohrbach'ın plânlarını tekrar ele alarak, Hitler'i ikna etti. Hitler ile Rozenberg, evelâ, alman köylüsünün Ukranya'da iskân edilmesi projesini tatbik etmeğe girişti. Eski Hetman Skoropadski ve daha bazı Ukranya avantüriyeleri bu plânları tasvip eder gibi oldular; mamafih, şimdi bu projenin tatbikinden vaz geçmişe benziyorlar. Filhakika evel emirde Ukranya köylüsünün elindeki toprakları istimlâk ederek, dan, değil milyonlarca alman köylüsünü, yüz bin kişiyi bile Ukranya'da iskân etmek mümkün değildir. Bundan dolayı, salâhiyetli mahfiller, Ukranya'nın maden cevherini, metalurji endüstrisini, zahiresi de dahil olduğu halde tekmil ham madde kaynaklarını Almanya'ya mal edecek olan proje ve plânlarla hareket edilmesini muvafık gördüler. Karpat Ukranya'sı örneğinde Almanya'ya tabi bir hükümetle belki bu gayeye kolayca varılabilir. İhtimal ki, Ukranya köylüsünün göstereceği mukavemet, 1918 yılına nisbetle daha az olur.

Şu var ki, Ukranya'ya el koyabilmek için, her şeyden evel bu memleketi zapdetmek, (Ukranya'da isyanlar çıkıyormuş diye ortaya çıkarılan şayiaların hepsi de muhacirlerin uydurdukları şeylerdir.) Ukranya ile Almanya arasında muvasala yollarını emniyet altına almak lâzımdır. Ancak, bu yolların hepsi de Şarkî Galiçya'dan geçmektedir. Bu da, bugünkü alman politikasının mânasını izaha kâfidir.

Almanya, Ukranya'nın taksimi yahut bu memleketin müştereken istismarı için Lehistan'la anlaşmayı aklından bile geçirmiyor. Almanya'nın gayesi, Şarkî Galiçya da dahil olduğu halde, Ukranya'dan kendisi için müstakil bir vasal devlet meydana getirmek ve bu devleti kendine, bir nüfus sömürgesi değil, ham madde sömürgesi yapmaktır.

Şimdi, Varşova ve Moskova'da büyük kaygılara sebebiyet veren bu projenin ne dereceye kadar gerçekleşmek imkânı olduğunu insan kendine soruyor. Şayet Almanya serbest bırakılacak olursa, Çekoslovakya ve şarkî Galiçya üzerinden Ukranya'ya dalabileceğine şüphe yoktur. Bu takdirde, Sovyet ordusunun ve ihtimal Lehistan ordularının mukavemet kudreti ne ölçüde olacağı, alman ordusunun Ukranya'da nasıl karşılanacağı, bu mülâhazalar bakımından alman "kurtarma hareketi" nin nasıl neticeleneceği çok derin düşünülmesi icabeden bir meseledir. Bu meseleler hakkında katî bir hükümde bulunmak güçtür. Toprakları Fransa'dan büyük ve nüfusu kırk milyonu bulan Ukranya'yı fethetmek her halde kolay bir iş olmıyacaktır.

Yeni ziraat müsteşarı

(Başı 1 inci sayfada)

lâl Aybar, yarın Ankara'ya gelerek yeni vazifesine başlıyacaktır.

Celâl Aybar İstanbul hukuk fakültesini bitirdikten sonra Belçika'da ihtisas tahsilini yapmış kısa bir müddet hâkimlik ve millî hükümetin teessüsünü müteakip kurulan ilk Ticaret Vekâletinde dahilî ticaret müdürlüğü vazifesini yapmış ve bir müddet sonra memleketimizde istatistik dairesini teşkile memur edilen profesör Jakar'in gösterdiği lüzum üzerine kendisine muavin olarak verilmiştir. Fransızca ve ingilizce lisanlarına bihakkin vakıf olan ve Jakar'ın hareketinden sonra da sistemli olgun çalışmalariyle Türkiye istatistik dairesini bugünkü mükemmel, modern ve makineleşmiş seviyeye yükseltmiş bulunan Celâl Aybar arkadaşları arasında yalnız çalışkanlığı ve olgun irfaniyle değil, aynı zamanda teşkilâtçılığı ve idare kuvetiyle de mütemayizdir. Muhtelif vesilelerle ve muhtelif vazife ve unvanlarla Avrupa ve Amerika memleketlerinin hemen belli başlılarının tamamında bulunmuştur. Millî hükümetin teessüsünü müteakip Ticaret Vekâleti tarafından tetkikat için ilk defa Avrupa'ya gönderildiği zaman şimdiki Ziraat Vekilimiz Kurdoğlu ticaret umum müdürü olarak bulunuyordu ve kooperatifler, ziraî teşekküller ve köylü teşekkülleri kendisine verilmiş tetkik mevzuu idi. Celâl Aybar kendisini çok cezbetmiş olan bu mevzula alâkasını hiç kaybetmemiş ve her vesile ile aynı mevzu üzerinde tetkik ve taharrilerine fasılasız devam etmiştir. Mülkiye mektebinde profesördür.

Barem bakımından yani maaşları bakımından istatistik umum müdürlüğü ile müsteşarlık arasında fark yoktur. Celâl Aybar Ziraat Vekâletinin birinci köy ve ziraat kalkınma kongresinde de tasvip edilen bugünkü faaliyet programı içinde daha geniş ve kendisine çoktanberi yabancı da olmıyan bir çalışma imkânını bulmuş olacaktır.

Celâl Aybar'ın Ziraat Vekâleti müsteşarlığına tayini ciheti Ankara'da büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır. Kendisine muvaffakiyetler temenni ederiz.

Yılbaşı bulmaca ve boyamacasının halledilmiş şekli

Özsoy, Samson Gazi ilk okulundan 434 Hüsameddin Özcan, Çankırı orta okulundan 2. C. de 341 Cemal Alval, Ankara Atatürk erkek okulundan 475 Ahmet Civelek, Çankırı orta okulundan 2. B. de 121 Mehmet Tiryaki, Ankara'dan Müşerref Uçkun, Ankaradan Merih Uçkun,, Ankara birinci ortadan S. Baran, Ankara etlik okulundan 297 Yüksel Çakın, Ankara Çankaya okulundan 38 Seniha Solmaz, Konya sanat okulundan 180 Mustafa Er, Balıkesir lisesi orta kısmından 3. F. de Şemsi Ünlü, Elâzığ orta okulundan 2. A. da 66 Zakir Aktı, Malatya cumhuriyet kek lisesinden 707 Necati Alp, Ankara İnönü okulundan 59 C. Alkan, Safranbolu Gümüş okulundan 5 Süreyya Ercan, Kangal cumhuriyet okulundan 49 uncu Alp Giray, Yozgat polis memuru Yılmaz Eben, Ankara Ulus okulundan 184 Muzaffer Unutmaz, Ankara Dumlupınar okulundan 90 Vedat Meral, Ankara musiki tatbikat okulundan 2 İhsan Bozcu, Ankara türk maarif okulundan 107 Erol Alagür, Ankara erkek lisesinden 1416 Şevket Alptekin, Kayseri orta okulundan 1. A. da 575 Ali Güral, Ankara Nazım bey mahallesi Balcı oğlu sokağında Yüksel Çetin, Ankara İnönü okulundan 1243 Sıtkı Başaran, Ankara 3 üncü ortadan 486 Mevlude Şanlı, Ankara Yenişehir İsmet İnönü caddesi 8 numarada Şehinaz Ünal, Sinop orta okulundan 82 Kenan Turan, Ankara İltekin okulundan 921 Nejat Nural, Ankara birinci ortadan 521 Mehmet Kaçar, Tarsus Dumlupınar okulundan 613 Behçet Kural, Diyarbakır orta okulundan 724 Ahmet Abacı, İzmir Emirâlem nahiyesi ilk okulundan 172 Muhittin Çırak, Ankara Yenişehir Düzenli sokak 20 de Efser Tanel, Ankara Kızılay şefkat yurdunda 113 Mahir Gürcan, Ankara Yenişehir 94 de Sevim Akman, Adana erkek lisesinden 669 Kahraman Atgaç, Diyarbakır İnkılâp okulundan ikinci sınıfta 149 Yılmaz Aguş, Çankırı orta okulundan 238 Fikret Bayram, Zonguldak halkevi arkası 13 numarada Cihat Ay, Ankara erkek lisesinden 292 Ali Gökalp, Ankara Denizciler caddesi 30 numarada 2. B. de Nermin Özkal, Zonguldak Orhan Süzer, Ankara ikinci orta okulun- Namık Kemal okulundan 302 Cumhuriyet Alpaslan, Konya lisesinden 3. A. da 802 Kemal Akman, Ankara fişek fabrikası hesap memuru Cemil oğlu Doğan Sözer, onguldak Gazi okulundZan 4. B. de 529 Orhan Gülen, Zonguldak Çelikel lisesinden 696 Kemal Türkeli, Zonguldak Çelikel lisesinden 101 Hayat Akınaz, İzmir Eşref paşa caddesi Tınaztepe okulundan 814 Kemal Gedik, Elâzığ orta okulundan 3. B. de 664 Avni Çamlıbel, İzmir Eşref paşa caddesi Tınaztepe okulundan 552 İlhan Tarı, Diyarbakır Fatih paşa mahallesi Sabuncu sokak 32 de İrfan Akdoğu, Düzce Ziraat bankası müdürü kızı Türkân Günen, Bandırma C. H. P. okulundan 1338 Feride Umut, Ankara erkek lisesinden 895 Mehmet Ercüment, Kırklareli Koca hızır okulundan 463 Nermin Kurtiş, Kastamonu Murat bey okulundan 56 Saime İnal, Ankara Cebeci Bilim sokak 92 de Yücel Sayın, Ankara İltekin okulundan Akif Çetintaş, Ankara İstiklâl okulundan 117 Yaşar Arınç, Ankara Atatürk okulundan 235 Esat Ekencal, nkara üçüncü üorta okulundan 547 Sabahat Ankara birinci ortadan 379 Yahya Erelmalı.

Ulus Çocukları bilmece kuponu No: 56

Adı ve soyadı: . . . . . .

Okul ve numarası: . . . .

Şehir : . . . . . .

Dans eden hesap yapan zeki bir fil

Britanya'nın en zeki fili Amar canbanhanesindedir. Mari adında ve henüz 35 yaşında olan bu dişi fil mükemmel surette danseder, hesap yapar, musikiden fevkalâde anlar, hele yaptığı hokkabazlıklar âdeta muhitte tevatir halindedir.

Bu zeki fil, epey zamandanberi bir baytar mektebinde profesörlerin nezareti altında bulunmaktadır. Çünkü fil doğurmak üzeredir. Baytar mektebinin bütün profesörleri ve talebeleri vakti yaklaştığı için, filin başından bir dakika bile ayrılmamış, filin doğurmasını heyecanla beklemeğe başlamışlardır.

Avrupa'da mühim bir hâdise olan bu vakada, talebeler ve profesörler fırsatı kaçırmamak için ellerinde not defterleri olduğu halde görecekleri manzarayı ve filin doğurma esnasında yaptığı hareketleri tespit etmeğe hazırlanmışlardır.

Hind Çininde uzun müddet yaşamış olan bir mütehassıs da vaka mahallinde hazır bulunmuştur. Mektep talebeleri bilhassa bu zatın fikrinden istifade etmişlerdir. Mütehassıs, filin gebeliği 22 ay devam ettiğine göre yavrunun dişi olacağını söylemiştir. "Çünkü, demiştir, doğacak olan yavru erkek olsaydı 12 ay zarfında doğardı."

Hakikaten, fil, gebe kaldığından tam 22 ay sonra doğurmuştur. Fakat ne yazık ki bütün ebe baytarların dikkatine ve ihtimamına rağmen yavru ölü olarak doğmuştur.

Ilk denizaltı gemisi kaplumbağa

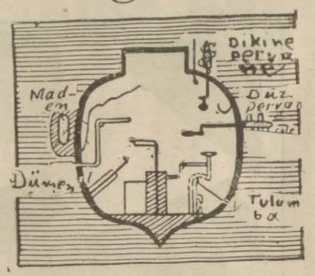

Biliyorsunuz ki denizaltı gemisi, istediği vakit denizin altına dalan, istediği vakit te denizin üstüne çıkan bir muharebe vasıtasıdır. Fakat asıl ödevini denizin altında yaptığı için bu gemiye denizaltı gemisi demişlerdir.

Denizaltı gemileri suların içinde iken de suyun üstünü görebilir. Bunun için periskop denen bir âlet kullanılır. Periskop ucunda bir dürbün aynası bulunan ince ve uzun bir borudan ibarettir. Bu borunun alt kısmı denizaltı gemisinin içindedir. Aşağıdan bakıldığı zaman denizin üstünde dolaşan harp gemileri görülebilir.

Denizaltı gemilerinde top, makinalı tüfenk ve torpil gibi silâhlar bulunur. Fakat denizaltı gemisinin en mühim silâhı torpildir. Deniz altı gemisi bir düşman harp gemisi görünce denizin içine torpilini bırakır. Torpil süratle harp gemisine doğru giderek onun su kesimine vurur. Orada kuvetle parçalanır. Parçaları harp gemisinin saçlarını deler. Sular içeri dolar, gemi batar.

Denizaltı gemileri bazan topla da muharebe ederler. Bunların topları da iki türlü yerde kullanılır. Birisi gemiler için birisi de tayyareler için. Bugün denizlerde kıyıları olan her memleketin deniz kıyılarında denizaltı gemisi vardır.

Bizim de birçok denizaltı gemilerimiz vardır. Hepsi de en yeni ve en kuvetli denizaltı gemisidir.

Bugünün ve yarının muharebelerinde birçok büyük hizmetler gören ve görecek olan denizaltı gemisini aceba kim keşfetti, bunu hiç merak ettiniz mi?

Denizaltı gemisini ilk defa düşünüp bulan bir amerikalı mühendistir. Bundan 163 sene evel amerikalılarla ingilizler arasında bir muharebe olmuştu.

Bu harba "Amerika istiklâl harbı" derler. İşte Rünşel adındaki bir amerikalı mühendis ilk deniz altı gemisini bu muharebe olurken icat etmiştir. Fakat mühendis o zaman denizaltı gemisinin muhtelif kılıklara gireceğini ve bu kadar ilerliyeceğini hiç düşünmemişti.

İcat ettiği ilk denizaltı gemisine "kaplumbağa" adını verdi. Bu, tıpkı kaplumbaya benziyordu. Mühendis bunu bulduktan sonra bu tuhaf denizaltı gemisine bir torpil yerleştirdi ve denizin içinde duran bir ingiliz harp gemisinin altına kadar vardı. Geminin altına torpili atarak gemiyi batırdı.

"Kaplumbağa" bir yumurta biçiminde bir şeydi. Bunun bir uçtan bir ucuna boyu ve eni ancak 2,5 metre idi. Sonra "kaplumbağa"nın her tarafı bakırdan yapılmıştı. Yan lız alt tarafında kurşun kaplama vardı. Bunun sebebini bilirsiniz: Suyun içinde yumurta gibi yuvarlanmasın diye konmuştu.

Bunun içine yanlız bir kişi girebilirdi. O da üstündeki bir delikten adam kaplumbağanın içine girdikten sonra arkadan kapak sımsıkı kapanırdı. Adam küçücük bir iskemlenin üstüne zor zahmet oturabilirdi.

Bu ilk denizaltı gemisinin içinde bir bölme vardı. Burası su deposu idi. kaplumbağa denizin içine dalmak istedi mi, hemen bu deponun kapağını açardı. Su içine dolunca, denizin üstünde bulunan "kaplumbağa" yavaş yavaş sulara gömülmeğe başlardı. Eğer geminin içindeki adam derine inmek isterse, içeriye çok su alırdı. Eğer ortada kalmak isterse o zaman az su doldururdu. Sonra tekrar kapağı kapatırdı. Yanlız, derinlere inen "kaplumbağa" suyun üstüne tekrar nasıl çıkabilir. diye düşünürsünüz değil mi? Bu çok kolay bir iştir.

Mühendis bunun da kolayını bulmuş, denizaltı gemisinin içine birde tulumba koymuştur. Çok su alınca denizin derinliklerine çöken gemiyi daha yukarı çıkarmak istediği zaman tulumbayla suyun bir kısmını dışarıya akıtıyordu. kaplumbağanın içinde su azaldıkça, gemi de yavaş yavaş yükselmeğe başlardı. suyun hepsini boşaltırsa, denizaltı gemisi de tamamen suyun üstüne çıkardı.

"Kaplumbağa"nın içinde iki türlü pervane vardı. birisi düzlemesine öteki pervane de diklemesine idi. Düzlemesine olan pervaneyi işlettikçe "kaplumbağa" ileri, geri ha reket ederdi. Diklemesine olan pervaneyi işletirse, aşağya doğru süratle inerdi. Kaplumbağanın içnde bir de dümen kolu vardı. içinde oturan adam dümen kolunu sağa sola döküldükçe, kaplumbağa da sağa sola dönerdi.

Yanlız unutmayın ki, o zamanlar şimdiki gibi motör olmadığı için, kaplumbağa hep kol kuvetiyle hareket ederdi.

O zamanın harp gemilerini bakın kaplumbağa nasıl batırırdı: Kaplumbağanın altında 70 kilogram ağırlığında barut alacak bir yatak vardı. Torpilin altına bir fitil iliştirirler kaplumbağadan bir miktar barut ayrılarak ateşlenirdi. Barut tam yarım saat zarfında yanardı. Çünkü saat tertibatiyle hesap edilmişti. Tam yarım saat oldu mu, kaplumbağanın uzaklaştığı bir zamanda barut patlar, torpili tutuştururdu. Torpil geminin altını yarar, suların hepsi geminin içine dolmağa başlardı.

İşte Amerika istiklâl harbında bu kaplumbağadan çok istifade edilmiştir. Bugünkü denizaltı gemilerinin dedesi işte bu "kaplumağadır."

ULUS Çocukları İlâvesi

14 Sonkânun 1939 - Cumartesi - Sayı: 56 Her Cumartesi çıkar Para ile satılmaz

Bu çocuğu giydiriniz!

Çocuklar, kış devam ediyor. Havalar soğuktur. Bu soğuk havalarda yoksul çocukları giydirmek de bir insalık borcudur.

Size bu vazifeyi hatırlatmak için, bugün bu sayfaya bir eğlence koyuyoruz. Burada hafif giyinmiş bir çocuk ile iki kat elbise vardır. Keskin ve ince bir makasla bu elbiseleri kesip çocuğu giydiriniz.

Eğer iki çocuk giydirmek isterseniz bu resimleri olduğu gibi ince bir kâğıda kopya eder sonra kesip yapıştırabilirsiniz!

ÇOCUKLARA MASAL

Karbeyaz ve hayvan dostları

(Başı geçen sayımızda)

Hım Hım cevap verdi:

— Şeytan görünür mü?

Bu yedi cücenin başı olan Prof emir verdi:

— Beni bir yere gizleyin. Yok canım, öyle demek istemedim, arkamdan gelin bakayım.

Tam kapının ağzında biribiri üzerlerine sıkışmış vaziyette iken Prof ilâve etti:

— İşimiz berbat. Rahatımız bozuldu.

Bu sefer Şengil atıldı:

— Neye berbat olsun, baksanıza şu sandalyeye, mükemmelen silinmiş.

Beriden Ürkek cevap verdi:

— Örümcek ağları da alınmış.

Hım Hım da şöyle dedi:

— Velhasıl her taraf buz gibi ter temiz olmuş.

Beriden Uykucu da söze karıştı:

— Baksanıza ayol, tekne de boşalmış. Eyvahlar olsun, ne kadar tabağımız varsa çalmışlar.

Fakat Şengil, Uykucu'nun bu sözlerine cevap verdi:

— Çalınan bir şey bile yok. Hepsi büfeye yerli yerine konmuş. Baksanıza parmağımı sürttüğüm halde fincanımda zerre kadar bir kir kalmamış. Tertemiz yıkanmış. Fakat içinde iki şeker vardı, yok.

Açum parmağiyle göstererek:

— Bakın dedi, saksı çiçekle dolmuş. Aman ne güzel çiçekler!

Cücelerin hepsi Açundan uzaklaştılar. Çünkü nerede ise Açun aksıracaktı. Hakikaten de öyle oldu Açun bütün kuvetiyle aksırdı. Aksırık sesi bütün evi sarstı. Cücelerin hepsi dört tarafa dağıldı. Korkudan tir tir titriyorlardı. Çünkü her an için evin bir tarafından bir dev çıkıp üzerlerine atılacak zannediyorlardı.

O zaman, yukarıda bir gürültü işitiler. Karbeyaz esniyor, yatağında bir taraftan bir tarafa dönüyordu. Prof titredi:

— Yukarıda, dedi. Yatak odasında, haydi çıkın bakalım, kapıdan bir bakın, biriniz devin üstüne yürüyerek onu tutup aşağıya indirin ben aşağıdayım, onu yakalar öldürürüm.

Haydi! içinizden gönüllü çıkan yok mu?

Sade'nin elinden tuttu. Yukarıya kaldırdı. Eline şamdanı tutuşturarak onu merdivene doğru itti. Hep birden ona cesaret vererek:

— Haydi! dediler, hiç korkma, sana bir şey yapamazlar, biz buradayız.

Şamdan Sade'nin elinde sallanıyordu. Az kaldı düşecekti. Cüce, yatak odasına sürünerek girerken, Karbeyaz beyaz çarşafın üzerine kolunu uzatıyordu. Cüce kendi kendine düşündü:

— İşte bir hayalet, yatağın üzerine uzanmıştı.

Genç kızı bu halde görür görmez, elindeki şamdanı korkusundan bırakıverdi. Şamdan yerlerde yuvarlana dursun odadan dışarı kendisini zor attı. Merdivenleri dörder dörder atlıyarak öteki cücelerini yanına kadar soluk soluğa indi. Acele acele sormağa başladılar:

— Dev'i gördün mü?

— Ejderha mı?

— Ağzından ateşler fışkırıyormu?

Sade bütün sorulanlara "evet" diye cevap verdi. Sonra gördüğü devin ne kadar yüksek olduğunu göstermek için, kolunu alabildiğine havaya kaldırdı. Ellerini şakaklarına dayayarak, gözlerini kapadı. Bu suretle, gördüğü dev'in uyumakta olduğunu söylemek istiyordu.

Cüceler, dev'in uyur olduğunu öğrenince cesaretlendiler, kazmalarını omuzladılar, doğru yukarıdaki odaya çıktılar, Karbeyaz'a bakmağa başladılar. Şengil mırıldandı:

— Bu da ne?

Açun cevap verdi:

— Temizliğin ta kendisi.

Ürkek ilâve etti:

— Bir melek gibi güzel.

Şengil tekrar etti:

— Bu da ne?

Prof cevap verdi:

— Bu mu? bu bir genç kız.

Bu sefer Hım Hım kaşlarını çatarak:

— Genç kız mı dediniz? yok canım, bu kadın. Bütün kadınlar korkunç birer peridir. *(Sonu var)*

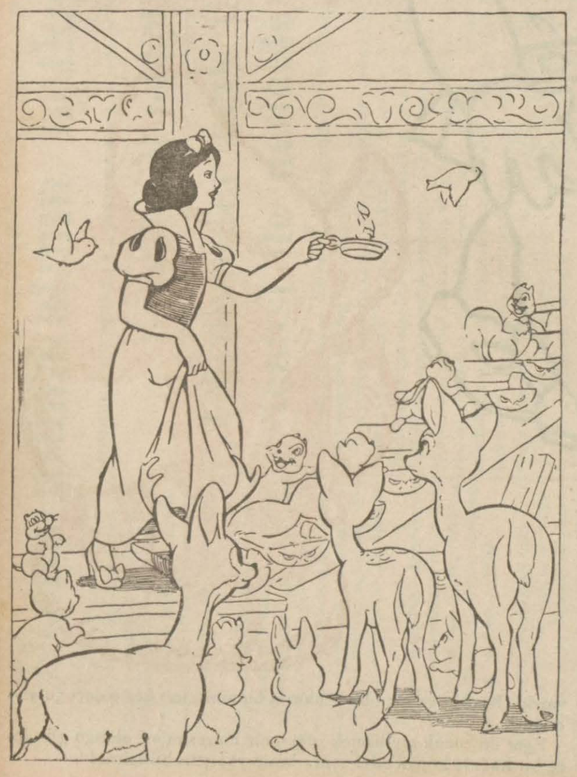

Bu haftaki yapıştırmacamız

Bu parçaları verdiğimiz örneğe göre yapıştırınız, güzel hediyeler kazanırsınız

Size bu hafta yapıştırılacak parçalar ve bu parçaların yapıştırılmasından sonra alacağı şekli gösteren örneği veriyoruz.

Bu parçaları kesip yapıştırack ve örnekteki gibi bir resim vücuda getireceksiniz.

Bunu yapanlar arasında kura çekilerek birinciye büyük ve güzel bir makas, ikinciye bir pergel takımı, üçüncüye büyük bir suluboya takımı, dördüncüye bir cep elektrik feneri, beşinciye büyük bir kuru boya takımı, altıncıya bir portföy, yedinciye bir dolma kalem, sekizinciye bir albüm, dokuzuncuya bir şişe kolonya, onuncuya büyük bir havlu, on birinciden yirminciye kadar birer büyük mendil, yirmi birinciden yirmi beşinciye kadar birer cetvel, yirmi altıncıdan otuzuncuya kadar birer çakı, otuz birinciden kırkıncıya kadar birer kalem traş, kırk birinciden ellinciye kadar birer diş macunu, elli birinciden yetmiş beşinciye kadar birer bloknot, yetmiş altıncıdan yüzüncüye kadar birer müsvedde defteri, yüzüncüden yüz ellinciye kadar birer küçük defter, yüz elli birinciden iki yüzüncüye kadar birer boyama kartı, iki yüzüncüden üç yüzüncüye kadar birer kartpostal verilecektir.

GÖLGE OYUNLARI

Gaga gagaya iki kaz

Bilin bakayım ben neyim?

Bilmece

Parmak parmak yapısı,
Göke bakar kapısı

Cevap: Sepet

Bilmece

Karşıdan baktım yeşil türbe,
Yanına vardım dedim tövbe.

Cevap: Isırgan otu

Bilmece

Sık ormanda kara tavuk oynar

Cevap: Mekik

Bilmece

Edendir, bedendir, yeşil sürdüm,
kırmızı çıktı, nedendir?

Cevap: Kına

Bilmecemizi halledip hediye kazananların listesi

Evelki hafta çıkan çocuk ilâvemizdeki boyamacalı bilmecemizin çözülmüş şekli "birinci kânun 1938, ikinci kânun 1939" idi. Doğru çözenler arasında kura çektik. Birinciliği Ankara erkek lisesinden 614 Nedret Berkay aldı ve bir mektep çantası kazandı, Bâlâ ilk okulundan 52 Ahmet Tunçer ikinci oldu ve bir cep elektrik feneri, Çankırı orta okulundan 2. B. de Cemal Arıcan üçüncü oldu ve büyük bir suluboya takımı, Ankara erkek lisesinden 220 Natık Sungur dördüncü oldu ve büyük bir kuruboya takımı, Zile orta okulundan 43 Lütfi Aykaç beşinci oldu ve büyük bir albüm, Ankara Çankaya caddesi 9 numarada Fahir Demirseren altıncı oldu ve büyük bir resim defteri, Ankara'dan Özden Kut yedinci oldu ve büyük bir takvim, Elâzığ Atatürk ilk okulundan 388 Behzat Yöney sekizinci oldu ve bir hatıra defteri, Ankara C. H. P. sekreterliğinde evrak şefi Hakkı oğlu Fahri dokuzuncu oldu ve bir çakı kazandı.

Birer kalemtraş kazananlar:

Ankara İsmet İnönü okulundan 1290 Orhan Kısa, Ankara Gazi lisesinden 1353 Celâl Çarhoğlu, Ankara Atatürk kız okulundan 353 Hikmet Haynedür, Ankara Dumlupınar okulundan 79 Necdet Özüpeker, Ankara erkek lisesinden 1377 Nevzat Erçelen, Diyarbakır diş doktoru B. Çalım yanında Mahmut Öğel, Ankara Necati okulundan 881 Hâmit Darcan, Ankara Atatürk kız okulundan 285 Neclâ Sipahi, Ankara birinci ortadan 2 Kemal Koçer, Tarsus Dumlupınar ilk okulundan 1. E. de 658 Süheyla Kural, Ankara İnönü okulundan 7 Bekir Kürkdiken.

Ulus çocukları rozeti kazananlar :

Elâzığ orta okulundan 1119 Mehmet Türköz, Zonguldak Namıkkemal okulundan Vatan Alpaslan, İzmir P. T. T. mesul muhasibi oğlu Azmi Turhan, Ankara Fevzi Özer oğlu Yüksel Özer, Ankara Dumlupınar okulundan 375 Mehmet Yücel, Ankara Atatürk bulvarı Niğde apartımanında Yıldız Oğan, Ankara İnönü okulundan 5. B. de Melâhat Çelikkesen, Ankara mimar Kemal okulundan Doğan Alp Demircan, Elâzığ Sağlık memuru oğlu Ali Rıza Sayın yeğeni Süreyya Sayın, Ankara Ulus okulundan 290 Kadriye Tokay, Ankara birinci ortadan 1668 Haha Yurdakök, Ankara Gündoğdu mahallesi Dürlü sokak 7 numarada Tuğrul Tunçalp, Ankara Bayram caddesi Oyuker sokak 10 da Erol Ülker, Ankara Atatürk okulundan 703 Rumpul Dalayman, Ankara İnönü okulundan 287 Sabahattin Çağlıyan.

Diş macunu kazananlar :

Ankara Atatürk okulundan 626 Türkân Görümoğlu, Ankara İnönü okulundan 40 Nimet Babatin, Ankara Devrim okulundan 603 İzzet Döner, Ankara kız lisesinden 214 Saime Gürtan, Ankara birinci ortadan 81 Rıfkı Boyacıoğlu, Ankara Devrim okulundan 205 Şükran Gürçınar, Zile orta okulundan 16 Mehmet Bütüner, Zile İstiklâl ilk okulundan 164 Nihat Soydan, Ankara İnönü okulundan 1218 Ali Rıza Deniz, Ankara Çankaya okulundan 178 Muammer, Kayseri lisesinden 968 Mustafa Gençer, Elâzığ orta okulundan 262 Ahmet Açan, Elâzığ orta okulundan 1. F. de 499 Mehmet Çetiner, Ankarada Hacıdoğan mahallesinde İbadullahta otuz iki numarada Hasan Çolak, Ankara Atatürk okulunda erkekler tarafında sınıf ikide 381 Ayten Yamanaslan Ankara Dumlupınar okulundan 313 Naci Tuncer, Ankara Dumlupınar okulundan 186 Nurettin Çağlıyan.

Blok not kazananlar:

Van orta okulundan 319 Necati Kayaçelebi, Ankara Gazi lisesinden 515 İhsan Özbayrak, Bandırma halk okuma odası 128 Mukadder Umut, Gireson Gazi paşa okulundan 2. A. da 424 Çetin Us, Kayseri orta okulundan 2. F. de 199 Abdurrahim Varinli, Ankara birinci ortadan 890 Necip İleri, Ankara 3 üncü ortadan 28 İsmet Avlar, Zonguldak Çelikel lisesinden 1. 6. da 283 Hilmi Özkan, Ankara İnönü okulundan 1219 Sadık Deniz, Elâzığ Atatürk ilk okulundan 543 Avni Kavaklı, Malatya lisesinden 4. A. da 449 Turan Erkal, Karadeniz Ereğlisi Kaymakamı oğlu Yıldırım Korucu, Ankara üçüncü ortadan 564 Münire Gündüz, Ankara erkek lisesinden 551 Mehmet Taşkın, Ankara gedikli erbaş okulundan 8 Yılmaz Sevilengül, Ankara birinci ortadan 1754 Necdet Müstecapoğlu, Zonguldak Gazi ilk okulundan 270 Behice Ar, Ankara Etlik ilk okulundan 113 Ayten Yurtçu, Ankara Atıf bey mahallesi 204 numarada Tuncer Tolunay, Ankara İnönü okulundan 865 Hayati Tok, Tarsus Duatepe okulundan 176 Sabahat Güraşıt, Zile orta okulundan 23 Bedrettin Algan, Ankara Mimar Kemal okulundan 272 Yılmaz Ergüven, Ankara erkek lisesinden 4. A. da Mustafa Kocamanoğlu, Ankara İsmet İnönü okulundan Behire Bicer.

Müsvedde defteri kazananlar:

Zonguldak Namık Kemal okulundan 358 Fehim Başaran, Ankara Hacıdoğan Pala sokak 17 de İbrahim Arıkan, Ankara İnönü okulundan 87 Şerafettin Sanal, Çankırı orta okulundan 2. B. de 68 Mehmet Güneyçal, Trabzon lisesi orta kısmından 3. A. da 887 Kemalettin Toluy, Turhal ilk okulundan 311 Güner Berker, Ankara kız lisesinden 1423 Neclâ Kam, İstanbul 25 inci ilk okulundan 461 Sevim Kutman, Konya lisesinden 3. A. da 836 Adil Karaağaç, Yozgat orta okulundan 2. A. da 165 Vefik Erdemir, Uşak orta okulundan 113 İbrahim Özalp, İzmit orta okulundan 3. B. de 1047 Ali Uzunoğlu, Ankara birinci ortadan 513 Muammer Uzunefe, Ankara'dan Tevfik Baştüzel, Ankara İltekin okulundan 217 Zerrin Atameroğlu, Ankara Atatürk okulundan 297 Süheyla Başaran, Ankara birinci ortadan Mehmet Arslan, Zonguldak Namık Kemal okulundan 238 Cevdet Gönenç, Ankara Necati okulundan 835 Nezahht Altan, Ankara Fevzi paşa mahallesi Ergin sokak 2. 6. da Argun Tunçer, Zile orta okulundan 218 Kâzım Tamer, Malatya gazi ilk okulundan 182 İlhan Özelçi, Zile orta okulundan 2. B. de 38 Mehmet Çalık, Çankır zorta okulundan 269 Selâmi Arığ, Diyarbakır orta okulundan 698 Cemal güvenç.

Kart kazananlar :

Ankara Cumhuriyet okulundan 10 Vehbi Bilgi, Ankara Ulus okulundan 300 Fethi Türethen, Elâzığ orta okulundan 2. B. de 974 Zülfikar Aytuğ, Ankara Dumlupınar okulundan 114 Hamiyet Tanman, Zile Sakarya ilk okulundan 41 Mevlut Koşundak, Ankara Atatürk ilk okulundan 20 Remzi Çaplı, Malatya hastanesi baş tabibi oğlu Yılmaz Sanaç, Malatya lisesinden 2. A. da 601 Nermin Yakın, Ilgaz Kale köyünde Halil oğlu İbrahim Güngör, Polatlı ilk okulundan 948 İhsan Ergün, Elâzığ orta okulundan 229 Baha Bulut, Ankara erkek lisesinden 1182 Maz lum Mimaroğlu, Ankara erkek lisesinden 37 Seref Esen, Ankara Dumlupınar okulundan 294 Sabahat Altınbay, Ankara Atatürk kız okulundan 542 Cemal Duman, Malatya lisesinden 4. A. da 821 Fethi Erden, Zonguldak Terakki mahallesinde mimar Kemal sokak 81 numarada Ali Tan, Kayseri Gazi paşa ilk okulundan 4. B. de 256 Rezzan Pandır, Sivas orta okulundan 2. A. da 191 Feriha Hekimoğlu, Malatya lisesinden 4. A. da 509 Necati Tatar, Ankara ikinci orta okulundan 973 Saadet Altan, Bor cumhuriyet ilk okulundan 330 Özdemir Karqın. Ankara Yenihayat okulundan 310 Bilâl Gültekin, Zonguldak Celikel lisesinden 1. 9. da 130 Ziyaeddin Aytac, Bal.kesir lisesinden 1. F. de Tahsin Soytemiz, İzmir Tilkilik orta okulundan 2128 Salâhattin Nirun, Yozgat orta okulundan 3. A. da 27 Nuri

(Lûtfen sayfayı çeviriniz)

HİKÂYE

Ava giden avlanır

Yazan: Leslie Cartheris *Çeviren: F. Zahir Törümküney*

2

— Sözünüzü yerine getirmek zamanı geldi.

Erkek hemen hazırlandı. Kız otomobil için telefon etti. Beş dakika sonra barın kapısı önünde lüks bir hususî otomobil durdu. Bindiler. Genç kız, yolda, amcasının villâsı hakkında yanındaki erkeğe bol ,bol malûmat veriyordu. Otomobil birden yavaşladı. Sessizce durdu. İndiler. Demir parmaklıklı bir kapıdan bahçeye girdiler. Bir müddet yürüdüler. Kız eliyle işaret etti:

— İşte, lord Nortvod'ın villâsı, dedi. Haydi allah muvaffakiyet versin. Ben burada bekliyorum.

Erkek, bir kaplan gibi sinsi, sinsi villâya doğru ilerledi. Evin dört etrafını dolaştı. Hiç bir tarafta ışık görünmüyordu. Arka taraftaki pencerelerden birini kurcaladı. Pencere kolayca açıldı. Usulca içeri atladı. Elektrik fenerini yaktı. Kendini holde buldu. Elektrik saatini aradı. Bütün sigortaları çıkardı. En ufak bir çıtırdı bile yapmadan merdivenlerden çıktı. Karçevirdi. Çelik kasanın bulunduğu çalışma odasına gelmişti. Bir kaç adımda kasanın yanına yaklaştı. Cep lerini yokladı. Üstünde kasayı açacak hiç bir âlet yoktu. Bir saniye düşündü. Sonra süratle kararını verdi. Odadan çıktı. Lord Nortvod'ın yatak odasına gitti. Lord, kollarını yorganın üzerine çıkarmış, ağzı yarı açık, derin bir uykuya dalmıştı. Baş ucundaki komodinin üzerinde duran anahtarları aldı. Aynı sessizlikle çalışma odasına döndü. İlk anahtarla yaptığı tecrübe müsbet netice verdi. Kasanın kapısı açıldı. Bir iki dakika içinde aradığını buldu. Büyük bir beyaz zarfa motör işine ait bütün evraklar yerleştirilmişti. Zarfı caketinin iç cebine koydu. Tam bu sırada dışarıdan ayak sesleri işitti. Kulak kabarttı. Kaçmağa vakıt bulamadan oda kapısının önünde bir elinde şamdan, öbür elinde tabancalariyle lord Nortvod göründü. Önünde iki sadık uşağı ilerliyorlardı. Lord tabancayı Simon Templor'a doğru çevirdi. Sert bir sesle bağırdı:

— Kıpırdarsan, bir köpek gibi gebertirim seni.

Simon Templor, küstah bir tavırla güldü. Alaylı bir şekilde reverans yaparak lordu selâmladı:

— Bonsuvar mösyö. Ziyaretimi evelce bildirmediğim için beni affedeceğinizi ümit ederim.

İki sadık uşak üzerine atılmağa hazırlanmışlardı. Simon, çevik bir hareketle döndü. Yandaki kütüpaneye daldı. Kapısını arkadan kilitledi. Odadakiler bir an şaşırdılar. Kendilerini toplar, toplamaz kütüpanenin kapısına yüklendiler. Kapıyı kırdılar. İhtiyatlı adımlarla içeri girdiler. Büyük bir dikkatle her tarafı arıyorlardı. Lord da, elinde şamdanı ve tabancasiyle kütüpanenin ortasına kadar yürüdü.

Simon Templor, kitap raflarının tepesinden ,onların bu hallerini gülerek seyrediyordu. Hiç birinin de aklına gelip başlarını yukarı kaldırmıyorlardı. Simon, bekledi. Lord, tam kendi bulunduğu yerin altına gelince, bir den tepesine sıçradı. Zavallı lord, yere yuvarlandı. Mum söndü. Kütüpaneyi zifiri bir karanlık kapladı. Kütüpanenin kapısı hızla açılıp, gürültüyle kapandı.

Simon Templor, bahçeye çıkınca geniş bir nefes aldı. Genç kız, kendisini heyecanla bekliyordu. Otomobile doğru koştular. Motör hareket etti. Erkek başına geçen hâliseleri ve atlattığı tehlikeleri anlatıyordu.

Kız, ellerini çırparak sözünü kesti:

— Bakın, gördünüz mü? Size en mühim şeyi söylemeği unutmuşum. Amcamın yatak odasında bulunan imdat zili bir elektrkli telle kasaya bağlıdır. İşe başlamadan evel o, teli kesmek lâzımdı. Vah, vah. Az kalsın bu yüzden bütün iş alt, üst olacaktı.

Simon Templor, yavaşça kızın kolunu tuttu:

— Aldırma, canım, dedi. Muvaffak oldum ya. Üst tarafının ehemiyeti yok.

Biraz daha kıza sokularak sözüne devam etti:

— Seni seviyorum, güzel kız. Artık biribirimizden ayrılmıyacağız değil mi?

Bu sırada otomobil birden bire durdu. Bir tabancanın soğuk namlusu Simon Templor'un, şakağına dayandı. Kalın bir erkek sesi emir verdi:

— Davranma! Yakarım sonra!

Simon Templor, ellerini yukarı kaldırdı. Müstehzi bir sesle sordu:

— Demek beni tuzağa düşürdünüz ha?

Genç kız, otomobilden indi:

— darmış. Burada yollarımız ayrılıyor.

Simon, başını eğdi. Dudaklarının arasından mırıldandı:

— Pek âlâ, öyle olsun.

Tabancalı adam bagırdı:

— Evrakları ver buraya!

Simon, cebinden büyük zarfı çıkarıp, uzattı.

Kız, telâşla zarfı kaptı. Otomobilin fenerine doğru tuttu. Zarfın üzerindeki yazıyı okudu. Her şey tamamdı. Erkeğe doğru yaklaştı:

— Pek saf şeymişsin, dedi. Lord Nortvod ile benim hiç bir alâkam yoktur. Bu plânları aşırmak için uydurdum bu hikâyeyi. Bir aydanberi bu işin peşinde dolaşıyorduk.

Simon Templor, merakla kızdan sordu:

— Peki, plânları ne yapacaksın şimdi?

— Başka bir şirketle anlaştım. Onlara satacağım. Eğer, sana rast gelmemiş olsaydım, kendi adamlarımla çalışmak mecburiyetinde kalacaktım. Fakat, Berri kahvesinin terasında seni görünce sevindim. Gazetedeki resmine tıbkı benziyordun. Seni bu işe sürükliyebildiğim takdirde, muvaffakiyet yüzde yüzdü. Hem, böyle usta ve tanınmış bir sanatkârı emrimde çalıştırabilmek benim için pek büyük bir şeref olacaktı. Zannedersem bu kadar izahat kâfidir?

Simon Templor, kendisine rakip çalışan hırsız çetesinin reisi, Edit'le karşılaştığının şimdi farkına vardı. Hiç sesini çıkarmadı.

Tabancalı adam ikinci emrini verdi:

— Haydi; fazla oyalanma burada!

Simon Templor, otomobilden inmeğe davrandı.

Tabancalı adam ihtar etti:

— Otomobilden inme. Hizmetinin mükâfatı olarak onu sana bağışlıyoruz.

Simon, motörü işletti. Otomobil hareket etti. Genç kız eliyle ona buseler gönderiyordu.

Simon Templor, yolda düşünüyordu. Rakipler kendisini mantara bastırdıklarını sanarak sevinmişler, bir de üste otomobil hediye etmişlerdi. Onda aldanacak göz var mıydı? Edit, zarfı açıp da içinden bir sürü boş kâğıt çıktığını görünce kim bilir ne yapacaktı? Nasıl şaşıracaktı!

Simon Templor, her ihtimali hesap ederek, zarfın içindeki borç senedini ve motörün plânlarını aşırmış, yerlerine boş kâğıtlar doldurmuştu.

Hafifçe gülümsedi. Dudaklarının arasından mırıldandı:

— Ava giden avlanır..

BİBLİYOĞRAFYA

Medenî Hukuk

Birinci cilt: Başlangıç ve şahsın hukuku

Muharriri: Profesör Esat Arsebük

Türk hukukuna "Borçlar hukukunun umumî esasları" adlı değerli bir eser vermiş olan Ankara hukuk fakültesi ve siyasal bilgiler okulu profesörlerinden B. Esat Arsebük, medenî hukuk üzerindeki geniş tetebbularının da ilk cildini neşretmiştir. "Başlangıç ve şahsın hukuk"nu ihtiva eden ilk cildde profesör, medenî hukuka ait şimdiye kadar neşredilmiş eserlerde ki metodu yani medenî kanun maddelerini takiben mefhumları izah ve mukayese yolunu bırakmıştır. Profesör borçlar hukukunda muvaffak olduğu metodla mevzuatımızı muayyen hukukî mefhumlar etrafında terkip ve bunları birer birer tahlil etmiş ve muhtelif mefhumlar arasındaki alâka ve irtibatı notlarla göstermiştir.

B. Esat Arsebük bu cildin başlangıç kısmında medenî hukuka hâkim olan ana mefhumları esas tutarak umumî hukuk prensiplerini izah etmiştir. Bu kısımda profesör hukuka yeni başlıyan genç nesle hiç bilmedikleri eski hukukun mühim esaslarını ve bunların yeni hukukla alâka ve münasebetlerini ve bunlardan dilimizde hâlâ yaşıyan tabirleri de izah ederek büyük bir ihtiyacı karşılamışlardır. Aynı düşünce iledir ki B. Esat Arsebük bu cildin ikinci kısmını teşkil eden şahsın hukuku bahsinde de eski hukuktan intikal ederek yaşıyan vakfa medenî kanunun yarattığı tesis kadar geniş bir yer ayırmıştır. "Borçlar hukukunun umumî esasları" sayın profesör için olduğu kadar türk hukuk muhiti için de övünülecek bir eserdir. Medenî hukuk ise aynı kıymet ve kuvette türk hukuku için bir kazançtır.

Medenî hukukun birinci cildinin ihtiva ettiği bahisler şunlardır:

Başlangıç: Hukukun mânası, hukuk ve ahlâk, hukukun teşekkülü, taksimi, kaynakları, medenî hukukun inkişaf safhaları, mevzuatın tedvini, medenî hukukun temayül ve sistemleri, hukukî muameleler nazariyesi, kanun hükümlerinin umumî bir şekilde taksimi, medenî hukukun tatbik tarzı ve sahası, tefsir, hâkimlerin takdir hakkı ve hakkın suiistimali beyyineler, hüsnüniyet nazariyesi, Mâmelek nazariyesi.

Şahsın hukuku: Şahsiyet mefhumu, hükmî şahıslar hakkında umumî görüş, hükmî şahısların nevileri ve doğum tarzları, cemiyet mefhumu ve ona vücut veren unsurlar ve onun zevali fesih, infisah ve neticeleri, ikametgâh, hal ve isim, ehliyet ve medenî hakları istimal kudreti, bunun kısmen veya tamamen zevali, temsil, tasarruf salâhiyeti, şahsın himayesi ve manevî tazminat.

Vakfın umumî bir görüşle tahlili, eski hukukumuzda vakıf ve nevileri, eski vakıfların yeni rejime intikal devresi, tesis.

348 sayfa tutan esere madde ve mefhumlara göre yapılmış arama cetvelleri ve zengin bir bibliyoğrafya. Kanunlar ve nizamnameler ve kararnameler cetveli ilâve olunmuştur.

Sayın profesörü bu değerli eserinden dolayı da tebrik eder, okunmasını hemen herkese tavsiye etmekle de yerinde bir şey yapmış oluruz.

Not: B. Esat Arsebük, yukarıda bahsedilen iki büyük eserinden başka, hukuk kütüpanemize hukuk muvacehesinde kambiyo, hâkimlerin hakkı takdiri ve hüsnüniyet, adlı iki kitap ve İhering'den hukukta gaye adlı bir terceme vermiştir. Eski harflerle basılmış olan bu eserlerin mevcudu kalmamıştır denilebilir.

Ateş kamçıları

Gazetemize gönderilen eserler arasında B. Hamdi Rıza Çaydam'ın mevzuunu askerlik hayatından aldığı bir roman bilhassa dikkatimizi çekti.

"Ateş kamçıları„ adındaki bu romanı esasen o hayatın içinde bulunan ve yaşıyan B. Hamdi Rıza Çaydam bu eserinde bize asker ocağında geçen günlerimizi hatırlatırken, harbin hakikî ve heyecanlı safhalarını da canlandırmıştır. Romanında, güzel tertip edilmiş ve yazılmış sahnelerle aşkın bütün ve ince taraflarını da yaşatan muharrir eserinde muvaffak olmuş sayılabilir.

"Ateş kamçıları" bu roman için bulunmuş güzel bir isimdir. Romanın içleri yakan ateşten bir kahramanı var: Bozan. Altı aydanberi içine karıştığı alayda hayli kıvrak bir yaşayış bulan muharrir 9 uncu bölük komutanı yüzbaşı Bozan'ı bize tanıttıktan sonra onun umumî harp ve istiklâl savaşı esnasındaki hayatını anlatmaktadır. Bozan hakikî bir kahraman tipidir. Bütün bu kahramanlık hikâyelerini romanın ilk sayfalarında lezzetle okuduktan sonra ilerliyen sayfalar içinde bu yüksek kahramanı kamçılıyan bir kadın aşkının en ince derinliklerine düştüğünü göreceksiniz.

Kitabı okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Güzel Ankara gazetesi

Her ayın 11, 12 ve sonuncu günleri ve ayda üç defa intişar etmekte bulunan, siyasetten mâda her şeyden bahseden bu gazetenin 11, 12 kânunusani 939 tarih ve 4, 5 numaralı nüshaları da büyük sayfalar halinde bol resim ve mütenevvi münderecatla çıkmıştır.

SPOR

Bu hafta yapılacak maçlar

Demirspor - Galatasayla karşılaşıyor

Atina muhteliti Ankara'ya geliyor

Bu hafta lik maçlarına Muhafızgücü sahasında devam edilecektir. Fikistüre göre, pazar günü Harbiye İdman Yurdu - Güneş, Galatasaray - Demirspor takımlarının karşılaşması lâzım geliyordu. Fakat Güneş kulübü, bazı sebeplerle takım çıkaramadığını bildirerek maçlara iştirak edemiyeceğini bölgeye bildirmiştir. Bu sebeple pazar günü yalnız Galatasaray - Demispor (A) takımları maçı yapılacaktır.

Geçen hafta Güneş'in zayıf bir takımını 15 - 0 yenen Galatasaray'ın likin en başında bulunan Demirspor'la yapacağı bu müsabaka oldukça enteresandır. Eğer şampiyon namzedi yarın da üç puvanı kazanırsa şampiyonluğa doğru bir merdiven daha yükselmiş olacaktır. Galatasaraylılar da neticesi iyi sayılabilecek bir oyun çıkarırlarsa puvan cetvelinde iyi bir mevki alacaklardır.

Genç takımlar

İkinci devrenin başladığı günlerde mekteplilerin sivil kulüplere devamları menedildiğinden B. ve C. takımları talebeye istinat eden kulüpler takım çıkaramamışlardı. Bu suretle Ankara sporcuları zevk ve heyecanla takip ettikleri genç takımların müsabakalarından mahrum kalmışlardı.

Memnuniyetle öğrendiğimize göre, o zaman vaziyetleri sarsılan kulüpler yeni elemanlar buldukları için bu maçların tekrar başlamasını ajanlıktan rica etmişlerdir. Ajanlık önümüzdeki perşembe günü kulüp mümessillerinin huzuriyle yapacağı toplantıda bu işi konuşacak ve bir karara bağlıyacaktır.

Ankara - Atina maçı

Ajanlık bugünkü tebliği ile bize iyi bir haber vermektedir: Şubat ayı içinde Atina muhteliti şehrimize gelecek ve Ankara takımiyle karşılaşacaktır. Bölgemiz, verdiği bir kararla takımımızı iyi bir şekilde hazırlamak vazifesini baş antrenöre vermiştir. Gençlerimizin çalışacaklarına ve muvaffak olmak için bütün gayretlerini sarfedeceklerine eminiz. Yalnız, davet edilen oyuncuları gözden geçirdikten sonra bir şey dikkatimizi çekti:

Muhtelite davet edilen futbolcular arasında mektepli oyuncular görülmemektedir. Gerçi beden terbiyesi umum müdürlüğünün kararı üzerine mektepli sporcular kulüp takımlarında yer alamazlar. Fakat içlerinde çok değerli ve tecrübeli gençler bulunan mektep lilerin temsilî maçlara iştirak edemiyecekleri hakkında her hangi bir memnuiyet bulunmamaktadır. Binaenaleyh bölge futbol ajanlığının ve diğer alâkalıların şahıslarını ve oyun tarzlarını bildiği bu sporcularımızı da muhtelite davet edeceğini umar ve bekleriz.

Bölge futbol ajanlığının maçlara ait tebliği şudur:

TEBLİĞ

Bölge Futbol Ajanlığından:

1 — 15/1/939 pazar günü saat 14 de Muhafızgücü sahasında Demirspor - Galatasaray A takımları arasında lik maçlarına devam olunacaktır.

Bu maçın hakemi İhsan Türemendir.

2 — (B) ve (C) takımları arasında yapılmakta iken görülen lüzum üzerine tehir olunan lik maçlarına 21 ve 22 - 1 - 939 tarihlerinde devam olunacaktır. Bunun için lik heyetine dahil kulüp mümessillerinin 19-1-939 perşembe günü yapılacak toplantıya kulüplerinin B ve C takımlarından hangisini müsabakalara iştirak ettirecekleri hakkında açık malûmatla gelmeleri lâzımdır.

3 — Şubat 939 ayı içinde Ankara - Atina muhtelit takımlarının şehrimiz de maç yapmaları mukarrerdir. Bu temas için Ankara muhteliti 17 - 1 - 939 salı gününden itibaren hazırlanmıya başlıyacaktır. Muhtelit takımın ekzersizleri her hafta salı ve perşembe günleri saat 14 de baş antrenör Bay Hirlender'in nezareti altında Ondokuz Mayıs stadyomunun antrenman sahasında yapılacaktır. Muhtelit takıma dahil olup aşağıda isimleri yazılı sporcuların futbol levazimlariyle, muayyen günlerde sahada bulundurulmaları kulüplerin sayın başkanlarından ehemiyetle rica olunur.

Güneşten: Necdet,

Ankaragücünden: Natık, Abdül, Ali Rıza, Hamdi Toptop, Hamdi.

Demirspordan: Nuri, Gazi, Arif, Zeki.

Harbiye İdman Yurdundan: Habip, Mücahit, Muhterem.

Gençlerbirliğinden: Hasan Pulat.

Galatasaraydan: Haşim..

4 — Salı günleri yapılacak ekzersizler baş antrenörce münferit, perşembe günleri yapılacak ekzersizler takım halinde çalışmıya tahsis edilmiştir. Perşembe günleri yapılacak takım ekzersizlerinde muhtelit takım bir hafta Ankaragücü, diğer hafta da Demirspor takımiyle karşılıklı çalışacaklardır. Bu takımlar muhtelite ayrılan idmancılarının yerlerini B takımları kadrosundan alacakları idmancılarla dolduracaklar ve ekzersiz günlerinde sahada bu kadro ile bulunacaklardır. Bu iki kulüp delegelerinin futbol ajanlığı ile derhal temasa geçmeleri ehemiyetle rica olunur.

Etimesğut atış poligonu açıldı

Geçen pazar günü Ankara bölgesi atıcılık ajanı B. Cemil Avcı, muallim binbaşı Sırrı Çonklu ve bölgenin seçilmiş amatörlerinden altısı bir mikdar atış levazımı ile Etimesğud'a gitmişlerdir.

Heyet nahiye müdürü, muhtar ve muallimle birlikte 150 genci bir araya toplıyarak evelce umum müdür tarafından tayin edilen mahalle gidilmiştir

Burada evela muallim binbaşı Sırrı Conklu kısa bir hitabede bulunmuş, sonra hedef ve atış tertibatına ait ameliyatı tarif etmiştir. Bunu müteakip bölge amatörlerine vazife ve gösteriş atışları yaptırılmış ve halka atış nazariyelerine aid bilgiler öğretilmiştir.

Bizzat atış yapan halk bu spor hareketini dikkat ve alâka ile takip etmişler ve Etimesgut atış poligonunun açılmasından dolayı memnuniyetlerini söylemişlerdir.

Haber verildiğine göre yakında Etimesgut yanında bir poligon daha açılacaktır.

Bisiklet şampiyonu Talât Fransaya gitti

Bisiklet sporunda bir şöhret yapmış olan Talât Tunçalp dün İstanbul'dan Marsilya yoluyla Fransa'ya hareket etmiştir. Talât Fransa'da önümüzdeki mevsimden itibaren yapılacak enternasyonal ve mahallî müsabakalara iştirak edecektir.

Talât Tunçalp 934 denberi Türkiye mukavemet ve sürat birinciliğini muhafaza etmektedir. Yalnız 938 de Türkiye sürat şampiyonu olmuştur. Birçok enternasyonal müsabakalara da iştirak etmiş ve iyi dereceler almıştır. Bilhassa 935 - 936 Romanya turlariyle Sovyet Rusya'daki dereceleri çok güzeldi. 936 Berlin olimpiyadlarında ise birinci plâtonda ve son viteste koşarak yedinciliği kazanarak nazarı dikkati üzerine toplamıştı. Talâtın bu seyahatinde de kendisinden iyi haberler alacağımızı umuyoruz.

Muğla'da kır koşuları başladı

Muğla'da kır koşuları başlamıştır. Grup birinciliklerine hazırlık olmak üzere 4500 metrelik bir yarış yapılmıştır. Muğla Yayla spor kulübü üçer kişilik iki takımla ve Milâs spor, Marmaris spor ve Bodrum spor da birer ekiple koşuya iştirak etmişlerdir. Teknik neticeler:

I — Ali Kurtuluş (M. Y. S.) 14. 40

II — Kemal Zeren (M. Y. S.) 14. 44

III — Hüseyin Kızömer (M. Y. S.) 15. 45.

Takım halinde; Muğla (B) 9 puvanla birinci, Muğla (A) 12 puvanla ikinci, Milâs Spor üçüncü olmuşlardır.

Futbol kaideleri

Elyevm kullanılmakta olan (Beynelmilel futbol kaideleri), (futbol kaideleri etrafında sualler ve cevapar) ve (futbol hakemlerine kılavuz) adlı kitapların son gelen tadilâta göre tashihleri yapılmış ve futbolcularımızın ve bilhassa hakemlerimizin istifadelerini temin edecek bir şekle sokulmuştur. Bu kitapların tabı işleri kısa bir zamanda bitirilecek ve alâkadarlara dağıtılacaktır.

Pazar günü yapılacak kayak

Halkevi spor komitesi başkanlığından:

1 — Kayak spor hareketlerinin ikinci haftası gene 15. 1. 939 pazar günü Ayaşbeli'nde yapılacaktır.

2 — Halkevine cuma günü akşamına kadar müracaatla isimlerini yazdıran kayakçıların pazar günü saat yedide halkevi önünde bulunmaları.

3 — Otobüs saat tam (7) de Halkevi önünden hareket edecektir.

4 — Kafileye Halkevi spor komitesi başkanı Namik Kat riyaset edecektir.

Galatasaraylıların yıllık kongreleri

Ankara Galatasaray kulübü yıllık kongresini Yenişehir'deki lokalinde aktetmiştir. Kongre reisliğine B. Sadi Batu seçildikten sonra ruznamedeki işler birer birer müzakere olunmuş ve geç vakte kadar devam eden kongrede kulübün yeni yıldaki faaliyet esasları tesbit edilmiştir.

Kulüp reisi B. Etem Menemencioğlu vaktinin müsaadesizliğinden yeni idare heyetine seçilmemek arzusunu izhar eylediğinden kongre kendisini ittifakla ve alkışlarla fahrî reisliğe seçmiştir.

Toplantının sonunda yeni idare heyeti seçimi yapılmış ve idare heyeti şöyle teşekkül etmiştir:

Erzurum mebusu B. Aziz Akyürek, Sanovber Tanyeri, Mecdi Sayman, Raif Külbastı, Ahmet Karaosman, Hicabi Fıratlı, Ercüment ve Fethi.

Büyüklerimize tazim telgrafları çekilmesine karar verildikten ve eski idare heyetine müsbet faaliyetlerinden dolayı hararetle teşekkür olunduktan sonra kongreye nihayet verilmiştir.

ANDAÇ

NÖBETÇİ ECZANELER

Pazar	: İstanbul eczanesi
Pazartesi	: Merkez eczanesi
Salı	: Ankara eczanesi
Çarşamba	: Yeni ve Cebeci eczaneleri
Perşembe	: Halk ve Sakarya eczaneleri
Cuma	: Ege ve Çankaya eczaneleri
Cumartesi	Sebat ve Yenişehir eczaneleri

ACELE İMDAT

Bir yaralanma, bir kaza, fevkalâde bir hastalık vukuunda acele imdat istemek için belediyeler hastanesine (2257) numara ile telefon edilir.

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın hibarı: (1521). — Telefon müracaat. şehir: (1023-1024). - Şehirlerarası: (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı ârıza memurluğu: (1846). — Mesajeri Şehir anbarı: (3705). — Taksi telefon numaraları: Zincirlicami civarı: (2645-1050-1196). - Samanpazarı civarı: (2806-3259). - Yenişehir. Havuzbaşı Bizim taksi: (2323). - Havuzbaşı. Güven taksi: (3848). Birlik taksi : (2333). - Çankırı caddesi. Ulus taksi: (1291). - İstanbul taksisi: (3997).

Otobüslerin ilk ve son seferleri

Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	6.30	20.00
Dikmen'den Ulus M. na	7.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	21.00
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'den Ulus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den As. fabl.ra	7.00	—.—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.10	23.00
S. pazarı'ndan Akköprü'ye	6.15	7.00
Akköprü'den S. pazarı'na	7.30	9.45
Bahçeli Evlerden Ulus M. na	7.45	—.—
U. M. dan Bahçeli Evler'e	—.—	20.00

§ U. Meydanı'yle İstasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zamanları seferler daha sıktır.

U. Meydanı'yle Yenişehir. Bakanlıklar. Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasatî her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den ve 8 e ve 21 den 23 e kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir muntazam seferler vardır.

§ Akşamları Ulus Meydanı'ndan saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus meydanı'na dönüşleri sinemaların dağılış saatlerine tâbidirler.

Posta Saatleri

Teahhütlü saat (18) e kadardır.
Posta saat (19) a kadar İstanbul cihetine mektup kabul eder.

Tren Saatleri

Haydarpaşa'ya : Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.50 de (Pazartesi. Perşembe. Cumartesi Toros sürat.)

Samsun hattına : Hergün 9.35 (Kayseri, Sivas, Amasya bu hat üzerindedir.)

Diyarbakır hattı : Her gün 9.35

Zonguldak hattı : Hergün 15.00

Yurdun, refahın ve varlığın kurucusu çocuktur. Bakımsızlıktan ölen yavruları da düşün! Eskimiş elbise, ayakkabı, çamaşırlarını Çocuk Esirgeme Kurumuna ver !

Fransa'da bir genç kızın geçirdiği macera

Genç, güzel kızları soyan, yaman bir dolandırıcı!

Tam manasiyle "soygunculuk" işte buna derler:

Kamil isminde parisli genç ve güzel bir kız, bir iki sene Paris hastanele - rinde ve bazı kliniklerde hemşirelik yapmış, fakat son günlerde işsiz kalmış. Kızcağız ne yapsın, elindeki üç beş kuruşu bitirinceye kadar bir otele yerleşip iş aramağa karar vermiş. Bir müddet sağa sola baş vurmuş, fakat bir türlü münasip bir iş bulamamış.

Bir gün kendisine Maksim adında bir zattan bahsetmişler:

— Bu zat demişler, büyük bir ticaretanenin mümessilidir, Paris'te girip çıkmadığı yer yoktur. Ona dert yan, halini anlat, çok iyi kalpli ve hatırlıdır, mutlaka seni bir yere sokar, rahat edersin, demişler. Kız:

— Bari beni takdim edin de konuşayım. Bakalım ne söyliyecek, demiş.

Kızı Maksim'e takdim etmişler. Adam hakikaten çok şık, altında otomobil, elinde baston, kelli felli bir adam. Genç kızın sözlerini ciddiyetle dinledikten sonra:

— Merak etmeyin madmazel, demiş. Sizinle alâkadar olacağım. Fakat meselâ nasıl bir iş istersiniz?

Kız biraz utanarak ve minnet duyarak:

— Tabiî efendim, demiş, münasip bir iş olmalı değil mi?

— Evet, kolay ve biraz da paralıca... Ben sizi ticaretanelerimden birisine alırım. Şimdi nerede yatıyorsunuz?

— Otelde.

Adam itiraz etmiş:

— Yo, otele para filan vermek yok. Para insana her zaman lâzımdır. Seni işe yerleştirinceye kadar, benim yattığım otele gelirsin. Sana orada bir oda tutarım. Yalnız başına yatar kalkarsın.

Madmazel adama tabiî olarak minnetdarlık duymuş, zaten parası da pek az kaldığı için otelinde fazla da duramıyacağını, düşünerek, teklifi kabul etmiş. Otele gitmiştir. Kız bir odaya yerleşmiş. Artık aralarında sıkı fıkı bir ahbablıktır başlamış.

İki üç gün içinde Maksim'le, kız arasındaki samimiyet o kadar artmış ki, geceli gündüzlü yemeklere, sinema ve tiyatrolara devam etmeğe başlamışlar. Artık kız istediği şeyi elde ediyormuş. Dördüncü gün olmuş, adam kızı odasına çağırarak:

— Sevgilim demiş, biliyorsun ki hayat böyle vur patlasın devam edip gitmez, benim de bir çok işlerim var. Sonra, artık sen de boş durmaktan bıkıyorsun zannederim. İkimiz de çalışmağa başlıyalım.

— Fakat bir iş göstermediniz, ben nasıl ve nerede çalışayım bilmiyorum ki..

Maksim, koltuğa yaslanarak piposunu çekerek demiş ki:

— Senin gibi genç ve güzel bir kız da işsizlikten, parasızlıktan bahsederse, çirkin kadınlar ne yapsın?

— Fakat ne demek istediğinizi anlayamıyorum.

— Artık anlayamıyacak kadar küçük değilsiniz. Bakın otelde bir çok bekâr yolcular var. Hepsi de zengin, paralı adamlar.

Madmazel, adamın ne demek istediğini anlıyarak teessür içinde yaptığı teklifi reddetmiş. Fakat bir kaç gün içinde otelin içinde, bilhassa Maksim'le evelce sıkı fıkı konuşan adamlar kıza karşı başka nazarla bakmağa, ona söz atmağa ve para göstermeğe başlayınca, Kamil artık dayanamamış ne olursa olsun otelden çıkıp gitmeğe karar vermiş. Fakat kaçağını hesap eden Maksim, kızın arkasından giderek, iltica ettiği otele kadar onu takip etmiş. Otelde kızı yakalıyarak:

— Gel bakalım buraya demiş, madam ki "çalışmak" istemiyorsun, günlerdenberi sana yaptığım masrafları ver bakalım, bana tam 400 frank borcun var. Bunları hep senin rahatın, senin zevkin için harcadım. Haydi çıkar paraları!

Kızcağızın on parası olmadığı için tabiî:

— Param olmadığını ben sana vaktiyle söylemedim mi? Zaten param olsaydı ben sana minnet eder miydim? Ne bilirdim ben, senin beni bu hallere sokacağını?

Fakat beriki dinlememiş, kızı yakalamış, üzerinde iç çamaşırlarına varıncaya kadar nesi varsa hepsini almış, genç kızı otelin koridorlarında çırıl çıplak soymuş.

Kız ağlıya ağlıya otel hizmetçilerinden birisinin eline eteğine kapanmış, ödünç olarak ondan bir kat eski çamaşır istemiş. Komiserliğe gidip başına gelenleri bütün teferruatı ile anlatmış. Polis komiseri yanına iki de memur olarak Maksim'in asıl oturduğu eve gitmiş. Yapılan araştırmada adamın evinde 200 parça kadın elbisesi bulunmuştur. Elbiseler arasından yirmi kadar kürklü manto, bir sürü elbise, çorap, iç çamaşırı, yünlüler, ipekliler çıkmış.

Maksim'in çekmeceleri karıştırılmış, içinde hadsiz hesapsız genç kadın ve kız resimleri, adresleri bulunmuştur. Bunların bir çokları da haydut adamın genç kızlarla ve kadınlarla olan muhaberesini teşkil ediyormuş. Bundan başka, Maksim'in bir çok ticaret dalaveraları da tesbit edilmiştir. Fakat polis, bu adamın bilhassa kadın ticaretiyle meşgul olduğunu öğrenmiştir.

Maksim'in bütün mahareti genç kızları "soymaktır".

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

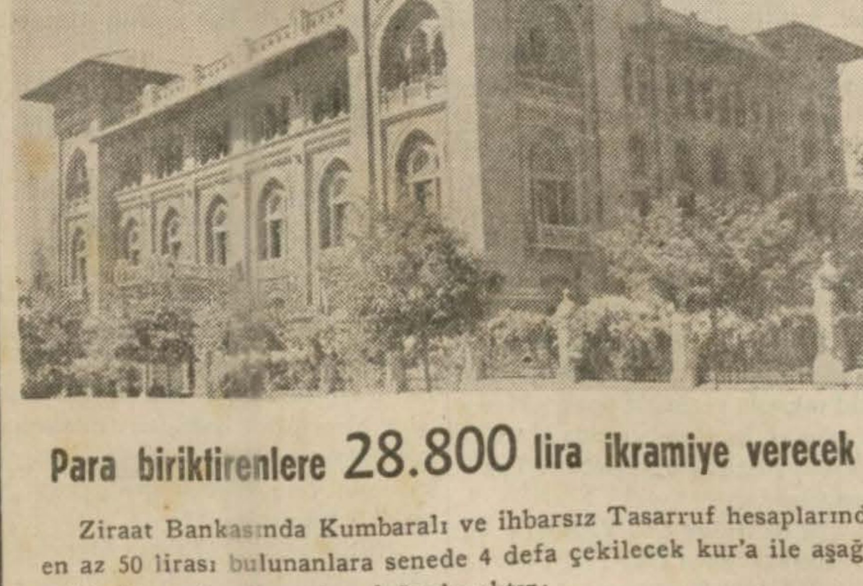

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	„	500	„	2.000	„
4	„	250	„	1.000	„
40	„	100	„	4.000	„
100	„	50	„	5.000	„
120	„	40	„	4.800	„
160	„	20	„	3.200	„

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İLÂÇLARINIZI

Sakarya Eczanesinden alınız. Az zamanda muhterem Ankara halkının büyük itimadını kazanan müessesemizde reçete ve ilâçlarınız büyük bir dikkat ve itina ile yapılır. Fiyatlarda daimî itidal. Resmî ve hususî müessesata toptan mübayatta her hususta azamî teshilât gösterilir. Ulus Meydanı İş Bankası karşısı. Tl: 2018 111

Sayın halkımızın dikkat nazarına

Eskişehir Belediyesinden :

Ankara'da lâyik olduğu rağbeti gören (Eskişehir Kaplanlı suyu) nun bazı satıcılar tarafından mühürleri bozularak başka sularla karıştırılmak suretiyle satışa arzedildiği öğrenilmiştir.

(Kaplanlı suyu) nun rengindeki hafif mavimtırak havası madeniye, onun aslî halinin bozulmasına imkân olmıyan bir alâmeti tabiiyesidir. Bu renge ve mühüre dikkat olunmasını ve mühürü bozulmuş, içine başka su karıştırılmış olduğu görüldüğü takdirde ihbar edilmesini rica ederim. 10125

KÜÇÜK İLÂNLAR

Satılık:

Satılık — 33 model fort marka kaptıkaçtı. Bankalar Cad. Çiçin yurt sokak No: 9 Ahmet Rafet'e müracaat. 9435

Acele satılık arsalar — Kocatepe'de Muammer Eriş'in köşkü karşısında vekâletlere yakın imar dahili parsellenmiş toptan perakende Tel 2406 55

Satılık — Yenişehir'de tek ve çift katlı evler. K. Oğlan Koç Ap. 4 Tl-2181 69

Satılık arsalar — Jandarma mektebi yanı asfalt üzerinde ve arkada. K. Oğlan Koç Ap. 4. Tl: 2181 70

Satılık bağ — Dikmen'de otobüs durağı yakınında asfalt cadde üzerindeki Kavaklı bağ. Yenişehir Ataç sokak 10 Emine Tibas'a müracaat. 71

Satılık — Maltepe Bomonti Yenişehir'de inşaata elverişli arsa ev ve apartıman. Tl: 3911 ve 3563 94

Satılık — İsmetpaşa mahallesi Hamamönü, Samanpazarı, Cebeci'de kârgir ve ahşap evler. Tl: 3911 ve 3563 96

Satılık — Bahçeli evlerde B. 4. tipi 143 No. lu ev. İstanbul pastanesinde Bay Hamzaya müracaat. 114

Satıcı aranıyor — Almanca bilen bir satıcıya ihtiyaç vardır. Akba'ya müracaat. Telefon: 3377 115

Satılık — Çankırı oteli altında No: 10 da yevmi 100-110 lira peşin satış yapan bakkaliye acele azimet dolayısiyle devren satılıktır. Tl: 3203 135

Satılık ucuz otomobil — Ponçiyok marka tenezzüh ucuz satılıktır. Yenihal No: 22 ye müracaat. 136

Acele satılık ev — Müracaat: Anafartalar caddesi Şık berber salonu. 156

Satılık Fanela makinesi — Dubye Dakuva marka 82 santimlik. Leblebici mahallesi Yenişar sokak No. 52 Etem ustaya müracaat. 158

İş arıyanlar:

İş arıyor — Ticarî ve sınaî muhasebeye vakıf hukukçu iyi ingilizce bilen tecrübeli bir muhasebeci. Ulus'da M.T. rumuzuna mektupla müracaat. 129

İş arıyor — Almanca fransızca müstakilen muhaberata muktedir türkçe bilir türk tabası lise mezunu bir bayan. P.K. 212 Ankara 141

İş arıyor — İngilizce, fransızca, almanca müstakillen muhaberata her 3 lisanda tercümeye muktedir bayan A. T. rumuzu ile yazı ile Ulus'a müracaat. 153

Kiralık:

Kiralık — Atatürk bulvarında Kutlu apartımanı altındaki mağaza kiralıktır. Kapıcıya müracaat. 42

Kiralık — 1, 2, veya 3 odalı daire Y. Şehir Selânik Cad. Orman müdürlüğü yanında yeşil boyalı Ap. No- 5 saat 12-13 arası müracaat. 56

Kiralık kaloriferli daire — Tam konfor 4 oda, 1 hol, azimet dolyısiyle devren veya yeniden. Bakanlıklar Postahane karşısı Ersin Ap. 82

Kiralık güzel odalar — Merkezî yerde güzel manzaralı ve havadar odalar. Kiralar çok müsaittir. Selânik cad. No. 16 83

Kiralık — Sıhiye Vekâleti karşısında elektrik şirketine giden İlkiz sokak No. 3 Dr. Feyzi apartımanında kaloriferli 5 oda, 1 hol, Tel: 1764 92

Küçük İlân Şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânlardan her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ on defa neşredilecek bir ilân için, 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna, 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.

Dört satırdan fazla her satır için beher seferine ayrıca on kuruş alınır.

Küçük ilânların 120 harfi geçmemesi lâzımdır. Bu miktarı geçen ilânlar ayrıca pul târifesine tâbidir.

Kiralık Daire — Mülkiye mektebi yanında Dirim sokağında İnönü Ap. 4 oda, bir hol, her türlü konforlu. Tl: (3810) Dr. İsmail. 102

Kiralık Daireler — Yenişehir, Karanfil sokak No. 7 apartımanda 4 oda, [illegible] miştir. 3 daire kiralıktır. 107

Kiralık — Y. Şehirin merkezi olan Yüksel Cad. 7 No. lu hanenin üst katı 5 oda ve mükemmel konfor, ucuz fiatla. Tl: 3715 109

Kiralık kat — Y. Şehir Türe sokak No. 11 Sümer Ap. No. 7 de 4 oda, banyo, mutbak. Kapıcıya müracaat. 113

Kiralık — Y. Şehir Selânik caddesi No. 10 da 5 ve 4 odalı daireler. Mevkii merkezî, kalorifer, sıcak su, zemin linolium, sabit gardroplar, dahilî telefon tesisatı. Kapıcıya ve Tl: 1965 120

Kiralık 1, 2 oda — Muvafık fiyatlı konforlu, Işıklar cad. Necati B. mahallesi Cevat B. Ap. daire 4 de Erdil'e müracaat. 122

Devren kiralık daire — Mühendisler birliği karşısı Ölçerler S. No. 2 de 1. ci kat 4 oda, 2 hol, konforlu aylığı 62 li. İçindekilere müracaat. 123

Kiralık oda — Y. Şehir'de aile yanında 1 bay veya bayana mutbak, banyo beraber. Meşrutiyet Cad. Türe sokak Şenyuva Ap. No: 1 aylığı 20 Li. 124

Kiralık — Aile yanında bir bay veya bayana 1 oda Karaoğlan hükümet Cd. No: 66 ya müracaat. 126

Kiralık — Cebeci'de otobüs durağında asfalt cadde üzerinde yeni yapılan apartmanda müsait şeraitle daireler. 127

Kiralık — Yenişehir Maltepe Onur S. otobüs son durağına 1 dakikada 3 oda 1 hol, manzara, konforlu 45 lira; Bay Bahaeddin'e müracaat. 132

Kiralık — Yenişehir Selânik caddesi 1-2 No:lu Kuğu apartmanında 3 odalı bir daire. 7 No:lu daireye müracaat edilmesi. 134

Kiralık ev — İsmetpaşa mahallesi Selâmi B. sokak. 3 oda bahçe iyi manzara havadar. B. Haydar'ın evi. 138

Kiralık — Nafıa bakanlığı karşısında otobüs durak mahallinde dörder ve beşer odalı parke döşemeli kalöriferli daireler. Bekçiye müracaat. 143

Devren kiralık — Havuzbaşı Emciler Cad. Küflü Ap. 75 liralık dairesi çok ehven fiyatla. Altındaki bakkala müracaat. 145

Kiralık iki oda — Aile nezdinde ehven ve acele, Yenişehir Tuna caddesi, Elmadağ S. No: 4 de 148

Kiralık — Konforlu, kaloriferli, mobilyalı oda, bir bay için kiralıktır. Kooperatif arkası, Ali Nazmi Apt. 9 157

Kiralık büyük depo — İstasyona ayakla 10 dakikada genişliği 30 derinliği 15 metre her tarafı beton. Tl: 2195 159

Kiralık Apartıman — Kaloriferli 6 oda muşamba. Konforlu gayet ehven. Çankaya cad. Sarı köşk karşısı No. 49 Tl: 3050 161

Vilâyetler

Muhtelif telefon kabloları alınacak

İzmir Telefon Müdürlüğünden:

1 — Idare ihtiyacı için muhtelif cins telefon kabloları kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Muhammen bedeli (27.600) yirmiyedibin altıyüz lira, muvakkat teminatı (2070) iki bin yetmiş lira olup, eksiltmesi 1 şubat 1939 çarşamba günü saat 15 de Izmir telefon müdürlüğü binasında müteşekkil satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Talipler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile kanunî vesaiki muhtevi kapalı zarflarını o gün saat 14 de kadar meskûr komisyona verceklerdir

4 — Şartnameler hergün Izmir telefon müdürlüğü ile Istanbul telefon müdürlüğü levazım âmirliğinden (1. 38) bir lira otuz sekiz kuruş bedel mukabilinde verilecektir. (4375-5141) 9261

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Antalya Nafıa Müdürlüğünden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: (Antalya - Serik yolu Km. 20+000 de Ziraat Vekâleti sıcak iklim nebatları ıslâh istasyonu binası ikinci kısım inşaatıdır.)

2 — Bu inşaata ait şartnameler ve evrak şunlardır:

A Eksiltme şartnamesi
B - Mukavele projesi
C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D - Hususî şartname
E - Keşif cetveli
G - Proje

16347.85 liralık keşif bedelinden müfrez [illegible]

İstiyenler bu şartnamelerle evrakı 4 lira mukabilinde Antalya Nafıa müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme de 23-1-939 tarihinden (Pazartesi) günü saat (16) Nafıa müdürlüğündeki eksiltme komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle ve vahidi fiat üzerinden yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (1153.12) lira muvakkat teminat vermeleri bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup getirmeleri lâzımdır.

Ticaret odası vesikası ve ihaleden en az sekiz gün evvel vilâyetten bu iş için ehliyet vesikası ve yaptığı işlere ait bonservisler. 10052

Motopomp alınacak

Zonguldak Belediye Reisliğinden:

Belediyemiz itfaiyesi için alınacak motopomp 27-1-939 tarihine müsadif cuma günü saat 16 da Zonguldak belediye daimî encümeni huzurunda ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur.

Muhammen bedel (1870) liradır.

İsteklilerin şartnamesini almak için Zonguldak belediyesi encümen kalemine ve ihaleye girmek için de 140 lira 25 kuruşluk muvakkat teminatlariyle belediye encümenine müracaatları ilân olunur. (71) 10099

Mektep yaptırılacak

Aydın Vilâyeti Daimî Encümeninden :

1 — Eksiltmeye konulan iş Aydın ilinin Çine kazasında ilk mektep inşaatı 27570 lira 31 kuruş keşif bedellidir.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır.

A — Kapalı zarf usuliyle eksiltme şartnamesi.
B — Mukavele projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
D — Fennî şartname
E — Keşif, metraj cetvelleri
F — Resimler

İstiyenler bu evrakı Aydın nafıa müdürlüğünde görebilirler.

3 — Eksiltme 30.1.939 pazartesi günü saat 15 de vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2068 liralık muvakkat teminat vermesi ve Aydın vilâyetinden bu iş için alınmış yapı müteahhitliği vesikası göstermesi. Yaptığı en büyük işin bedeli (25.000) liradan aşağı olmaması müteahhidin bizzat diplomalı mühendis ve ya mimar olması veya bunlardan birisiyle müştereken teklif yapması ve mukaveleyi birlikte imza etmesi lâzımdır.

6 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar vilâyet encümenine getirilerek eksiltme komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (153) 10169

Kazalar

Harita yaptırılacak

Bornova Belediyesinden :

1 — Bornova'nın mevcut şehir haritası tadilen ikmal ve müstakbel imar plânı tanzim işi 25. 12. 938 tarihinden itibaren 45 gü müddetle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşifbedeli (1050) bin elli liradır.

3 — Muvakkat teminat 79 liradır.

4 — Eksiltme açık olarak 8. 2. 939 çarşamba günü saat 16 da Bornova belediyesinde yapılacaktır.

5 — Şartnameler parasız olarak Bornova belediyesinden alınacaktır.

6 — Eksiltmeye girenlerin kanunî şeraiti haiz olmaları ve ihtisas vesikası göstermeleri şarttır.

(4477/5264) 9483

Dizel elektrojen grubu

Edremit Belediye Riyasetinden:

Edremit belediye elektrik santralı için alınacak yeni Dizel elektrojen grupu kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur. 24-1-939 salı günü saat 10 da Edremit'te belediye dairesinde encümen huzurunda ihalesi yapılacağından taliplerin müracaatları ve buna ait eksiltme ve fennî şartnameler, plânlar İstanbul, Ankara belediyelerinde mevcuttur. İzahat istiyenlerin mezkûr belediyelere müracaat etmeleri ilân olunur.

(154) 10170

Mahkemeler

Senirkent Sulh Hukuk Mahkemesinden :

Senirkent istiklâl mahallesinde hacı Mustafa Bayhan tarafından O. M. den Tahir Bayhan aleyhine açılan iki yüz yirmi lira alacak dâvasından dolayı Tahir ahiren Sivas demiryolu hattında çalışmakta olduğu anlaşılmış ise de ikametgâhı tayin edilmemiş olduğundan ikametgâhını bilenlerin 15 gün içinde mahkemeye bildirmeleri ve kendisin de duruşma günü olan 28-1-939 cumartesi günü mahkemeye gelmesi tebliğat makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

155

Ankara Asliye Birinci Hukuk Mahkemesinden :

Ankara'da Vejdi Berkant tarafından açılan ve almış olduğu Berkant soyadının Keyn adiyle değiştirilmesine karar verilmesi hakkında olan dâvanın yapılan duruşması sonunda,

Mumaleyh Vejdinin Berkant olan soyadının Keyn ile değiştirilmesine 19-12-939 tarihinde karar verilmiş olduğu ilân olunur. 938-2154 No, 157

Ankara Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Ankara erkek lisesi 2 inci devre birinci sınıfta 171 No:lu Haldun'a:

Defterdarlık vekili avukat Behzat Duman tarafından aleyhinize açılan 122 lira alacak dâvasının yapılmakta olan duruşmasında adresinizin meçhul olduğundan tebligat yapılamamıştır. Usulün 141 inci maddesi mucibince ve 20 gün müddetle ilânen tebligat yapılmasına mahkemece karar verilmiş ve duruşma da 9. 2. 939 perşembe günü saat 10 a bırakılmıştır. Mezkûr günde mahkemede bizzat hazır bulunmadığınız veya bir vekil göndermediğiniz takdirde mahkemenize gıyaben bakılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 152

Pek Yakında
TARAKANOVA
Sabırsızlıkla bekleyiniz

Hususî ingilizce dersleri

Amerikan kollejinden mezun bir bayan tarafından veriliyor. Aile nezdine de gidilir. Anafartalar Uçanlar S. Ateşhan Ap. daire 3 N. İzzi'ye müracaat. 133

RESMÎ İLÂNLAR

Sıhat Bakanlığı

Elbiselik kumaş alınacak

Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Satın Alma Komisyonundan :

1 — Müessesemiz hademelri için 237 metre elbiselik kumaş ile 40 metre 50 santim paltoluk kumaş 28. 1. 939 cumartesi günü saat 11 de açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır.

2 — İlk teminat 81 liradır. Muhammen bedel 1069 lira 50 kuruştur.

3 — Nümune ve şartnameler müessese başkâtipliğinden her gün alınabilinir. (112) 10131

Afiş bastırılacak

Sıhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinden :

1 — Nüshaları vekâlette mevcut (hava ve zehirli gaz tehlikesinden korunma levhaları) isimli afişlerden dokuz çeşidi, muhtelif renkli olarak açık eksiltme usuliyle bastırılacaktır.

2 — Bu levhaların beherinden üçer bin tane olarak ceman 27.000 adet bastırılacaktır.

3 — Bu levhaların muhammen bedeli 3.000 lira olup % 7.5 muvakkat teminatı 225 liradır.

4 — Eksiltme 30.1.939 tarihine müsadif pazartesi günü sabahı saat 10 da sıhat ve içtimaî muavenet vekâletinde toplanan hususî komisyon marifetiyle icra olunacaktır.

5 — Muvakkat teminat nakit veya nakit mahiyetinde tahvilât olursa bunlar komisyon tarafından kabul edilemiyeceği için daha evel maliye veznesine yatırılarak makbuzunun komisyona tevdi edilmesi lâzımdır.

6 — Şartnameler Ankarada sıhat ve içtimaî muavenet vekâleti içtimaî muavenet işleri reisliği ile İstanbulda sıhat ve içtimaî muavenet müdürlüğünde görülebilir.

7 — Nümuneler sıhat ve içtimaî muavenet vekâletinde olup bunları görmek istiyenlerin vekâlet içtimaî muavenet işleri dairesi reisliğine müracaatları lâzımdır. (129) 10163

Posta, Telgraf ve Telefon

Apartıman tamiri

P. T. T. Müdürlüğünden:

Etimesgutta idaremize ait apartman pazarlıkla tamir ettirilecektir.

Keşif bedeli 372 lira muvakkat teminat 27 lira 90 kuruştur.

Bu işe ait şartname ve keşif müdürlük kaleminde görülebilir.

Pazarlık 26. 1. 939 perşembe günü saat 15 de yapılacağından taliplerin o gün müdürlük odasında toplanacak komisyona müracaatları.

(152) 10168

İç İşler Bakanlığı

Harta yaptırılacak

Dahiliye Vekâletinden :

Bünyan kasabasının 90 hektarlık kısmının hali hazır hartalariyle bunu muhat (60) metrelik kısmı ile (150) hektara varan sahanın yalnız 1/2000 lik münhanili hartasının yeniden alımı işi kapalı zarf usuliyle eksiltmiye çıkarılmıştır.

İşin maktu bedeli 2500 liradır.

Eksiltme 30-2- kânun 939 pazartesi günü saat 11 de Ankara'da Dahiliye Vekâlet binasında toplanacak olan belediyeler imâr heyetinde yapılacaktır. Muvakkat teminat 187.50 liradır.

Şartnameler bilâbedel belediyeler imâr heyeti fen şefliğinden alınabilir. Tekliflerin tayin edilen günde saat ona kadar Ankara'da belediyeler bankasında B. İ. H. Fen şefliğine verilmiş veya posta ile bu saate kadar gönderilmiş olması lâzımdır.

(142) 10165

Harta yaptırılacak

Dahiliye Vekâletinden :

Eskişehir kasabasının 1/300 ve 1/2500 mikyaslı halihazır hartaları üzerinde yapılacak tashihat ile gayrî meskün sahanın 120 hektarlık bir kısmın yeniden hartalarının alınması işi ile 1100 hektara varan 1/5000 takeometrelik umum hartasının alımı pazarlıkla eksiltmeye konmuştur. İşin bedeli 7250 liradır.

Eksiltme günü 30-1-939 pazartesi saat 11 dedir. Eksiltme Dahiliye Vekâletinde imâr heyetinde yapılacaktır.

Muvakkat teminat 545 liradır. Şartnameler belediyeler bankasında belediyeler imâr heyeti fen şefliğinden parasız alınabilir.

(143) 10166

Millî Müdafaa Bakanlığı

Yol silindiri alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 10 tonluk 6 adet dizel motörlü yol silindiri kapalı zarfla yeniden eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli (43.200) liira olup ilk teminatı (3340) liradır.

2 — Eksiltmesi 16. 1. 939 pazartesi günü saat 15 de vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi 216 kuruş mukabilinde alınabilir.

4 — İsteklilerin kanunda yazılı vesikalarla ilk teminat ve teklif mektuplarını belli saatten bir saat eveline kadar komisyona vermeleri lâzımdır. (4915) 8852

Tayyare kanat bezi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 30.000 metre tayyare kanat bezi müteahhidi nam ve hesabına kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli (44.200) R. mark olup ilk teminat miktarı (3232) R. marktır.

2 — İhalesi 17. 1. 939 salı günü saat 15 de vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebiilir.

4 — İsteklilerin kanunun talep ettiği vesaikle birlikte ilk teminat ve teklif mektuplarını saat 14 e kadar komisyona vermeleri lâzımdır. (4916) 8853

Öğretmen alınacak

M. M. Vekâleti Askeri Liseler Müfettişliğinden :

1 — Şimdi Ankarada bulunan, ilk baharda Kayseri civarındaki yeni binasına nakledilecek olan "Ankara Gedikli Hazırlama orta okuluna" aylık ücretle Riyaziye, Türkçe, Almanca öğretmeni alınacaktır.

2 — İsteklilerden aranılacak şartlar aşağıdadır.

a) Okul ile Zencidereye gitmeyi teahhüt etmiş olmak.

b) İstekli olduğu ders için ehliyetli bulunmak.

(Kültür bakanlığınca ehliyeti tasdik edilmiş bulunmak veya üniversitede imtihan vererek ehliyet almış olmak.)

c) Askerliğini yapmış olmak, mecburî hizmeti bulunmamak.

3 — Alınacak öğretmenlere ayda 108 lira ücret ve oturmaları için okul civarında Zencidere de aile ikametgâhı verilecektir.

4 — İstekli olanların Ankarada M. M. V. askerî liseler müfettişliğine dilekçe ile müracaatları ve dilekçeleri ne ehliyetname, nüfus tezkeresi tasdikli suretleriyle fotoğraflı hal tercemelerini bağlamaları ilân olunur. (5016) 9076

Sade yağı alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher kilosuna tahmin edilen fiyatı (92) doksan iki kuruş olan 25.000 yirmi beş bin kilo sade yağı kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 18 ikincikânun 939 çarşamba günü saat on birdedir.

3 — İlk teminatı 1725 bin yedi yüz yirmi beş liradır.

4 — Evsaf ve şartnamesi bedelsiz olarak M.M.V. satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evel M.M.V. satın alma komisyonuna vermeleri. (5352) 9636

Çamaşırlık bez alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher metresine tahmin edilen fiyatı (20) yirmi kuruş 80 seksen santim olan 1.500.000 bir milyon beş yüz bin metre çamaşırlık bez kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 17 ikincikânun 939 salı günü saat on birdedir.

3 — İlk teminatı (16230) on altı bin iki yüz otuz liradır.

4 — Evsaf ve şartnamesi 15 on beş lira 60 kuruş mukabilinde M.M.V. satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evel M.M.V. satın alma komisyonuna vermeleri.

(5353) 9637

100 adet bisiklet alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 100 adet bisiklet kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Bisikletlerin beher adedine 54 lira fiyat tahmin edilmiştir.

3 — Eksiltmesi 23. 1. 939 pazartesi günü saat 11 dedir.

4 — İlk teminat 405 lira olup şartnamesi komisyonda görülür ve istiyen talipler tarafından suret çıkarılabilir.

5 — Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat ve 2490 sayılı kanunun 2, 3, maddelerinde yazılı belgelerle birlikte ihale saatinden behemehal bir saat eveline kadar zarflarını M.M.V. satın alma komisyonuna vermeleri. (56) 10080

Zayi makbuz

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

Ankara muhabere malzeme deposundan Istanbul aktarma ambarına gönderilen 8 adet siperi saika mesnedine ait muhabere deposunca tanzim edilen 20-9-937 tarih 107989 sayılı ayniyat tesellüm makbuzu gaip olduğun dan işbu makbuzun hükümsüz olduğu ve vesika ve müstenidat makamında kullanılamıyacağı ilân olunur. (103) 10138

Satılık beygir ve katırlar

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

Millî Müdafaa Vekâleti daire müdürlüğü kadrosundan kadro fazlası çıkarılan sekiz baş beygir ve katır açık arttırma suretiyle 20-1-939 cuma günü saat 10 da M. M. V. satınalma Ko. da satılacaktır. Hayvanları görmek için her gün vekâlet daire müdürlüğüne artırmaya girecekler sa tış gün ve saatinde vekâlet binasında bulunmaları (100) 10145

Sahra müntekilesi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Hepsine tahmin edilen fiyatı 1100 lira olan 50 tane sahra müntekilesi açık eksiltmiye konmuştur.

2 — Eksiltmesi 20-2-939 pazartesi günü saat 11 dedir.

3 — İlk teminatı 82,5 lira olup şartnamesi komisyonda görülür.

4 — Eksiltmiye gireceklerin ilk teminat ve 2490 sayılı kanunun 2,3, maddelerine yazılı belgelerle birlikte muayyen gün ve vakitte M. M. V. satınalma komisyonunda bulunmaları. (140) 10167

4 kalem Mutabiye

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Hepsine tahmin edilen fiyatı (5400) beş bin dört yüz lira olan dört kalem mutabiye kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 10 şubat 939 cuma günü saat 11 dedir .

3 — İlk teminatı (405) liradır.

4 — Evsaf ve şartnamesi bedelsiz olarak M. M. V. satınalma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmiye gireceklerin 2490 delerinde gösterilen vesaikle teminat sayılı kanunun ikinci ve üçüncü madve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evel M. M. V. satınalma komisyonuna vermeleri. (157) 10171

Ankara Levazım Amirliği

Bir tavla yaptırılacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Müstahkem mevki ihtiyacı için yapılacak bir tavla kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 16-1-939 pazartesi günü saat 16 da müstahkem mevki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Yaptırılacak tavlanın keşif bedeli 19038 lira 38 kuruş olup muvakkat teminatı 2310 liradır.

4—Bu inşaata ait hususî ve fennî şartnameleri ve plânları Ankara ve İstanbul levazım âmirlikleri satın alma komisyonlariyle Çanakkale müstahkem mevki satın alma komisyonunda görülebilir.

5 — İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla bu bina işini müteahhidin ve mühendisinin muvaffakiyetle yapmış olduklarına dair vesika ve nafıa vekâletinin ehliyet ve müteahhitlik vesikalariyle teminatı muvakkatalarının veya banka mektuplariyle beraber teklif mektuplarının havi kapalı ve mühürlü olan zarflar ihale günü olan 16-1-939 parzartesi günü saat 15 e kadar MST. MV. satın alma komisyonuna makbuz mukabilinde tes lim edilir. (5318) 9596

3 adet erat pavyonu yaptırılacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — İzmir Tayyare Birlikleri için Gaziemir'de yaptırılacak beheri 25406 lira 12 kuruş kıyetminde yekûnu 76218 lira 36 kuruş bedeli keşifli 3 adet Erat pavyonu inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — İhalesi 20-II ci kân - 939 cuma günü saat 16 da kışlada İzmir levazım âmirliğinde yapılacaktır.

3 — Teminat muvakkat akçesi 5060 lira 92 kuruştur.

4 — Şartname keşifname ve resmi 381 kuruş bedeli mukabilinde komisyondan alınabilir.

5 — İstekliler ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.

6 — Eksiltmeye iştirâk edecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikalariyle temiant ve teklif mektuplarını en az ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (24) 10048

Deniz Levazım

Pulanya Tezgâhı alınacak

M. M. V. Deniz Merkez Satın Alma Komisyonundan :

1 — Tahmin edilen bedeli 18.000 lira olan iki adet pulanya tezgâhının kapalı zarfla eksiltmesi 2 mart 939 ta rihine rastlıyan perşembe günü saat 14 de vekâlet binasında müteşekkil komisyonumuzda icra edilecektir.

2 — Şartnamesini almak istiyenlerin her gün komisyona müracaatları.

3 — Eksiltmiye girmek istiyenlerin 1350 liralık ilk teminat ve kanunî belgelerini havi kapalı teklif zarflarını belli günde eksiltme saatinden bir saat eveline kadar komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (105) 10160

200 ton Benzin alınacak

M. M. V. Deniz Levazım Satın Alma Komisyonundan :

1 — Tahmin edilen bedeli "52.000" lira olan 200 ton benzin, 19 - ikincikânun - 939 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 14 de kapalı zarf alınmak üzere eksiltmeye konulmuştur.

2 — İlk teminatı "3850" lira olup şartnamesi her gün komisyondan "260" kuruş bedel mukabilinde alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını en geç belli gün ve saatten bir saat eveline kadar Kasımpaşa'da bulunan komisyon başkanlığına vermeleri. (14-27) 10050

Ankara Defterdarlığı

Satılık otomobil

Ankara Defterdarlığından :

Cinsi	Markası	Muhammen bedeli Lira K.	Depozito Lira K.
Otomobil	Desoto 1100	82 50	

Yukarda evsafı yazılı radyo kalorifer teşkilâtını havi faal döşeme ve karoseri ve makinesi sağlam bir adet otomobilin 24-1-939 günü saat 15 te açık artırma suretiyle ihalesi yapılacaktır.

İsteklilerin adı geçen gün ve saatte depozito makbuziyle defterdarlıkta kurulu komisyona gelmeleri ve o otomobili görmek istiyenlerin Defterdarlık millî emlâk müdürlüğüne müracaatları. (80) 10113

Bankalar

Memur namzedi alınacak

Emlâk ve Eytam Bankasından:

1 — Bankamızın Ankara merkezinde ve İstanbul şûbesinde istihdam edilmek üzere memur namzedi alınacaktır.

2 — Bu vazifelere tayin edilmek istiyenlerin âli mektep veya en az lise mezunu olmaları, 30 yaşını tecavüz etmemiş, askerlik hizmetlerini ifa ve ikmal etmiş bulunmaları şarttır.

3 — İsteklilerin, Bankamız memurlar talimatnamesi dahilinde tevdi edecekleri evrak ve vesaikin nevi ve mahiyetlerini, kabul için lâzım olan diğer hususatı öğrenmek ve bu evrakı tevdi etmek üzere 30-1-939 tarihine kadar Ankara Emlâk ve Eytam Bankası merkezinde zat işleri servisine ve İstanbul şûbemiz müdürlüğüne müracaat eylemeleri lâzımdır. 10167

Devlet Hava Yolları

Tamir atelyesi ve garaj yaptırılacaktır

Devlet Hava yolları Umum Müdürlüğünden :

1 — Devlet Havayolları Ankara tayyare meydanında yaptırılacak tâmir atelyesi ve garaj inşaatı, kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Keşif bedeli (26.431) lira (66) kuruştur.

3 — Eksiltme, 26-1-939 perşembe günü saat (11) de Umum Müdürlük binasında yapılacaktır.

4 — Eksiltme, şartname ve buna müteferri evrak (132) kuruş mukabilinde Ankara'da Devlet Havayolları acentasından alınabilir.

5 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin (1983) liralık muvakkat teminat vermeleri, Nafıa Vekâletinden alınmış ehliyet vesikası göstermeleri lâzımdır.

Bu vesikanın istihsali için eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evel bir istida ile isteklilerin Nafıa Vekâletine müracaatları ve istidalarına buna benzer yaptıkları işlere ait işi yaptıklarından aldıkları vesikaları ibraz etmeleri lâzımdır. Bu müddet zarfında vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye giremezler.

6 — İstekliler teklif mektuplarını ihale günü saat (10) a kadar eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edecekler.

Postada olacak gecikmeler kabul olunmaz. (88) 10104

İki Sıhiye Otomobili alınacak

Devlet Hava Yolları Umum Müdürlüğünden :

1 — Devlet Hava Yolları umum müdürlüğü tarafından iki sıhiye otomobili kapalı zarf usuliyle eksiltmiye konulmuştur. Muhammen bedel (22.000) liradır.

2 — Eksiltme 30-1-939 pazartesi günü saat 11 de umum müdürlük binasında yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat miktarı 1650 liradır. Nakten verilecek teminatın Ziraat Bankası 3667 nolu idare hesabına yatırılması lâzımdır.

4 — İstiyenler şartnameleri Devlet hava yolları Ankara ve İstanbul acentalarından parasız alabilirler.

5 — Taliplerin ihaleden bir saat eveline kadar teklif mektuplarını ve şartnamede yazılı vesikalariyle birlikte müracaatları lâzımdır. Postada olacak teehhür nazarı itibara alınmaz. (128) 10162

Demiryolları

Moellon etüte taşı münakasası

Devlet Demiryolları Beşinci İşletme Müdürlüğünden :

1 — Malatya Fevzipaşa hattı üzerinde kilometre 58 ve 89 + 700 deki taş ocaklarından fennî şartname ve kroki, mukavele ve şartnamesine tevfikan 20 47/5 m. 3 Moellon etüte taşının ihzar ve teslimi kapalı zarf usuliyle eksiltmiye konulmuştur.

2 — Eksiltme 28-1-939 cumartesi günü saat (10) da Malatya'da beşinci işletme binasında yapılacaktır.

3 — Muhammen bedeli (17425) on yedi bin dört yüz yirmi beş liradır.

4 — Eksiltmiye gireceklerin 1308 lira 90 kuruş bin üç yüz sekiz lira dok san kuruş muvakkat teminat makbuzu veya banka mektubu, kanunun dördüncü maddesine tevfikan münakasaya girmeğe mani kanunî bulunmadığına dair beyanname kanunun tayin ettiği vesaik ile birlikte münakasa günü saat 9 dokuza kadar teklif mektuplarını komisyon reisliğine vermiş olması

5 — Bu işe ait şartname ve mukavele projesi fennî şartname ve krokiler Haydarpaşa, Ankara, Malatya, Adana işletme veznelerinde; Elazığ, Narlı, Diyarbakır istasyonlarında isteklilere (88) seksen sekiz kuruş mukabilinde verilecektir. (48) 10091

Lambri ve doğrama işleri

D. D. Yolları Umum Müdürlüğünden :

Ankara garı gazino binası üst katındaki salonlarda yaptırılacak sert ağaçtan cilâlı lâmbri ve doğrama işleri vahidi fiyat üzerinden kapalı zarf usuliyle yeniden eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu işlerin muhammen bedeli 7200 liradır.

2 — İstekliler bu işe ait şartname ve sair evrakı Devlet Demiryollarının Ankara, Sirkeci veznelerinden 36 kuruş mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 26-1-939 tarihinde perşembe günü saat 15 de Ankara'da Devlet Demiryolları yol dairesinde toplanacak merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektuplariyle birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiki aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

a) 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 540 liralık muvakkat teminat.

b) Bu kanunun tayin ettiği vesikalar. (66) 10109

Bayındırlık Bakanlığı

Bir daktilo alınacak

Nafia Vekâletinden :

Vekâletimiz demiryollar inşaat reisliğinde (70) lira ücretli bir daktiloluk açıktır.

Taliplerin orta mektep mezunu olması ve askerliğini yapmış bulunması şarttır. 18. 1. 939 çarşamba günü saat (14) de müsabaka imtihanı yapılacağından bu evsafı haiz olanların 17. 1. 939 salı günü akşamına kadar lüzumlu diğer evrakı müsbiteleriyle birlikte vekâletimiz zat işleri ve sicil müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (94) 10126

Hava Kurumu

Kontrplâk alınacak

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden:

Fennî şartnamesi mucibince ceman 450 M2 (Hydrodiagonal) kontrplak tahtası açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Muhammen bedeli cif Ankara 2.000.— lira, ilk teminatı 150.— liradır.

Eksiltme 16-1-1939 pazartesi günü saat 15 de Türkkuşu Levazım Müdürlüğünde yapılacaktır. Şartnamesi parasız verilir.

İsteklilerin muayyen gün ve saatte vesaik ve teminatlariyle beraber hazır bulunmaları. 17

Okullar

Akşam kursları başlıyor

Ankara Akşam Sanat Okulu Direktörlüğünden:

Okulumuza mülhak ve muhtelif sanatkârlara mahsus meslek kurları bu seneki mesaisine 16. 1. 1939 pazartesi günü başlıyacak ve beş ay devam edecektir. Bu kurslar için kayıtlarını yaptıran namzetlerle geçen sene devam eden ve kayıtlı bulunan talebe aşağıdaki gün ve saatlerde okulda bulunmaları ilân olunur.

1 — Marangozlara mahsus (meslekî resim kursu) Pazartesi, salı, çarşamba ve perşembe günleri akşamları saat (19 - 21) kadar.

2 — Elektrikçilere mahsus (üçüncü sınıf enstallatör kursu) pazartesi ve cuma akşamları saat (11 - 21) kadar.

3 — Tesviyeci ve tornacı çıraklarına mahsus (Meslekî ve sınaî resim kursları) Tesviyeciler: Pazartesi salı akşamları (19 - 21) Tornacılar: Çarşamba perşembe akşamları (19 - 21) kadar. (161) 10172

Demir boru ve saire alınacak

Ankara Orman Fidanlık Müdürlüğünden :

1 — Ankara orman teşcir sahası için yerli malı 900 metre 3 parmak demir boru ve 5 kalem redikson ve saire 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Borular orman fidanlığı yakınında 5 tepeden birisine teslim edilecek bedeli teslimi müteakip verilecektir. Pul ve sair masrafı müşteriye aittir.

3 — Borular tarihi ihaleden itibaren 1 ayda teslim edilecek edilmediği takdirde dipozit irat kaydolunacaktır.

4 — Müşteri münakasaya girmezden evel % 7,5 dipozit akçesi yatıracaktır. Münakasa 28. 1. 939 tarihinde icra edileceğinden talip olanlar dipozit akçesiyle cumartesi günü saat 11 de Ankara orman müdüriyetine gelmeleri ilân olunur. (162) 10173

KÜRK DEPOSU

20 gün için mağazaların satış fiyatından yüzde 40 aşağı yani kumaş fiyatına hem güzel hem de sıhîdir. Terki ticaret dolayısiyle yapılan bu fırsatlı satıştan istifade ediniz. Son moda manto caket pelerin ve yaka bualar satılmaktadır. Balık pazarı eşya satış salonu. 147

KRİPTON sayesinde gündüz ışığı gibi bembeyaz ve sonderece idareli bir tenvirat elde edilmiştir.

TUNGSRAM'ın ampullarının içine koymağa muvaffak olduğu KRİPTON gazı, havada nadır tesadüf edilen ve pek güç zaptedilen bir gazdır. KRIPTON gazının moleküllerinin hususiyetleri sayesinde TUNGSRAM KRİPTON ampullarının aydınlığı tamamen beyazdır. Yani gündüz ışığının temizliğini ve şeffaflığını haizdir. KRİPTON'un mevcudiyeti elektrik cereyanını ışığa tahvil eden en birinci amildir. Aynı cereyan sarfile TUNGSRAM Kripton ampulları kat kat fazla ışık temin ederler. Bu sayede ampulların kararması ve bozulması asgarî dereceye inmiştir. Bundan dolayı elektrik ampulu alırken TUNGSRAM KRİPTONLARI tercih etmelisiniz.

TUNGSRAM
KRIPTON

BOURLA BİRADERLER
İSTANBUL — ANKARA — İZMİR

Ankara Belediyesi

Havuz tamiri

Ankara Belediyesinden :

1 — Yenişehir'de Emniyet âbidesi büyük ve küçük havuzların kabarmış olan mermer taşlarının tamiriyle bazı yenileşecek mermer taşları on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuş - tur.

2 — Muhammen bedeli 312 liradır.

3 — Muvakkat teminatı (23,40) liradır.

4 — Keşfini görmek istiyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklile - rin de 27-1-939 cuma günü saat 10,30 da Belediye encümenine müracaatları. (96) 10118

Tamirat yaptırılacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Belediye hastahanesinde yaptırılacak tamirat on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 1215,06 li - radır.

3 — Muvakkat teminatı (91,25) liradır.

4 — Keşif ve fennî şartnamesini görmek istiyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 27-1-939 cuma günü saat on buçukta belediye encümenine müracatları. (97) 10119

Muhtelif elbise yaptırılacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Su işleri müstahdemini için yaptırılacak 72 takım elbise ve elli tane tulum ile dört tane iş gömleği on beş gün müddetle açık eksiltmeye ko - nulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (1773) liradır.

3 — Muvakkat teminatı (133) liradır.

4 — Nümune ve şartnamesini gör - mek istiyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 27-1-939 cuma günü saat 10,30 da Belediye en - cümenine müracaatları. (99) 10121

Gümrük komisyoncusu

Nihat Başartan

Hans Walter Feustel beynelmilel muhabiri. Bayram Cad: 1 Tl: 2406 128

Avrupa'nın 140 kuruşluk Meyva Tuzlarına mukabil 25 kuruşa

HASAN
Meyva Özü

İştihasızlık - Hazımsızlık - Şişkinlik - Bulantı - Gaz - Sancı - Mide bozukluğu - Dil - Barsak ataleti - İnkıbaz - Sarılık - Safra - Karaciğer - Sıkıntı - Sinir - Horlamak ve bütün mide ve barsak hastalıklarına karşı

Hasan MEYVA ÖZÜ kullanınız

Mide için her yemekten sonra 1-2 tatlı kaşığı yarım bardak su içinde ve müshil için her sabah veya gece yatarken aç karnına 1-2 çorba kaşığı yarım bardak su içinde köpürterek içmelidir. HASAN MEYVA ÖZÜ meyvalardan ve meyvaların özlerinden yapılmış bir hakikî sanattır. Avrupa ve bilhassa İngiliz meyva tuzlarından daha yüksek olduğu katîyetle sabittir. Buna rağmen Avrupa meyva özlerinden beş misli daha ucuzdur. HASAN MEYVA ÖZÜ yalnız bir türlü olup şekersizdir ve çok köpürür. 7004

Şişe 25- İki misli 40- dört misli 60- sekiz misli 100 kr.

Yazıhane ve muayenehaneye elverişli
Kiralık daire

Ulus meydanı Koçak hanında birinci katta iki odalı bir daire devren kiralıktır. Müessesemiz muhasebesine müracaat edilmesi.

Baş ve diş ağrısı iztirabların en müthişidir

GRİPİN

En şiddetli diş ağrılarını dindirir

GRİPİN

Bütün ağrı, sızı ve sancıları keser

Baş ağrısına, nezle, grip ve romatizmaya karşı

Bilhassa müessirdir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İsmine dikkat taklitlerinden sakınınız. 7023

Hükümet Konağı yaptırılacak

Hopa Malmüdürlüğünden :

1 — Hopa kazasında yeniden inşa edilecek hükümet konağı şartname ve projesine göre inşası kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

Keşif bedeli kırk yedi bin iki yüz seksen beş lira altmış dört kuruştur.

2 — Eksiltme 27. 1. 939 tarih cuma günü saat 14 de Hopa maliye eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri proje ve sair evrakı istekliler Çoruh Nafıa müdürlüğünde ve Hopa malmüdürlüğünde oku abilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin üç bin beş yüz kırk altı lira kırk bir kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafıa müdürlüğünden alınmış ehliyet vesikasiyle carî seneye ait ticaret odası makbuzu ibraz etmeleri lâzımdır. Ehliyet vesikası eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evel bir istida ile Nafıa müdürlüğüne müracaaatları muktezidir. Bu müddet zarfında vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye giremiyeceklerdir.

5 — Istekliler muvakkat teminat makbuzu veya mektubu ticaret odası makbuz ve ehliyet vesikası ile teklif mektuplarını ihale günü olan 27.1.939 cuma günü saat 13 de eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. 10174

Ankara Valiliği

Muhtelif erzak alınacak

Ankara Valiliğinden :

Etimesut yatı okulu talebesinin iaşeleri için muktazi erzak (6496) lira (40) kuruş muhammen bedel üzerinden kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün Kültür Direktörlüğüne ve ihale günü olan 26-1-939 tarihinde saat (15) te kanunî tarifatına göre ve hazırlıyacakları teklif zarflarını vilâyet daimî encümeni başkanlığına tevdi etmeleri . (59) 10094

Bir daktilo aranıyor

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünden:

Direktörlük yazı işlerinde istihdam edilmek üzere bir daktilo alınacaktır. Talipler arasında pazartesi günü Yenişehir vali konağı yanındaki genel di rektörlük binasında imtihan yapılacağından taliplerin şeraiti anlamak üzere müracaatları. 149

Muhtelif giyecek alınacak

Ankara Valiliğinden :

1 — Kızılcahamam yatı okulu talebesine aşağıda cinsi, miktarı, fiyatı ve tutarı yazılı elbise, Fotin, Çorap, Don ile mintan alınacaktır.

2 — Bu eşyaların muhammen bedeli (1105) liradan ibaret olduğundan açık eksiltmeye konulmuştur.

3 — İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün Ankara Kültür direktörlüğüne ve ihale günü olan 26-1-939 perşembe günü saat 15 te ve % 7,5 muvakkat teminat akçesini hususî muhasebe veznesine yatırarak vilâyet daimî encümenine müracaatları.

Cinsi	Miktarı	Fiyatı LİRA	Fiyatı KU	Tutarı LİRA
Elbise	63 takım	10		630
Fotin	70 çift	4	50	315
Çorap	80 „		40	32
Don	70 adet		40	28
Mintan	100 „	1		100
				1105

(108) 10124

Aylık temizliklerimizde candan gelen bir sevgi ile kullandığımız

Femil

ve BAĞLARI

Balolarda bile en ince elbiselerimiz altında sezilmez, her hareketimizi kolaylaştırıcı mikropsuz, temiz ve sıhhî bir idealdir.

Sıhatinin kıymetini takdir eden her bayan umum dünya bayanlarının şükranla kullandıkları:

Femil ve Bağını

Daima kullanırlar.

7006

ULUS — 20. inci yıl. — No: 6270

İmtiyaz sahibi

Nurettin Kâmil SUNER

Umumî Neşriyatı İdare Eden Yazı İşleri Müdürü

Mümtaz Faik FENİK

ULUS Basımevi ANKARA

Matbaa Müdürü: Ali Rıza BASKAN

SİNEMALAR

Yeni

BU GÜN BU GECE

SENORİTA

Baş Rollerde

Jeanette Mac Donald — Nelson Eddy

Tabii dekorlar arasında cereyan eden Aşki ve hissi mevzuu, nefis, şarkılarile seyircileri üzerinde çok tatlı intibalar bırakan şahane bir eser

SEANSLAR

Öğleden evel

10 ve 12 de ucuz halk matinesi vardır

Öğleden sonra

14.45 — 16.45 — 18.45 — Gece 21 de

Halk

BU GÜN BU GECE

Afrika'nın vahşi ormanlarında geçen dehşet ve heyecan filmi

TARZAN'IN İNTİKAMI

(Tamamen Türkçe Sözlü)

İlâveten

RENKLİ MİKİ

SEANSLAR

Öğleden evel

10.30 ve 12 de ucuz halk matinesi

Öğleden sonra

14.30 — 16.30 — 18.30 — Gece 21 de

Sus

BUGÜN 14 matinelerinden itibaren *Yeni Sinemada büyük bir muvaffakiyetle devam eden*

SENORİTA

Baş Rollerde

Jeanette Mac Donald — Nelson Eddy

Tatlı müziklerle süslü aşk ve his filmi

Öğleden evel

10 ve 12 de ucuz halk matinelerinde

TARZAN'IN İNTİKAMI

(Baştan başa Türkçe Sözlü)

Dehşet ve heyecan saçan büyük macera filmi

Dünyayı BLAUPUNKT Radyoları ile dinleyiniz...

KÂZIM RÜŞTÜ

Ankara Adliye sarayı yanı Gençağa apartımanı 2. ci kat No: 6 Tel: 2208 150